

B e n e s t a r S o c i a l

06

**Consell Municipal
de Benestar Social**

INFORME
PARTICIPATIU
2005 - 2006

© Ajuntament de Barcelona

Consell Municipal de Benestar Social

Pilar Solanes, secretària del Consell

Carles Gil, coordinador de Consells de Participació

Rosa Bagaria, coordinadora de Consells de Participació (fins el
desembre de 2005)

M. José Ventura, secretària de Direcció

M. Elena Arqué, administrativa

Elena Mas, secretària adjunta del Consell

Av. Diagonal, 233

08013 Barcelona

Tel. 93 413 26 57

cmbs@bcn.cat

www.bcn.cat/consellbenestarsocial

Octubre de 2006

Un any més, volem agrair el treball, les aportacions i les propostes de totes les persones, entitats, institucions i persones professionals que participen en el Consell Municipal de Benestar Social. Aquest exercici de responsabilitat compartida que practiquem des del Consell és la millor mostra del rol clau que juga el Consell Municipal de Benestar Social en l'aposta per articular les actuals polítiques de benestar social de la nostra ciutat.

Assumir part de les responsabilitats col·lectives o un compromís amb la comunitat són elements imprescindibles que avui donen sentit a una societat democràtica.

Índex

Introducció	7
Memòria d'activitat del Consell Municipal de Benestar Social	9
Organització	11
Presentació i difusió de les propostes 2005	13
Activitat de la Comissió Permanent	14
Activitats dels grups de treball	15
Avaluació del Consell Municipal de Benestar Social	19
Jornades	22
Participació en programes municipals	25
Premi del Consell Municipal de Benestar Social als mitjans de comunicació	26
Web del Consell Municipal de Benestar Social	27
Acord de col·laboració entre el Consell Econòmic i Social de Barcelona i el Consell Municipal de Benestar Social	28
Celebració dels 18 anys del Consell Municipal de Benestar Social	29
Resposta a les propostes dels grups de treball 2005	31
Actuacions transversals del Consell	33
Acció comunitària	64
Dona	67
Drogodependències	70
Famílies	73
Gent gran	76
Habitatge social	79
Infància	84
Pobresa	88
Refugiats i estrangers	93
Salut	95
Propostes dels grups de treball per al 2006	97
Acció comunitària	99
Dona	103
Drogodependències	109
Famílies	113
Gent gran	119
Habitatge social	124
Infància	128
Pobresa	140
Salut	148
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat	154
Propostes generals del Consell Municipal de Benestar Social	160
Annexos	163
1. Avaluació del Consell Municipal de Benestar Social	165
2. Jornada sobre els fets violents a algunes ciutats franceses la tardor del 2005 (6 de febrer de 2006)	171
3. Signatura de l'Acord per una Barcelona Inclusiva (5 d'abril de 2006)	179
4. Trobada d'Intercanvi dels Grups de Treball del Consell Municipal de Benestar Social (4 de juliol de 2006) ..	185
5. II Jornada de Participació en Salut Pública (17 d'octubre de 2006)	189
6. Acta de la reunió de deliberació del jurat dels Premis del Consell Municipal de Benestar Social	193
7. Bases per als Premis del Consell Municipal de Benestar Social als mitjans de comunicació 2006	199
8. Normes reguladores del Consell Municipal de Benestar Social	211
9. Composició del Consell Municipal de Benestar Social	217

Introducció

El Consell Municipal de Benestar social a llarg dels seus 18 anys de trajectòria ha estat un espai de participació en l'àmbit de benestar social a la nostra ciutat, en aquest sentit ha afrontat el repte d'adequar-se als nous escenaris de la participació i als canvis socials.

Durant aquest any el Consell ha realitzat una avaluació per mesurar els impactes que les seves propostes han tingut en la formulació de les polítiques socials a la ciutat. Els resultats apunten alguns aspectes molt significatius en la línia d'assenyalar que el Consell ha contribuït a la creació de cultura i valors compartits, ha introduït nous temes a les agendes polítiques i ciutadanes i ha demostrat capacitat per anticipar-se a determinades problemàtiques. Ha estat un òrgan pioner en l'anàlisi i seguiment de les polítiques socials a Barcelona i un espai de creació de complicitats i sinergies que han generat valors de ciutadania, de convivència i de compromís per fer una Barcelona més inclusiva i solidària.

El compromís municipal d'assumir les propostes del Consell com a principi orientador en l'elaboració de les polítiques socials ha estat acompanyat de l'esforç de fer balanç cada any de les fites assolides, si bé algunes d'aquestes s'han de mesurar amb perspectiva temporal més llarga, ja que la seva elaboració i execució és a més llarg termini. Aquest és el cas, per exemple, del Pla municipal per a la inclusió social, els programes de famílies, infància, gent gran i atenció social a persones sense sostre..., que avui presentem en aquest informe i que donen resposta a propostes d'anys anteriors.

El Consell, a través de la Comissió Permanent, ha realitzat el seguiment del Pla d'actuació municipal (PAM) en l'àmbit del benestar social així com d'altres programes i projectes que es realitzen a la ciutat sobre les diferents àrees temàtiques del Consell. Els programes municipals s'han presentat i debatut als grups de treball corresponents, tot incorporant-ne les esmenes i propostes consensuades abans de l'aprovació municipal. També s'ha fet un esforç de reflexió i debat comú amb el conjunt de membres del Consell sobre temàtiques d'actualitat punyent com és el cas per exemple de la sessió que es realitzà sobre els fets violents a algunes ciutats franceses la tardor del 2005.

Tot plegat orientat a l'objectiu d'enfortir els vincles amb les entitats i institucions ciutadanes que formen els diferents nivells del Consell i d'afavorir l'intercanvi d'informació, experiències i coneixement per facilitar el treball en xarxa. Aquest esforç s'ha fet palès igualment a l'hora d'ampliar la visió dels diferents grups i iniciar un treball d'accions i programacions transversals per compartir els diferents punts de vista.

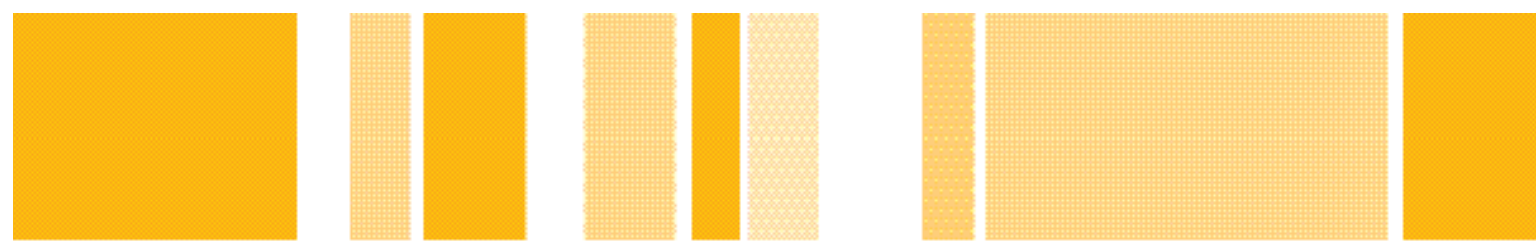
Els grups de treball del Consell, un any més, han elaborat propostes que després de l'anàlisi, discussió i consens recullen tant les perspectives de professionals i polítics de l'Administració, de representants d'entitats socials, de les universitats i de persones expertes i investigadors/es de reconegut prestigi.

Tot i estar satisfets de la trajectòria assolida, després del procés de reflexió i d'avaluació dels 18 anys i de les fites aconseguides, cal seguir fent l'esforç per adaptar el Consell Municipal de Benestar Social als nous reptes i necessitats de la ciutadania en el marc de la cohesió social. Els membres del Consell fan èmfasi en dues idees rellevants: D'una banda, una valoració positiva de l'experiència al llarg dels anys i d'altra, la necessitat de continuar innovant i ser avantguardistes en assumir els nous reptes de participació de la ciutadania en l'àmbit social.

La participació vinculada amb la generació de capital social i amb la generació de ciutadania són els elements bàsics perquè la democràcia funcioni plenament i incideixi en la millora de la cohesió social, la igualtat i la solidaritat. Avui, en el nou escenari de la ciutat del coneixement, s'obren noves perspectives i oportunitats que el Consell Municipal de Benestar Social ha d'assumir plenament, per bé que molts grups de treball han començat a fer importants passes endavant en aquesta direcció.

Així, els principals reptes han de donar resposta a diferents realitats. En primer lloc, al fet que la ciutat ha guanyat en complexitat i diversitat social des de moltes perspectives: professional, cultural, de relació, de procedència... En segon lloc, a la multiplicació i enfortiment de les xarxes ciutadanes i l'emergència de la gestió relacional. En tercer lloc, al reconeixement de la reflexivitat social del conjunt de la ciutadania, cosa que significa el creixement de petites organitzacions i persones actives i la necessitat de canalitzar la participació individual. En aquest context, el Consell Municipal de Benestar Social ha de pensar i proposar noves formes i metodologies de participació, que s'adaptin a les noves necessitats i possibilitats tant tecnològiques com socials.

Per últim, és important reconèixer i agrair el treball realitzat per totes les persones i entitats que han dedicat un esforç continuat al desenvolupament del Consell Municipal de Benestar Social, com a manifestació de la força participativa de la ciutat i d'impuls per a una més alta implicació de la ciutadania.

MEMÒRIA D'ACTIVITAT

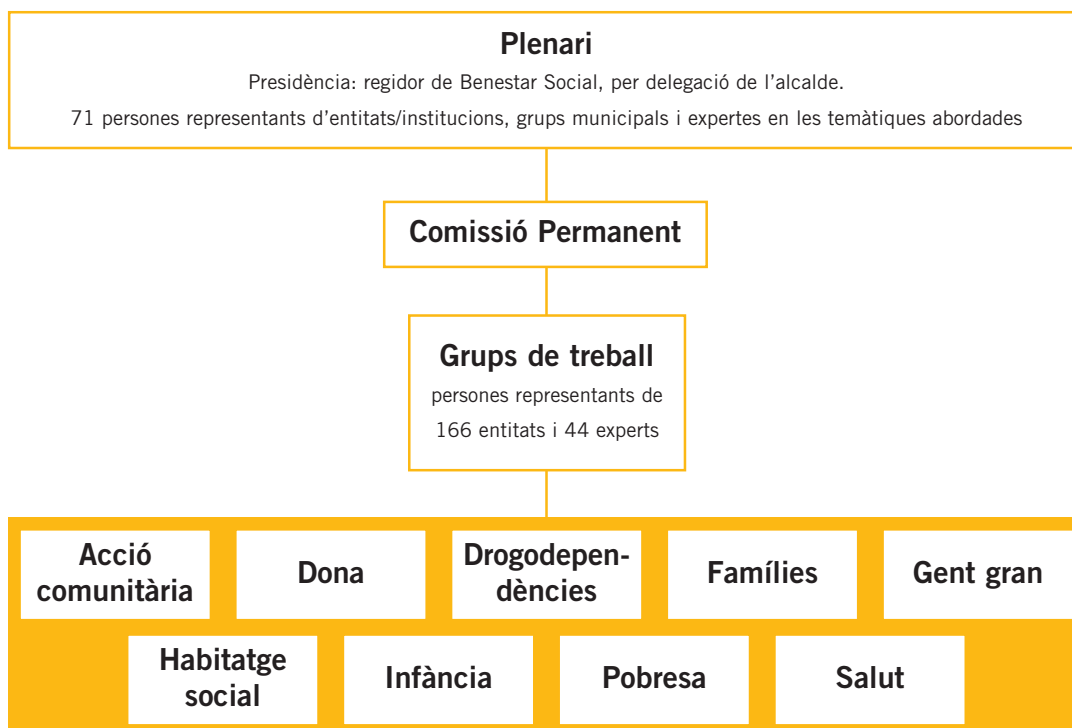
DEL CONSELL
MUNICIPAL DE
BENESTAR SOCIAL

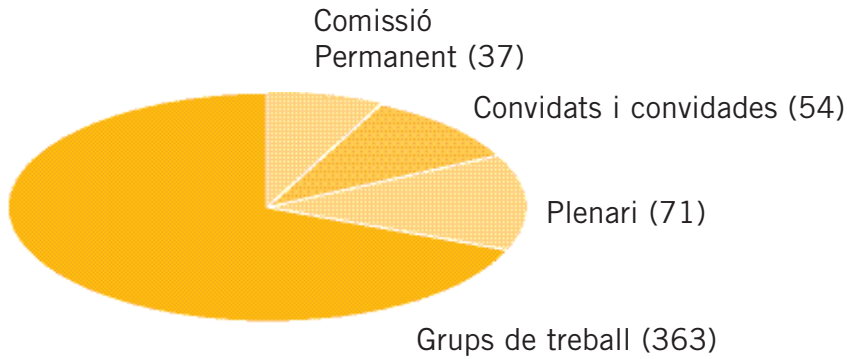
Organització

El Consell Municipal de Benestar Social, com a òrgan de participació, ha treballat durant aquest curs a través de la Comissió Permanent i dels 10 grups de treball temàtics, sumant més de 60 sessions participatives i de treball. Completant la tasca habitual que es fa des dels grups de treball i des de la Comissió Permanent, cal fer esment en el capítol d'activitat quotidiana del Consell d'altres accions significatives en relació amb els objectius de transversalitat i visibilitat que persegueix el Consell, i que es reflecteixen en aquest apartat.

En aquest apartat es recullen les actuacions dels diferents grups de treball realitzades al llarg del curs, que han avançat en dues direccions: el treball sistemàtic de cada grup que realitza en les reunions de treball periòdiques i d'altra banda jornades, trobades o altres actuacions de caràcter més global del Consell, en el qual hi participen de forma conjunta tots els grups.

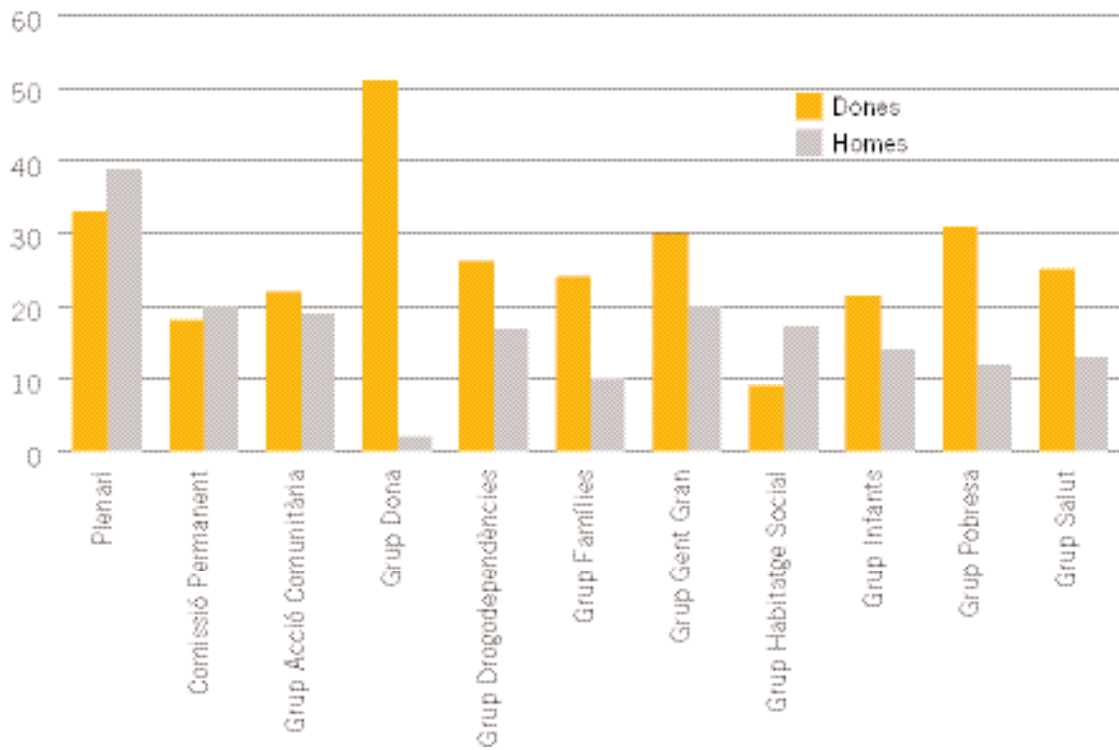

Composició

Total: 525 persones

Distribució per grups

Presentació i difusió de les propostes 2005

Després del plenari del Consell, celebrat el 6 de juliol de 2005, es va fer la difusió de les propostes presentades pels grups de treball a totes les entitats del Consell Municipal de Benestar Social, al Consell Assessor de la Gent Gran, al Consell Municipal del Poble Gitano de Barcelona, a l'Associació Barcelona per l'Acció Social, altres ajuntaments i institucions de la ciutat (col·legis professionals, biblioteques especialitzades, etc.).

El dia 4 d'octubre de 2005, el regidor de Benestar Social va presentar les propostes a la Comissió de Cultura, Educació i Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona.

Activitat de la Comissió Permanent

- Seguiment del PAM 2004-2007.
- Seguiment del Pla municipal per a la inclusió social.
- Programa de treball 2005-2006 del Consell Municipal de Benestar Social.
- Presentació de l'informe d'avaluació del Consell Municipal de Benestar Social.
- Balanç de Benestar Social 2005. Objectius i pressupost de Benestar Social 2006.
- Presentació de l'informe "Una renda bàsica per a Catalunya".
- Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva.
- Presentació de les propostes 2005-2006 dels grups de treball del CMBS.
- Trobada d'intercanvi entre els diferents grups de treball del CMBS.
- Programes municipals d'àmbits diversos (Programa gent gran, Programa famílies, Programa d'atenció social a persones sense sostre, Programa d'infància, Marc municipal per l'acció comunitària, etc.).

Activitat dels grups de treball

Durant el curs 2005-2006 han tingut continuïtat els grups de treball de gent gran, infància, drogodependències, pobresa, salut, acció comunitària, famílies, dona i habitatge social.

S'ha fet un esforç per adaptar la constitució dels grups de treball i les metodologies del Consell a les noves necessitats de la ciutat, en la línia següent:

- El grup de treball sobre Habitatge Social com a plataforma per a la constitució del Consell de l'Habitatge Social de Barcelona (plenari municipal de juliol).
- Segon any de funcionament dels grups de treball de Famílies i Salut.
- Grup de treball sobre Refugiats i Estrangers s'engloba dins el Consell Municipal d'Immigració de Barcelona (debats oberts).

La secretaria del Consell s'ha esmerçat especialment a impulsar el treball en xarxa facilitant l'intercanvi d'informació, convocatòries de jornades i sessions, experiències i altres temes d'interès comú entre les entitats i persones que formen part dels grups per tal de contribuir, així, a generar i activar xarxes de relació i coneixement.

Programes de treball dels grups

De manera resumida, els programes de treball dels grups han estat:

Acció comunitària

- Les potencialitats i les limitacions de l'acció comunitària com a estratègia d'abordatge de diferents aspectes de la realitat urbana: quin tipus d'accions en clau comunitària es podrien impulsar per tal de treballar les relacions de convivència entre generacions i entre cultures diverses?

Dona

Durant aquest curs s'ha volgut posar l'accent en la perspectiva de la dona jove i abordar des d'aquesta dimensió diversos àmbits de la vida de les dones.

- La dona jove: dona jove i coeducació; dona jove i treball; dona jove i violència, i dona jove i immigració.

Drogodependències

El grup de Drogodependències ha abordat temes d'actualitat molt vinculats a la nostra ciutat i que alhora tenen un gran impacte social. Concretament, han estat:

- La implementació d'equipaments per a la salut: el cas de la Vall d'Hebron.
- Ciutat i drogues: la gestió de l'oci a l'espai urbà, des dels punts de vista de la Direcció General Seguretat de Ciutadana-Mossos d'Esquadra, de l'Observatori de Nous Consums de Drogues en l'Àmbit Juvenil, de la Federació Catalana de Locals d'Oci Nocturn i dels mitjans de comunicació.

Famílies

El grup de Famílies enguany s'ha centrat més en el tractament de temes específics amb relació a les famílies, i n'ha escollit dos:

- Les relacions interfamiliars.
- Les càrregues familiars.

També ha dedicat una part important del curs al Programa municipal per a les famílies.

Gent gran

- En una societat moderna com la nostra, el fenomen sociològic de l'envelliment de la població pren cada vegada més significació des de totes les seves perspectives (social, cultural, econòmica...). El grup de Gent gran ha volgut aprofundir en el tema dels recursos i serveis d'atenció a les persones grans de la ciutat: com impulsar un desplegament innovador.

Infància

El grup d'Infància ha optat per treballar diferents temes relacionats amb la infància, que abarquen matèries tan diverses com serveis, legislació, mitjans de comunicació. Concretament, els temes escollits han estat els següents:

- La nova Llei d'infància.
- Els centres oberts a Barcelona: definició de centre obert amb criteris de qualitat.
- La visió de la infància des del punt de vista de l'adjunt per a la defensa dels drets dels infants i adolescents del Síndic de Greuges de Catalunya.
- L'informe "Infància, famílies i canvi social a Catalunya" de l'Institut d'Infància i Món Urbà.
- Els mitjans de comunicació i el tractament de la infància.
- Els infants com a ciutadans.
- Programa municipal per a la infància i l'adolescència.

Pobresa

El grup de Pobresa ha seguit dues línies de treball al llarg del curs. D'una banda, un plantejament més reflexiu, ideològic i comprensiu del tema de la pobresa, pel qual s'ha tractat la qüestió: com es construeix l'imaginari social de la pobresa? D'altra banda, una línia de treball més pragmàtica, de coneixement de les polítiques municipals que es duen a terme:

- Pla municipal per a la inclusió social.
- Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva.
- Programa municipal d'atenció social a persones sense sostre.

Salut

El grup de Salut ha decidit debatre un major nombre i diversitat de temes relatius a l'àmbit de la salut:

- Informe de Salut de Barcelona 2005.
- La implementació d'equipaments per a la salut: el cas de la Vall d'Hebron.
- Joves i violència.
- Joves i salut mental.
- La utilització dels medicaments per part de la població.
- La salut laboral.

Activitats de caràcter singular

A més a més del funcionament i treball regular de tot el curs, els diferents grups de treball del Consell han fet altres activitats de caràcter més extraordinari:

Sessions ampliades dels grups de treball

Durant aquest curs s'han convocat varies sessions de treball ampliades a les quals han assistit persones que participen en diferents grups de treball del Consell. Els temes tractats han estat els següents:

- “La implantació d'equipaments: la reflexió a l'entorn del cas de la Vall d'Hebron (sala de venopunció)”. Hi han participat els membres dels grups de Salut i Drogues (20 de desembre).
- “Joves, salut i violència”. Hi han participat els membres dels grups de Salut, Infància i Famílies (20 de gener i 28 de febrer).
- Presentació de l'informe “Infància, famílies i canvi social a Catalunya”, de l'Observatori de la Infància i el món Urbà. Hi han participat els membres dels grups de Infància i Famílies (14 de febrer).

Jornada debat sobre “ordenances de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a la ciutat de Barcelona” (28 novembre de 2005)

Es va fer una convocatòria oberta en la qual hi van participar el Consell Assessor de la Gent Gran i el Consell Municipal de Benestar Social. Amb anterioritat es va facilitar als respectius consells, el text de l'ordenança per tal que tothom el pogués conèixer. La regidora de Participació Ciutadana, Sra. Assumpta Escarp, va explicar als assistents a la sessió, la motivació de l'ordenança i les principals línies d'actuació que planteja aquesta normativa. Posteriorment es va desenvolupar un debat pluralista on es van contrastar punts de vista diversos.

Avaluació del Consell Municipal de Benestar Social

El Consell és un espai de participació ciutadana emblemàtic a la ciutat per raons diverses. En motiu del 10è aniversari es va fer una primera avaluació del funcionament i organització del Consell i enguany en motiu del 18è aniversari de la constitució del Consell Municipal de Benestar Social de Barcelona (CMBS), i donada la seva consolidació com a òrgan de participació, es va voler engegar un segon procés d'avaluació. El tret distintiu d'ara és que l'avaluació es va focalitzar sobretot en els impactes del CMBS en les polítiques socials a la ciutat.

S'han analitzat els impactes des de tres eixos:

- Els impactes sobre els processos d'elaboració de les polítiques socials, entenent que aquests processos es componen de diferents fases, com la introducció de nous temes en les agendes públiques, els diagnòstics i la definició dels problemes, la presa de decisions, la seva implementació i el seu seguiment i avaluació.
- Els impactes sobre els actors, és a dir, sobre les mateixes persones, entitats i institucions que formen part o que envolten el CMBS, en tant que protagonistes de les polítiques socials a la ciutat.
- Finalment, els impactes sobre les relacions entre tots aquests actors, posant especial èmfasi en les relacions entre les entitats, d'una banda, i entre les entitats i les administracions, de l'altra.

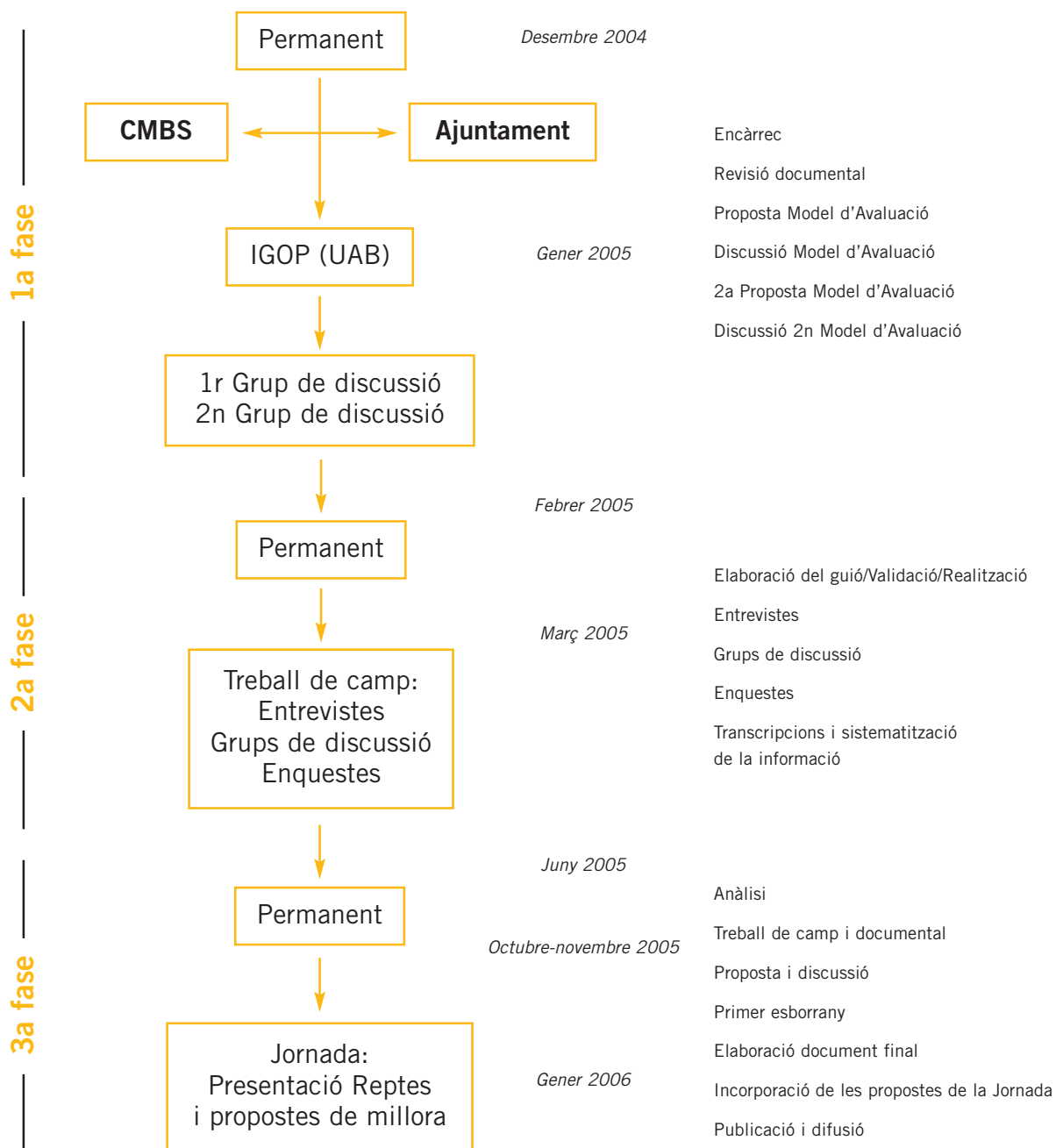
Es va encarregar aquest treball de recerca a l'Institut de Govern i Polítiques Públiques de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Per realitzar aquest procés d'avaluació s'han seguit tres fases: la definició del model d'avaluació, el treball de camp i l'anàlisi i redacció dels resultats. Metodològicament, l'avaluació realitzada s'ha basat en la combinació de diferents eines: grups de discussió, entrevistes, enquestes i anàlisi documental. S'ha prestat especial atenció a les percepcions que els mateixos actors involucrats en el CMBS (representants d'entitats membres, experts/es, coordinadors/es dels grups de treball, tècnics/ques i representants polítics de l'Ajuntament) manifesten sobre els impactes d'aquest organisme en totes les dimensions considerades.

(Vegeu annex 1.)

Breument i de forma gràfica el procés de treball es pot esquematitzar de la següent manera:

Procés d'avaluació

El procés d'avaluació del Consell Municipal de Benestar Social, que ha durat més d'un any, ha culminat en unes jornades de treball **"Els 18 anys del Consell Municipal de Benestar Social de Barcelona (CMBS)", celebrat el 31 de gener de 2006.**

Els resultats d'aquesta recerca van ser presentats en una Jornada, en la qual van participar 278 persones, el 31 de gener de 2006 al CCCB, i amb la finalitat de posar en comú els resultats de l'avaluació i els nous reptes del CMBS. Es va destacar que el CMBS és valorat com un espai que permet reflexionar amb certa profunditat sobre els temes socials de la ciutat. En aquest sentit, ha tingut capacitat per introduir nous temes a l'agenda pública, diagnosticar la realitat i construir definicions dels problemes, esdevenint un referent significatiu en les polítiques socials a la ciutat, especialment les formulades per l'Ajuntament de Barcelona. També es pot afirmar que el CMBS és valorat com un espai d'aprenentatge personal per a les persones que en formen part. És especialment ben valorat el seu caràcter plural i, per tant, la possibilitat de trobada de persones i organitzacions amb perfils molt diversos. El CMBS ha contribuït a millorar les relacions entre aquestes persones i agents socials: ha estat una oportunitat per a que es coneguin millor, intercanviïn coneixements i opinions i, fins i tot, en alguns casos, emprenguin actuacions conjuntes.

Pel que fa als reptes que s'ha de plantejar el CMBS s'assenyala que cal:

- Fer més entenedor i millorar el procés pel qual les propostes del grups de treball del CMBS es tradueixen en accions de govern.
- Enfortir el pluralisme del CMBS, fent un esforç per incorporar la veu d'aquelles persones i agents socials que avui són menys presents o tenen més dificultats d'incidir-hi, com les entitats més petites o de caràcter alternatiu, persones no associades o els grups objecte de les polítiques socials.
- Generar més capacitat de posar en relació temes que, actualment, es pensen de manera segmentada, a través de nous espais d'interrelació entre grups de treball.
- Millorar la visibilitat del CMBS en el conjunt de la ciutat, garantint una presència més efectiva en els mitjans de difusió pública.

A tall de conclusió, podríem afirmar que el que sobretot hem compartit durant aquests 18 anys en el Consell Municipal de Benestar Social ha estat el participar en fermesa en la construcció d'una ciutat més inclusiva i solidària.

Jornades

6 de febrer de 2006: Jornada sobre els fets violents a algunes ciutats franceses la tardor del 2005

Jornada de reflexió i debat impulsada pel Consell Municipal de Benestar Social de Barcelona, en relació amb els fets de violència social que van succeir a diferents ciutats franceses a finals de l'any 2005. Es van convidar dos ponents, en Miguel Pajares (responsable de l'àrea d'immigració del CERES) i en Jordi Sánchez (director de la Fundació Jaume Bofill).

Van participar 100 persones representants d'entitats i institucions que formen part del Consell Municipal de Benestar Social.

Les intervencions dels assistents a l'acte van girar entorn de temes molt diversos: per una banda, la preocupació per la situació de les persones immigrades a Catalunya (la situació dels joves, la precarietat laboral, la gent gran immigrada, la gestió del flux migratori); i per altra banda es va fer palès un interès per debatre l'actitud i el paper que ha de jugar la població d'acollida en la integració d'aquestes persones.

(Vegeu annex 2.)

5 d'abril de 2006: Signatura de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva

El Consell Municipal de Benestar Social i especialment el grup de Pobresa, ha participat en l'elaboració de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, que es va signar el 5 d'abril del 2006.

L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva ha permès establir fins ara una xarxa estable de col·laboració directa amb 370 entitats, per tal de sistematitzar el treball desenvolupat en l'àmbit de la inclusió social més enllà de l'acció municipal.

El 18 de març de 2005, l'Ajuntament de Barcelona va aprovar el Pla municipal per a la inclusió social 2005-2010, amb l'objectiu d'avançar cap a una ciutat cohesionada, inclusiva i solidària, que fa seus els valors de la igualtat, la diversitat, l'autonomia personal i la convivència.

El Pla municipal per a la inclusió social presenta sis línies estratègiques, enteses com els grans àmbits d'acció que estructurin els objectius i les accions del Pla, així com trenta-set accions, amb projectes, serveis i recursos específics, ja existents o a posar en marxa, que concreten els objectius operatius que l'Ajuntament ha de desplegar al llarg de la vigència del Pla.

Un dels objectius operatius del Pla és aconseguir la implicació del teixit social i de la ciutadania en el procés de desenvolupament del Pla municipal per a la inclusió social, i per això preveu, com una de les seves prioritats, l'articulació de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva.

L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva s'ha volgut signar l'any 2005 i desplegar –entre 2005 i 2010–, com a un espai on un conjunt d'entitats, associacions i organitzacions de la ciutat expliciten la seva adhesió als principis que es recullen en el Pla municipal per a la inclusió social. L'Acord s'entén com a un espai de diàleg, concertació i acció col·laboradora entre institucions, entitats i agents socials de Barcelona, per tal de generar estratègies compartides de benestar. L'Acord vol construir complicitats a l'entorn d'una manera d'entendre i de posar en pràctica el compromís per una Barcelona inclusiva. L'Ajuntament i les entitats participants es comprometen a: 1) impulsar la reflexió orientada a la pràctica innovadora; 2) acordar mecanismes d'intercanvi d'informació i aprenentatge mutu sobre pràctiques d'inclusió; 3) impulsar projectes d'acció sobre la base d'objectius compartits i treball en xarxa.

S'han impulsat de moment les cinc primeres xarxes: la xarxa d'atenció a persones sense sostre, la xarxa de centres oberts d'infància, la xarxa d'inserció sociolaboral, la xarxa d'integració i interculturalitat i la xarxa B3 (Barcelona, beneficis i benestar) relacionada amb la col·laboració entre empreses i entitats.

(Vegeu annex 3.)

4 de juliol de 2006: Trobada d'Intercanvi dels grups de treball del Consell Municipal de Benestar Social

El Consell Municipal de Benestar Social de Barcelona (CMBS) va promoure una Trobada d'Intercanvi d'experiència i de coneixement entre les persones membres del CMBS, amb la finalitat d'afavorir la transversalitat, la coordinació entre els grups, i fer noves propostes de metodologia pels grups de treball. Hi van participar 120 persones dels diferents grups del Consell i es va realitzar al centre cívic El Sortidor (Poble Sec).

L'objectiu de la Trobada va ser detectar quins temes comuns s'han treballat en els diferents grups de treball, quins no s'han abordat i seria important fer-ho el curs vinent (temes emergents...), i recollir possibles suggeriments de metodologia per treballar a partir del curs vinent.

El programa de la jornada va consistir primer en una explicació del què és el CMBS i com s'organitza i una posada en comú de la tasca realitzada per cadascun dels grups de treball del CMBS al llarg del curs. Després es va donar pas a una dinàmica de reunions per petits grups i se'n van constituir tres, en els que es barrejaven les persones provinents dels diferents grups del CMBS. La Trobada va finalitzar amb la posada en comú i síntesi de la feina feta per cada petit grup.

(Vegeu l'annex 4.)

17 d'octubre de 2006: II Jornada de Participació en Salut Pública

Des del Consell Municipal de Benestar Social es realitza un suport d'informació i difusió de la jornada. Aquesta jornada arrenca d'una primera jornada en la qual es va fer una reflexió sobre salut i es van formular una diversitat de propostes. Una de les demandes fou la creació del grup de Salut del Consell Municipal de Benestar Social, i per això el CMBS està molt vinculat a aquestes jornades des dels seus orígens.

(Vegeu annex 5.)

Participació en programes municipals

El Consell Municipal de Benestar Social ha participat fent aportacions a l'elaboració dels nous programes municipals, al balanç i seguiment dels programes realitzats. Els grups de treball han format part dels processos participatius per a l'elaboració i seguiment dels següents programes, plans municipals i accions:

- Pla municipal per a la inclusió social
- Acord Ciutadà per una Barcelona inclusiva
- Programa persones sense sostre
- Seguiment del Programa municipal per a la gent gran 2001-2004 i elaboració del Programa gent gran 2006-2010
- Pla d'acció sobre drogues de Barcelona 2005-2008
- Pla municipal per a l'acció comunitària
- Programa municipal pels infants
- Programa municipal per a les famílies

Premi del Consell Municipal de Benestar Social als mitjans de comunicació

El 7 de novembre de 2005 va tenir lloc l'acte de lliurament al Saló de Cent de l'Ajuntament del Premi del Consell Municipal de Benestar Social als mitjans de comunicació en les modalitats de premsa, ràdio, televisió i Internet. Des de l'any 1993 es convoca, conjuntament amb el Col·legi de Periodistes de Catalunya, aquest Premi amb l'objectiu de promocionar i consolidar la presència de les temàtiques socials en els diferents mitjans de comunicació.

En aquesta edició s'han ampliat els membres del jurat, amb la finalitat que totes les facultats de Ciències de la Comunicació de Barcelona hi siguin representades. Actualment són membres del jurat:

- Facultat de Ciències de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona
- Facultat de Ciències Socials i de la Comunicació, Estudis de Periodisme de la Universitat Pompeu Fabra
- Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna de la Universitat Ramon Llull

Amb l'objectiu d'augmentar la visibilitat del Premi s'ha editat un CD on es recullen els treballs guanyadors de l'edició anterior, i s'ha distribuït a les organitzacions membres del CMBS, als diferents mitjans de comunicació, als col·legiats del Col·legi de Periodisme de Catalunya, etc. A la convocatòria del 2005 es van presentar 32 candidatures, amb 92 treballs emesos per 30 mitjans. D'entre els treballs presentats, 53 van ser de la modalitat de premsa, 15 de ràdio, 20 de televisió i 4 d'Internet.

Com cada any, en col·laboració amb el Col·legi de Periodistes de Catalunya, el mes d'abril s'ha fet la difusió de les bases del premi per a l'edició del 2006 entre els més de 3.500 col·legiats, les persones membres de Consell i els mitjans de comunicació, entre d'altres.

(Vegeu l'annex 7.)

Web del Consell Municipal de Benestar Social

El Consell Municipal de Benestar Social s'ha dotat del web www.bcn.cat/consellbenestarsocial. Aquest serà un instrument de comunicació i difusió del treball que realitza el Consell i ajudarà a visibilitzar la tasca que es duu a terme.

Acord de col·laboració entre el Consell Econòmic i Social de Barcelona i el Consell Municipal de Benestar Social

El Consell Econòmic i Social de Barcelona, òrgan consultiu i de participació del qual formen part els agents socials i econòmics més representatius de la ciutat de Barcelona, té, entre d'altres, les funcions d'elaborar estudis, dictàmens i propostes de resolucions sobre matèries econòmiques i socials a sol·licitud dels òrgans de govern municipal o per iniciativa pròpia a proposta de qualsevol dels seus membres.

Així doncs, per tal d'optimitzar recursos i facilitar el treball conjunt entre el Consell Econòmic i Social de Barcelona i el Consell Municipal de Benestar Social, recentment es va encetar una línia de col·laboració que, de ben segur, contribuirà a una més gran eficàcia i aprofundiment en les anàlisis dels aspectes socials i econòmics que comparteixen ambdós consells. Entre d'altres, aquesta col·laboració es concreta en l'establiment d'un mètode per a la sistematització de l'intercanvi d'informació entre ambdós consells, la participació mútua en grups de treball, la realització d'anàlisis i estudis conjunts, la participació estable del Consell Municipal de Benestar Social en la memòria socioeconòmica del Consell Econòmic i Social de Barcelona i l'emissió de dictàmens del Consell Econòmic i Social de Barcelona sobre programes, iniciatives i idees que sorgeixin en relació amb les polítiques de benestar social.

Aquest curs el Consell Municipal de Benestar Social ha participat aportant la seva experiència en el grup de treball de la Memòria Socioeconòmica de Barcelona 2005 del Consell Econòmic i Social de Barcelona, i ha col·laborat en la redacció de la Memòria Socioeconòmica de Barcelona 2005 amb l'aportació de l'article Cap a una Barcelona inclusiva, i del capítol Barcelona i el benestar social l'any 2005.

Celebració dels 18 anys del Consell Municipal de Benestar Social

El 31 de gener de 2005, després de la jornada de treball d'avaluació dels 18 anys del consell, es va celebrar una gran festa a la sala de ball La Paloma. Aquest acte lúdic i festiu va aplegar totes les persones que al llarg d'aquests anys han participat o han estat vinculades al Consell. I va comptar amb una participació d'unes 300 persones.

RESPOSTA
A LES PROPOSTES
DELS GRUPS
DE TREBALL 2005

CONSELL MUNICIPAL
DE BENESTAR SOCIAL

Aquest apartat de l'Informe s'estructura en dos blocs. La primera part és l'Informe de seguiment del Pla municipal per a la inclusió social, on s'articulen el conjunt de polítiques municipals orientades a prevenir les dinàmiques d'exclusió social. Aquí s'especifiquen les realitzacions més importants a la ciutat que tenen alhora un caràcter plurianual i transversal. És a dir, són les actuacions municipals d'especial significació, ja que donen resposta de forma transversal a les propostes formulades per diferents grups del CMBS. I també responen a criteris de temporalitat més amplis i de globalitat temàtica.

I un segon bloc, on s'expliciten amb més detall les realitzacions vinculades a les propostes concretes que han fet els grups de treball del Consell el 2005.

Actuacions transversals del Consell

Primer Informe de Seguiment del Pla municipal per a la inclusió social

I. Introducció

El març de 2005 l'Ajuntament de Barcelona posava en marxa el Pla municipal per a la inclusió social, en compliment dels compromisos adoptats en el Programa d'actuació municipal 2004-2007, i en el plenari del Consell Municipal de Benestar Social. El Pla fixa el marc on s'articulen el conjunt de polítiques municipals orientades a prevenir les dinàmiques d'exclusió, a atendre les persones i col·lectius socialment vulnerables, i a promoure els itineraris personals d'inserció que permetin la recuperació de l'autonomia i dels vincles de convivència.

El Pla situa l'estratègia d'inclusió de Barcelona en el marc de l'Agenda Social de la UE, definida l'any 2000 a Lisboa. Explicita, tot seguit, el marc conceptual de partida, a l'entorn dels processos d'exclusió i inclusió social en el context de la ciutat postindustrial. I projecta la base conceptual com a instrument de lectura i interpretació dels perfils socials de Barcelona. En la seva dimensió propositiva, el Pla concreta 37 accions, estructurades en 12 objectius operatius i 6 línies estratègiques. L'entramat de compromisos d'acció es vincula als recursos pressupostaris que s'hi destinen. Es fixen, finalment, els mecanismes de seguiment del Pla i s'apunten les línies mestres de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva.

Pel que fa al marc conceptual, el Pla municipal per a la inclusió social aposta per la idea d'inclusió com a nova perspectiva amb capacitat de descriure realitats de desigualtat i vulnerabilitat noves i complexes, així com respostes polítiques innovadores en l'àmbit local. L'exclusió i la inclusió social se situen en la cruïlla de l'eix de les desigualtats clàssiques en la distribució d'oportunitats i recursos materials, amb l'eix emergent de les fractures en els vincles d'integració social i comunitària. L'exclusió, doncs, va més enllà del concepte de pobresa. No el substitueix; a la dimensió econòmica de la pobresa incorpora noves dimensions de risc. La inclusió, d'altra banda, es configura com a aposta estratègica orientada no només a la igualtat, sinó també a la cohesió i la solidaritat, per tal d'evitar processos de segmentació a la ciutat.

Desigualtats en la distribució d'oportunitats i recursos materials

Fractures en els vincles d'integració social i comunitària	Elevades	Baixes
Fortes	Exclusió	Segmentació
Febles	Pobresa	Inclusió

Pel que fa als perfils socials de Barcelona, el Pla municipal per a la inclusió social constata, d'una banda, la millora evolutiva del desenvolupament humà i la reducció de les desigualtats entre territoris a la ciutat. Així, per exemple, al llarg de l'última dècada, la taxa d'atur cau més d'un 50%, les persones amb titulació superior creixen un 62%, l'analfabetisme es redueix d'un 54% i l'esperança de vida en néixer augmenta 3 anys. L'índex sintètic de desigualtat entre barris mostra una evolució sòlida cap a la cohesió territorial. D'altra banda, el Pla posa de manifest l'existència de tot un ventall de col·lectius de població socialment vulnerables o en situació d'exclusió, a causa de la seva fragilitat laboral (precarietat), econòmica (un 18,2% de les persones amb una renda inferior al 60% de la mediana), residencial, formativa, socio sanitària (dependències no ateses) o relacional (solitud).

Pel que fa finalment a la seva dimensió propositiva, el Pla fixa el següent marc d'objectius estratègics:

1. Proposar i impulsar el reconeixement legal i l'accés efectiu als drets socials, per mitjà de les normes i les polítiques públiques necessàries, en els nivells d'Administració competents (autonòmic o estatal) com a garantia estructural d'inclusió a la ciutat.
2. Potenciar i articular de forma integrada la xarxa de programes, serveis i prestacions socials d'atenció primària vinculada a la prevenció, l'atenció i la inserció de persones i grups vulnerables o en situació d'exclusió.
3. Potenciar de forma equilibrada en el territori la xarxa de serveis i equipaments socials d'atenció especialitzada, fins a assolir el nivell que permeti l'accés de tothom qui en tingui necessitat. Definir programes integrals d'inclusió orientats als col·lectius en risc en funció de l'edat, la dependència, l'origen, el gènere o l'estructura de la llar.
4. Definir de forma transversal programes i serveis d'inclusió en les dimensions bàsiques del desenvolupament humà: els àmbits socioeducatiu i socio sanitari, l'accés a l'habitatge i la inserció laboral de persones i col·lectius vulnerables.
5. Enfortir la dimensió de promoció social i acció comunitària, així com la participació ciutadana i dels agents socials en el conjunt de programes municipals d'inclusió. Promoure l'articulació de xarxes de relacions comunitàries als barris de Barcelona com a factor en favor d'una ciutat inclusiva.
6. Generar un sistema adequat d'informació i coneixement dels perfils socials i les dinàmiques d'exclusió i inclusió a la ciutat, de l'evolució de les polítiques de benestar, i dels nivells d'accés de la ciutadania als drets socials. Impulsar la participació de Barcelona en espais d'intercanvi i cooperació sobre polítiques d'inclusió social.

Entre el mateix Pla i el conjunt de serveis i projectes que el despleguen en el dia a dia, se situa un nivell intermedi de programació. Són els programes que van estructurant l'estratègia d'inclusió social en àmbits concrets d'actuació. Al llarg de l'any 2005 es posen en marxa: A) el Programa de millora dels serveis socials d'atenció primària i B) el Marc Municipal per a l'Acció Comunitària. L'any 2006 s'aproven: C) el Programa municipal per a la gent gran 2006-2010, i D) el Programa municipal d'atenció social a les persones sense sostre. Amb les aportacions de la perspectiva d'inclusió als futurs programes municipals d'acollida, de famílies i d'infància es completarà el desenvolupament programàtic del Pla d'inclusió.

II. Cap a un nou sistema de serveis socials: els acords interinstitucionals en l'àmbit de benestar

El Pla municipal per a la inclusió social (PMIS) 2005-2010 expressa, en la seva primera Línia Estratègica, una aposta clara per un model públic i universal de serveis socials, promoció de l'autonomia i atenció a la dependència. Alhora, reconeix que aquesta aposta s'ha de concretar per mitjà de les lleis i les polítiques públiques necessàries en els nivells d'Administració competents (Generalitat i Estat).

L'Ajuntament de Barcelona ha construït un sòlid bagatge en defensa d'un model de serveis socials que ha de garantir l'accés en tant que dret de ciutadania, orientat a la prevenció i al desenvolupament comunitari, d'alta qualitat en els seus dispositius d'atenció i gestionat des de la proximitat. En la mesura que el nucli competencial bàsic segueix en bona part en mans de l'Administració autonòmica, l'Ajuntament de Barcelona –d'acord al que estableix el Pla per a la Inclusió– ha desplegat un paper proactiu tendent a tancar un conjunt d'acords amb el Govern de la Generalitat, orientats a:

- Ampliar substancialment els nivells de cobertura pública en els serveis socials a la ciutat de Barcelona, per tal d'avançar en la perspectiva del model universal.
- Generar el marc institucional que permeti la transferència de competències i serveis a l'Ajuntament, per tal de fer efectiu el model de proximitat.

1. Acord de constitució del Consorci de Serveis Socials de Barcelona

El Consorci de Serveis Socials, previst a la Carta Municipal, té com a objectiu desenvolupar, en l'àmbit de Barcelona, els serveis, establiments, programes i activitats de prevenció, atenció i promoció social, per tal de garantir un bon accés als serveis i dotar la ciutadania d'una atenció de proximitat. D'entre les seves funcions, cal destacar la capacitat de proposar la planificació general de tota la xarxa de serveis socials a Barcelona (art. 7.1a) així com la programació i la gestió dels serveis socials especialitzats adreçats als col·lectius de dones i infants en risc, persones amb discapacitat i persones drogodependents (art. 7.1c).

- El setembre del 2005 l'Ajuntament i la Generalitat tanquen formalment l'Acord sobre els Estatuts del Consorci
- El 27 d'abril del 2006, el DOGC publica els Estatuts, aprovats finalment per ambdues institucions: el Consell Plenari de l'Ajuntament i el Consell Executiu de la Generalitat.
- El juliol del 2006 se celebra la sessió constitutiva del Consorci, amb el nomenament dels membres del Consell de Govern i de la Comissió Mixta.

Al llarg dels propers mesos, l'esmentada Comissió Mixta proposarà al Consell de Govern els criteris de prioritat, terminis i procediments per a l'assumpció de les funcions del Consorci, i els corresponents traspassos de serveis i mitjans personals i econòmics.

2. Acord d'Equipaments d'Atenció Social Especialitzada a Barcelona

El 13 de juliol del 2005 l'Ajuntament i la Generalitat signen un conveni per a la construcció, al llarg del període 2005-2007, de 51 nous equipaments de serveis socials a Barcelona. Aquest acord implica una inversió pública aproximada de 100 milions d'euros, la creació d'entre 2.632 a 2.662 noves places d'atenció social especialitzada i l'increment de la cobertura a un nombre d'entre 4.366 a 4.396 persones. La distribució territorial es fa en els 10 districtes de la ciutat.

36 equipaments públics

- Persones grans
 - 10 residències assistides
 - 11 centres de dia
- Persones amb discapacitat i malaltia mental
 - 2 residències de persones amb discapacitat psíquica profunda
 - 2 residències de persones amb discapacitat psíquica lleugera o mitja
 - 1 residència de persones amb gran discapacitat física
 - 1 llar-residència de persones amb malaltia mental
- Infància
 - 2 o 3 centres residencials de primera acollida
 - 5 centres residencials d'acció educativa
 - 1 centre residencial d'acció educativa intensiva

Total: entre 2.032 i 2.062 noves places

15 equipaments concertats amb la iniciativa social

- Persones amb discapacitat i malaltia mental
 - 2 residències per a persones amb discapacitat psíquica profunda
 - 1 residència per a persones amb discapacitat psíquica lleugera o mitja
 - 6 residències per a persones amb gran discapacitat física
 - 2 centres de dia d'atenció especialitzada
 - 4 llars-residència per a persones amb malaltia mental

Total: 600 noves places

Compromís d'increment dels ajuts

- Ajuts per a l'acolliment residencial assistit fins a 1.366 persones
- Ajuts per a llars-residències de persones amb discapacitats fins a 368 persones.

Total: 1.734 persones beneficiades

Nivell d'execució de l'Acord

Pel que fa a l'Ajuntament, l'execució de l'Acord d'Equipaments Socials implica, principalment: A) la cessió i posada a disposició de la Generalitat dels espais necessaris que permetin la construcció dels equipaments públics; B) la participació en els convenis amb les entitats d'iniciativa social titulars d'equipaments concertats; C) l'acord amb la Generalitat sobre els equipaments privats que rebran ajuts per a l'acolliment residencial de persones grans o amb discapacitats.

A setembre de 2006 el grau d'execució en relació amb aquests tres indicadors principals és el següent:

- Entre octubre de 2005 i juliol de 2006, l'Ajuntament ha cedit o posat a disposició de la Generalitat 24 dels 30 espais previstos per a la construcció d'equipaments públics: 9 de gent gran, 12 de persones amb discapacitat i 3 d'infància en risc. El grau d'execució se situa doncs en el 80%. Resta pendent la cessió de 6 espais.
- Entre juliol de 2005 i juliol de 2006, l'Ajuntament i la Generalitat han acordat la construcció d'11 dels 15 equipaments concertats previstos, per mitjà d'acords amb 10 entitats d'iniciativa social de la ciutat. El grau d'execució se situa doncs en el 74%. Resten per determinar les entitats que duren a terme els 4 equipaments restants.
- Al llarg de 2005 i fins al juliol de 2006, s'han materialitzat a Barcelona 715 ajuts públics per a l'acolliment residencial de gent gran, un 55% dels 1.366 previstos. Resten pendents 616 (un 45%) per al segon semestre del 2006 i tot el 2007.

3. Acord de Finançament dels Serveis Socials per mitjà del Conveni-Marc

Cada any l'Ajuntament i la Generalitat signen un Conveni-Marc per mitjà del qual la Generalitat aporta un volum determinat de recursos per tal de finançar parcialment els serveis socials d'atenció primària i especialitzada que gestiona l'Ajuntament. Al llarg dels 2001 a 2004, el Conveni-Marc es va incrementar en una mitjana anual d'un 7,4%.

	Quantitats totals	Incrementos
2001	7.660.020,86	8,0%
2002	8.567.598,80	11,8%
2003	9.175.542,42	7,1%
2004	9.420.867,60	3,0%

En euros.

El desembre de 2005, l'Ajuntament i la Generalitat arriben a un acord d'increment plurianual sostingut de les aportacions autonòmiques, sobre la base dels següents criteris principals:

- s'acorda que l'aportació de la Generalitat al finançament dels serveis municipals d'atenció primària es concretarà, a partir del 2005, en increments anuals successius de manera que l'any 2014 l'aportació de l'Ajuntament no superarà el 33% del cost total dels serveis. El 2004, l'aportació municipal se situava al voltant del 80% del cost total. Aquest acord implica increments per part de la Generalitat d'uns 5.400.000 euros anuals durant un període de 10 anys.
- s'acorda que l'aportació finalista de la Generalitat per al finançament del servei d'atenció domiciliària de l'Ajuntament de Barcelona es concreti anualment en un percentatge mai inferior al 30% del volum total que la Generalitat destini al conjunt de Catalunya.
- s'acorda que al càlcul per al finançament dels serveis d'atenció primària s'incorporaran anualment les despeses socials de capitalitat, aquelles relacionades amb les necessitats de col·lectius en situació d'exclusió amb una presència més elevada, en termes relatius, a les grans ciutats.

Nivell d'execució de l'Acord

Com a conseqüència de l'Acord de Finançament, l'evolució de les aportacions de la Generalitat al Conveni-Marc amb l'Ajuntament els anys 2005 i 2006 han estat les següents:

	2004	2005	% Increment 2005	2006	% Increment 2006
Atenció primària	6.632.703,00	8.464.456,32	27,6%	11.635.746,00	37,5%
Atenció especialitzada	2.788.164,60	3.682.219,10	32,1%	5.942.872,92	61,4%
Infància	1.742.499,28	1.888.725,20	8,4%	2.733.945,29	44,8%
Discapacitat	1.045.665,32	1.207.660,45	15,4%	1.776.335,23	47,1%
Altres (gent gran...)	–	585.833,45	–	1.432.591,40	144,8%
Total	9.420.867,60	12.146.675,42	28,9%	17.578.618,92	44,7%

En euros.

Així doncs, al llarg dels anys 2005 i 2006 el Conveni-Marc ha passat de 9.420.867 euros a 17.578.618 euros, el que representa un increment acumulat del 86,% i, el que és encara més important, s'acosta ja al ritme de creixement necessari per a l'acompliment de l'objectiu del 2014.

4. Acord sobre el Marc d'Acció Comunitària de Barcelona

L'any 2005, l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat acorden situar els Plans de Desenvolupament Comunitari en un marc de cooperació interinstitucional. En aquest sentit, l'Ajuntament elabora el Marc Municipal per a l'Acció Comunitària, com a concreció, a Barcelona, del document Catalunya: civisme i convivència per mitjà del qual la Generalitat regula l'acció comunitària en l'àmbit nacional.

Ambdues institucions acorden el nombre de plans als quals donar suport, la distribució territorial d'aquests i l'assignació de recursos econòmics. Ajuntament i Generalitat assumeixen el cofinançament dels plans al 50%.

	Districte	Plans de Desenvolupament Comunitari (PDC)
PDC de continuïtat:	Ciutat Vella	Pla integral del casc antic (PICA)
Previs a l'aprovació del Marc Municipal	Horta-Guinardó	Pla comunitari del Carmel "Carmel Amunt"
	Nou Barris	Pla comunitari de Roquetes
	Nou Barris	Pla comunitari de Trinitat Nova
	Nou Barris	Pla comunitari de Verdum
	Nou Barris	Pla comunitari de Torre Baró
	Sant Andreu	Pla comunitari de Baró de Viver
PDC posats en marxa al llarg del 2005	Ciutat Vella	Pla integral de gent gran de la Barceloneta
	Sants Montjuïc	Pla comunitari del Poble Sec
	Gràcia	Pla comunitari del barri de La Salut
	Sant Martí	Pla comunitari del Besòs "Fem Besòs, fem Ciutat"
PDC posats en marxa al llarg del 2006	Les Corts	Pla comunitari de Les Corts
	Nou Barris	Pla comunitari de Ciutat Meridiana
	Sant Martí	Pla comunitari de Poblenou "Apropem-nos"

5. Acord per a la Gestió Conjunta de les Oficines de Benestar i Família i dels Equipaments Cívics de la Generalitat a Barcelona

El 19 de juliol de 2006, l'Ajuntament i la Generalitat acorden, per mitjà d'un conveni de col·laboració, "plasmar el lideratge de l'Administració local en la gestió operativa" del conjunt de serveis i recursos prestats per mitjà de les oficines de Benestar i Família, per mitjà dels casals cívics i de gent gran, i dels hotels d'entitats ubicats a Barcelona que són de titularitat autonòmica.

El Pla municipal per a la inclusió social estableix la proximitat i l'acció comunitària com a dos dels seus principis rectors. En coherència amb aquests criteris, l'acord esmentat fixa: a) l'estudi de la integració en una xarxa unificada de les funcions d'informació i orientació a la ciutadania en l'àmbit de benestar, i b) l'establiment d'un model de gestió conjunta amb lideratge municipal de tota la xarxa de serveis de promoció cívica. Ambdós aspectes s'aniran desplegant de forma progressiva durant els anys 2006 i 2007.

III. Elements de balanç de caràcter general: recursos, professionals, equipaments, persones ateses i implicació social

El primer any de desplegament del Pla municipal per a la inclusió social ha implicat un clar enfortiment de les dinàmiques de creixement pel que fa a recursos materials, serveis professionals, equipaments, persones ateses i participació del teixit d'entitats i de la ciutadania.

1. Recursos econòmics: enfortint la despesa en polítiques d'inclusió

1.1. Increment de la despesa social de l'Ajuntament

El desplegament del Pla per a la inclusió se situa en un context de creixement del pressupost municipal de serveis a les persones. El mateix Pla esdevé un important factor explicatiu d'aquesta dinàmica de creixement, coherent amb el fet d'haver situat la cohesió social com a una de les prioritats estratègiques de l'acció de govern municipal.

Entre el 2003 i el 2005 la despesa social de l'Ajuntament, en termes absoluts, creix en 49.592.935 euros, un 15,5%. En termes per càpita, l'increment se situa en un 13,36% (de 202,2 a 229,3 euros). En termes relatius, la despesa social passa del 28,5% al 29,5% del total de la despesa corrent de l'Ajuntament.

Indicadors de despesa social municipal	2003	2004	2005	Variació 2003-2005
Despesa social de l'Ajuntament	320.175.633	344.968.754	369.768.568	+ 15,48%
Despesa social per càpita	202,29	218,54	229,35	+ 13,36%
Despesa social relativa (sobre el conjunt de la despesa municipal)	28,53%	28,97%	29,54%	(del 28,5% al 29,5%)

En euros.

1.2. Increment de la despesa en serveis vinculats a la inclusió social

En el marc de l'increment general de la despesa municipal d'atenció a les persones, cal observar l'evolució específica de la despesa en serveis vinculats a la posada en marxa del Pla municipal per a la inclusió social.

- Entre els anys 2003 i 2005, el volum de despesa municipal en inclusió social creix d'un 20,1%, passant de 58,8 a 70,6 milions d'euros. Atès que l'aprovació del Pla d'inclusió té lloc el mes de març de 2005, el pressupost de 2006 és el primer que reflecteix directament l'impacte de les dinàmiques d'execució del Pla. L'any 2006 la despesa d'inclusió s'eleva a 81,7 milions d'euros, fet que representa un increment del 15,7% respecte al 2005, i un 38,9% acumulat al llarg dels tres últims anys.

El pressupost per al 2007, aprovat inicialment, preveu 93.230.284 euros per a serveis d'inclusió, un 14,07% més que el 2006. Així doncs, es manté el ritme de creixement de recursos: des de l'aprovació del Pla, un 31,9%; al llarg de tot el període 2003-2007, un 58,4% acumulat.

	2003	2004	2005	2006	Variació 2005-2006	Variació 2003-2006
Despesa en serveis vinculats al Pla d'inclusió	58.826.948	61.934.598	70.635.048	81.727.246	15,7%	38,9%

En euros.

Pel que fa a la pauta de distribució de recursos entre serveis i col·lectius, el desplegament del Pla ha focalitzat cinc àmbits d'atenció prioritària: a) les persones grans fràgils; b) les persones sense sostre o en situació d'exclusió intensa; c) les persones nouvingudes en procés d'acollida; d) els infants i adolescents vulnerables en contextos de desestructuració familiar; i e) les persones amb discapacitat. La taula següent mostra la dinàmica d'increment de recursos corresponents a aquests col·lectius al llarg del període 2004-2006. Els percentatges acumulats se situen, tots ells, en una franja que oscil·la entre el 30 i el 70% (del 29,2% de creixement en serveis d'atenció social a la discapacitat, fins al 63,9% en l'àmbit de sense sostre o el 69,7% d'atenció domiciliària).

	2004	2005	2006
Serveis a les persones grans fràgils			
Atenció domiciliària	9.154.489	12.859.910	12.447.000
Altres serveis socials	15.955.949	15.537.000	19.038.656
Serveis d'atenció a les persones sense sostre	5.718.557	7.187.992	9.360.706
Serveis d'immigració i interculturalitat	5.717.007	6.401.180	8.220.180
Serveis d'atenció a la infància en risc	4.039.392	4.612.249	5.474.505
Serveis d'atenció a persones amb discapacitat	5.449.429	6.215.109	7.045.104

En euros.

Finalment, la inversió de ciutat directament vinculada al Pla d'inclusió se situa al voltant dels 8,1 milions d'euros per al període 2005-2007. D'aquests, 5,4 milions corresponen a equipaments d'atenció social primària, i 2,7 milions corresponen a centres d'atenció especialitzada. A finals de 2006 el grau d'execució de les inversions s'acostarà ja al 100%, tot destacant la posada en marxa de 3 nous centres integrals d'atenció a persones sense sostre, i la remodelació integral amb ampliació de la xarxa d'equipaments de suport a la inclusió (el centre municipal d'atenció a les urgències socials i els menjadors socials municipals).

2. Professionals i equipaments: enfortint els dispositius de treball per la inclusió

L'increment de la despesa municipal en polítiques d'inclusió s'ha traduït, en primer lloc, en un procés d'enfortiment dels seus principals dispositius de treball: els equips professionals, i el que podem anomenar les infraestructures de la inclusió, és a dir, la xarxa de centres d'acollida, atenció i inserció de les persones socialment vulnerables.

Pel que fa als equips, val a destacar la incorporació, a finals de 2005, de 22 nous professionals a la xarxa bàsica, 24 nous educadors/es que han reforçat els equips que treballen en medi obert (atenció a persones sense sostre, acció socioeducativa amb grups de joves i espai públic), 41 nous professionals de perfils diversos incorporats a equipaments ampliat o de nova creació, i 16 nous educadors/es que, el setembre de 2006, s'han incorporat als equips d'atenció a la infància i l'adolescència. Cal subratllar també que la posada en marxa, l'1 de juliol de 2006, de la segona fase del nou model d'atenció domiciliària ha implicat un total de 289 noves contractacions, per part de les empreses i entitats gestores del servei, per tal d'afrontar els increments previstos en el nombre de persones ateses.

Nombre de professionals	2004	2006	Evolució 2004-2006
A la xarxa territorial d'atenció social primària	285	307	+7,7% (22 nous professionals)
Als serveis d'atenció social primària de ciutat			
En atenció a urgències socials i en medi obert	63	47	+38,1% (24 nous professionals)
A la xarxa d'equipaments	87	88	+87,2% (41 nous professionals)
Als equips d'atenció a la infància i l'adolescència	61	78	+27,8% (17 nous professionals)

Pel que fa als equipaments, el desplegament del Pla ha comportat un impuls decisiu a la xarxa, amb dos col·lectius d'atenció prioritària: les persones en situació d'exclusió intensa, amb 5 nous centres per a persones sense sostre; i les persones grans fràgils, amb 9 noves promocions d'habitatges amb serveis. D'altra banda, s'ha consolidat una extensa xarxa d'equipaments de proximitat, orientats a l'acció socioeducativa i a la inclusió relacional d'infants i de gent gran: 42 casals i ludoteques infantils i 57 casals i espais municipals de gent gran (amb 6 casals nous entre 2004 i 2006).

Equipaments	2004	2005	2006	Evolució 2004-2006
Equipaments d'atenció social primària	6	9	14	8 nous equipaments
Equipaments d'atenció social especialitzada	14	21	23	9 nous equipaments
Equipaments de promoció social	93	98	99	6 nous equipaments

3. Persones ateses: enfortint els nivells de cobertura de la població en risc

Els recursos, els professionals i els equipaments són, al cap i a la fi, eines al servei dels objectius finalistes de les polítiques públiques: en aquest cas, l'increment del nombre de persones en risc ateses, fins a garantir el dret a processos d'inclusió social a tothom qui en tingui necessitat. Val a destacar 3 tendències d'enfortiment

Persones ateses en serveis d'inclusió de caràcter general (adreçats al conjunt de la població en risc o situació d'exclusió)

	2003	2005	Evolució 2003-2005
Dimensió d'inclusió material			
Persones ateses a la xarxa bàsica de SSAP	39.456	41.793	+ 8,8%
Persones ateses amb servei de teleassistència	6.659	9.170	+ 37,7%
Persones ateses en diferents tipus de SAD	4.024	11.915 (8.2006)	+ 196,09%
Dimensió d'inclusió relacional			
Persones participants en projectes comunitaris	3.279	4.685	+ 29,8%
Participants en serveis de promoció social	83.793	106.010	+ 25,5%

Persones ateses en serveis d'inclusió de caràcter específic (adreçats a col·lectius concrets en risc o situació d'exclusió)

	2003	2005	Evolució 2003-2005
Persones en situació d'exclusió ateses en serveis d'acollida i/o d'alimentació	15.549	20.921	+ 34,5%
Persones en situació de pobresa o vulnerables amb RMI o ajuts econòmics de serveis socials	13.590	16.427	+ 20,9%
Persones en risc d'exclusió incorporades a serveis d'accés a l'habitatge i l'ocupació	1.077	2.128	+ 97,6%
Persones nouvingudes ateses en serveis d'acollida i interculturalitat	20.739	26.520	+ 27,9%
Infants i joves en risc atesos pels serveis de protecció i acció socioeducativa	4.569	6.237	+ 36,5%
Persones grans fràgils ateses per serveis de proximitat o especialitzats	12.535	21.149	+ 68,7%
Persones amb discapacitat ateses en serveis de proximitat o especialitzats	9.688	16.761	+ 73,0%

En primer lloc, la consolidació a l'alça de les persones ateses a la xarxa conformada pels 33 centres de serveis socials (41.793 el 2005, 2.337 persones més respecte al 2003) i l'expansió substancial de les persones cobertes per l'atenció domiciliària (SAD) i la teleassistència. A finals del 2005 les diferents modalitats del SAD arribaven ja a 9.170 persones; i l'agost de 2006, més d'11.000 persones grans i amb discapacitat gaudien del servei de teleassistència, triplicant la xifra de 2004. En ambdós casos, cal mantenir i reforçar les dinàmiques de creixement per tal d'acomplir els objectius del Pla d'inclusió per al 2007: 13.000 persones amb atenció domiciliària i 25.000 amb teleassistència.

En segon lloc, si es prenen en consideració els cinc col·lectius d'atenció específica prioritària abans esmentats s'observa també un increment de cobertura rellevant: un total de 91.588 persones vulnerables ateses, amb un increment d'un 45,2% respecte de les 63.080 ateses el 2003.

Finalment, la dimensió relacional de la inclusió, mesurada en termes de projectes d'acció comunitària i serveis de promoció social, surt també reforçada. El desplegament de catorze plans comunitaris i d'unes quinze iniciatives d'intercanvi solidari (bancs del temps i altres modalitats) al llarg dels últims mesos ha aglutinat la participació directe d'unes 4.685 persones, mentre que l'increment sostingut de l'oferta municipal de vacances infantils i de l'oferta d'activitats socio-culturals per a gent gran explica que 106.010 persones s'hagin integrat en aquest tipus d'activitats, un 25,5% més que l'any 2003.

4. Ciutadania activa: enfortint la participació en les polítiques d'inclusió

El Pla municipal per a la inclusió social conté una aposta nítida per la participació ciutadana i el treball en xarxa entre l'Ajuntament i el teixit associatiu, en tant que estils i mètodes d'elaboració i implementació de les estratègies d'acció. Així doncs, no només polítiques municipals d'inclusió més potents, sinó també més participades i amb més elements de complicitat i corresponsabilitat.

Indicadors d'implicació social	2004	2005	2006	Evolució 2004-2006
Entitats signants de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva	-	-	375	375 noves entitats (1.7.2006)
Recursos destinats a Convenis per la Inclusió Social (euros)	1.257.860	1.491.906	1.969.097	+ 56,6%
Nombre de Convenis per la Inclusió Social	23	38	67	44 nous convenis
Recursos destinats a donar suport a projectes d'entitats (euros)	263.534	271.685	369.375	+ 40,1%
Nombre d'entitats amb projectes subvencionats	70	70	92	22 nous projectes
Nombre de persones vinculades als Consells de Participació Social	582	824	-	+ 41,6%

Per tal de concretar aquests principis, la signatura de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, el 5 d'abril de 2006, ha esdevingut l'eix vertebrador. Actualment, 375 entitats han signat l'Acord, s'han constituït 5 xarxes d'acció entre l'Ajuntament i diferents operadors socials: centres oberts d'infància, inserció sociolaboral, persones sense sostre, interculturalitat i empreses amb programes de responsabilitat social (la xarxa B3). S'han signat 44 nous convenis per tal de dotar d'estabilitat la relació i el treball de l'Ajuntament amb les entitats de les xarxes. I s'ha incrementat d'un 56,6% el volum de recursos destinats a finançar aquests convenis, passant en dos anys de 1,25 a 1,96 milions d'euros.

Cal considerar també l'enfortiment de la política de suport a iniciatives d'inclusió presentades per les entitats. En aquest cas, l'impacte del Pla d'inclusió ha permès passar de 70 a 92 entitats amb projectes subvencionats, amb un increment del 40,1% dels fons que s'hi destinen.

Els Consells de Participació Social (Benestar, Gent Gran, Poble Gitano) i l'Associació Barcelona per l'Acció Social (ABAS) han estat també espais de referència per al desplegament participatiu del Pla. A títol il·lustratiu, el Consell Municipal de Benestar Social, al llarg del curs 2004-2005, ha aplegat 535 persones, 140 entitats i 10 grups de treball estables amb 384 participants. Ha impulsat, alhora, la celebració de 5 jornades monogràfiques de treball i la realització d'una recerca d'avaluació a l'entorn de l'impacte del propi Consell sobre l'evolució de les polítiques socials municipals, al llarg dels seus 18 anys d'existència. L'ABAS, finalment, ha estat l'espai participatiu –amb presència de més de 60 entitats associatives, acadèmiques i professionals– on s'ha situat el procés d'elaboració del Marc Estratègic de Benestar Social que es completarà al llarg dels primers mesos de l'any 2007.

IV. Barcelona inclusiva: aspectes generals i síntesi del balanç

■ **Més concertació interinstitucional**

4 Acords-Marc amb la Generalitat en matèria de benestar: Consorci de Serveis Socials, equipaments d'atenció especialitzada, finançament dels serveis socials, i oficines de benestar / casals cívics.

■ **Més recursos econòmics**

De 58,8 a 93,2 milions d'euros en serveis vinculats al Pla d'inclusió entre 2003 i 2007. Un 31,9% d'increment des de l'aprovació del Pla; un 58,4% acumulat al llarg de tot el període.

■ **Més i millors dispositius de treball**

63 nous professionals incorporats als equips municipals de serveis socials, 41 nous professionals treballant a la xarxa de centres, i 17 nous equipaments d'atenció primària i especialitzada

■ **Més persones ateses**

Al voltant de 100.000 persones en risc d'exclusió ateses al llarg d'un any en el conjunt de serveis de prevenció, atenció i inserció socials vinculats al Pla.

■ **Més participació ciutadana**

375 entitats adherides a l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, 5 xarxes d'acció i 67 convenis per la inclusió i el desenvolupament comunitari (29 convenis nous l'any 2006).

V. Elements de balanç segons àmbits d'actuació per a la inclusió social

El Pla municipal per a la inclusió social, d'acord a la concepció pluridimensional dels processos d'exclusió i inclusió, proposa una distribució concreta d'àmbits on operen factors d'exclusió i on, en conseqüència, caldria activar polítiques i accions per a la inclusió social.

Principals àmbits on poden donar-se dinàmiques d'exclusió	Principals factors que operen en cada àmbit
Econòmic	Pobresa relativa
Laboral	Atur
Precarietat residencial	Habitatge inaccessible, sense sostre
Formatiu	Analfabetisme, nivell formatiu insuficient
Sociosanitari	Vellesa fràgil, discapacitat, malalties de risc social
Migratori	No accés a la ciutadania social o política
Relacional	Entorns afectius febles o degradats

Polítiques públiques per a la inclusió social

1. Inclusió social en l'àmbit econòmic: principals indicadors d'actuació municipal

La pobresa és la dimensió econòmica de l'exclusió. La Unió Europea considera una situació de pobresa relativa aquella que implica uns ingressos per sota del llindar del 60% de la renda mitjana de la comunitat de referència. Així definida, la pobresa relativa és una mesura més vinculada a la desigualtat econòmica que a la privació absoluta i, a més, de caràcter contextual. Aquesta manca de renda, que no permet accedir a un nivell de vida mínimament adequat en el marc social on es produeix, esdevé clarament un risc d'exclusió.

Més enllà de les polítiques estructurals –l'ocupació, l'habitatge social, i les xarxes de salut, educació i atenció a la dependència– els instruments d'acció contra la pobresa passen pels sistemes públics de prestacions econòmiques de seguretat i assistència social. Aquests instruments es troben en mans, molt principalment, de l'Administració de l'estat i de la Generalitat. El marge d'actuació municipal és escàs. En conseqüència, els processos d'inclusió en l'àmbit econòmic dependran, sobretot, dels nivells de cobertura i de les quantitats de les prestacions públiques estatals i autonòmiques. I en menor mesura dels ajuts econòmics dels serveis socials municipals i de la capacitat d'aquests per tal de vincular les persones i famílies en situació de pobresa amb l'accés a una renda mínima d'inserció (RMI).

Indicadors d'inclusió social en l'àmbit econòmic	2005	Variació 2003-2005
Perceptors de prestacions no contributives i ajuts complementaris de viduïtat	47.208	+ 1,4%
Expedients atesos de rendes mínimes d'inserció	5.285	+ 29,3%
Persones beneficiàries de rendes mínimes d'inserció	10.570	+30,1%
Persones ateses amb ajuts econòmics dels serveis socials municipals	10.741	+ 56,3%
Despesa en ajuts econòmics dels serveis socials municipals (euros)	2.050.564,62	+ 72,5%

- A Barcelona, 47.208 persones són perceptores de pensions no contributives de jubilació o d'incapacitat, o bé d'ajuts complementaris de viduïtat, totes elles prestacions per sota del llindar de pobresa relativa.
- Pel que fa a l'actuació municipal, l'any 2005 els serveis socials van atendre 5.285 expedients de RMI, amb una cobertura total de 10.570 persones, el que suposa un increment remarcable del 30,1% respecte de l'any 2003. D'altra banda, 10.741 persones van rebre ajuts econòmics de serveis socials, un 56,3% més que fa dos anys, amb un esforç de creixement de la despesa municipal molt important: d'1.188.711 euros el 2003 a 2.050.564 el 2005, un 72,5% més.

L'aprovació, aquest any 2006, pel Parlament de Catalunya de la Llei de prestacions econòmiques d'assistència social, que fixa un sistema de complements per tal de garantir que l'any 2010 totes les prestacions se situïn en el 100% de l'índex de renda de suficiència –509,8 euros actualment–, així com la reforma recent de la RMI, que n'eleva les quantitats, flexibilitza l'accés i la fa compatible amb certs contractes laborals, són dues mesures que aniran impactant de forma positiva en les situacions de pobresa a la ciutat. Tot i així, el sistema de prestacions seguirà lluny de la renda bàsica de ciutadania.

2. Inclusió social en l'àmbit laboral: principals indicadors d'actuació municipal

El Pla municipal per a la inclusió social fixa com a objectiu operatiu desenvolupar el programa d'inserció laboral de persones en risc d'exclusió com a recurs bàsic d'autonomia en els itineraris personals d'inclusió social. En el terreny de les accions, el Pla estableix el compromís d'enfortir els dispositius d'inserció laboral de persones vulnerables, fins a assolir, el 2010, un mínim de 5.000 nous contractes.

Indicadors d'inclusió en l'àmbit laboral	2005	Variació 2003-2005
Persones en risc d'exclusió ateses en el programa d'inserció laboral ¹	305	+ 10,9%
Contractes signats en el marc del programa d'inserció laboral	103	+ 5,7%
Persones amb discapacitat en programes de suport i seguiment de l'EAL ²	607	+ 8,9%
Contractes signats en el marc del servei d'ocupació de l'EAL	272	- 1,8%
Participants en el Pla Jove Formació-Ocupació i altres programes d'inclusió laboral de Barcelona Activa	3.813	+ 56,7%
Contractes resultants del Pla Jove Formació-Ocupació i altres programes d'inclusió laboral de Barcelona Activa	644	-
Persones nouvingudes ateses en el servei d'inserció laboral del SAIER	639	-
Contractes signats en el marc de la inserció laboral del SAIER	281	-
Persones en risc d'exclusió inserides en el marc de programes d'inclusió laboral	1.300	-

1 Programa conjunt entre Benestar Social i Barcelona Activa.

2 Equip d'Assessorament Laboral. Servei gestionat per l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat.

L'any 2005, s'ha assolit la xifra de 1.300 persones en risc d'exclusió inserides amb contracte en el marc dels quatre principals dispositius municipals d'inclusió laboral: a) el Pla jove formació-ocupació i la resta de programes d'inclusió laboral de Barcelona Activa, amb 644 contractes; b) el servei d'inserció laboral de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, amb 272 contractes signats; c) el Programa d'inserció laboral de la Direcció de Benestar Social, amb 103 nous contractes; i d) els serveis d'inserció laboral de persones nouvingudes a través del SAIER, amb 281 nous contractes. Més enllà d'aquests contractes, 5.364 persones en risc d'exclusió es troben avui incorporades en itineraris d'inserció, el que representa 1.448 persones més en relació al 2003.

3. Inclusió social en l'àmbit residencial i en situacions d'exclusió intensa: principals indicadors d'activitat municipal

En aquest àmbit de desplegament del Pla d'inclusió social cal distingir entre:

- les estratègies d'accés i suport a l'habitatge de persones vulnerables
- l'atenció a persones sense sostre en la xarxa de centres d'acollida
- els dispositius de cobertura de necessitats bàsiques

Accés i suport a l'habitatge

L'accés i el suport a l'habitatge de persones i famílies socialment vulnerables, com a recurs bàsic d'autonomia i factor d'inclusió, és un dels eixos vertebradors del Pla. S'han desplegat, en conseqüència, un conjunt de serveis i programes. En concret:

- l'abordatge de problemàtiques d'habitatge des de l'atenció social primària
- el servei de suport per a l'accés a l'habitatge
- els habitatges d'inclusió social

Pel que fa als serveis socials d'atenció primària, val a destacar tres instruments d'acció: a) les prestacions econòmiques vinculades a l'habitatge (ajuts puntuals al lloguer, ajuts preventius per risc de desnonament). L'any 2005, van representar el 48% del total de les prestacions econòmiques de serveis socials; b) el programa d'arranjaments vinculat a l'atenció domiciliària, que ha crescut a la ratlla del 19% els dos últims anys; i c) les consultes i atencions de caràcter jurídic relatives a l'habitatge, a través del col·lectiu d'advocats que treballa als centres de serveis socials, amb 2.670 unitats d'atenció el 2005.

El servei de suport per a l'accés a l'habitatge és un dispositiu conjunt de Benestar Social i el Patronat Municipal de l'Habitatge orientat a la mobilització de pisos buits en règim lloguer, tot i vinculant-los a les necessitats de persones i famílies ateses pels serveis socials de l'Ajuntament. La propietat rep compensacions i garanties a canvi d'un lloguer assequible; les persones i famílies que hi accedeixen segueixen durant un temps vinculades a un pla de treball amb els serveis socials. Al llarg de l'any 2005, s'han formalitzat 211 contractes que han cobert 655 persones, un 46% més que dos anys enrere (2.905 persones des de l'inici del Servei).

Finalment, l'Ajuntament ha posat en marxa el programa d'habitatges d'inclusió amb suport socioeducatiu, adreçats a consolidar processos d'autonomia i pautes de vida quotidiana normalitzades, en persones i famílies prèviament ateses en la xarxa de centres d'acollida i, per tant, amb trajectòries d'exclusió residencial intensa. Actualment funciona un primer banc de 18 habitatges, distribuïts en 5 districtes de la ciutat, que acull 72 persones. L'any 2007 s'ampliarà a 23 habitatges amb l'objectiu d'assolir el nombre de 50 que marca el Pla per al 2010.

Indicadors d'inclusió social en l'àmbit residencial	2005	Variació 2003-2005
Serveis Socials d'Atenció Primària:		
Atenció jurídica vinculada a l'habitatge (unitats d'atenció)	2.670	+ 3,4%
Ajuts econòmics vinculats a l'habitatge (volum econòmic)	984.270 euros	+ 72,5%
Nombre d'habitatges arranjats	289	+ 18,9%
Servei de suport per l'accés a l'habitatge		
Contractes signats	211	+ 47,5%
Persones beneficiades	655	+ 45,8%
Habitatges d'atenció social		
Nombre d'habitatges d'inclusió	18	18 nous habitatges
Nombre d'habitatges dotacionals	1.324	1.004 nous habitatges
Habitatges protegits acabats	3.506 (2003-2005)	-
% Habitatges protegits (sobre el total d'habitatges acabats)	28,6 % (2003-2005)	-

Les polítiques d'inclusió social en l'àmbit residencial s'han de contextualitzar en l'esforç global de Barcelona en política pública d'habitatge. La millor estratègia contra l'exclusió residencial passa per una política potent d'habitatge protegit i de lloguers assequibles. En aquest sentit a Barcelona, entre el 2003 i el 2005, s'han acabat 3.506 habitatges protegits, fet que implica un 28,6% del total d'habitatges acabats en el mateix període. A hores d'ara, 7.340 habitatges, un 73% dels previstos al PAM, en el marc del Pla d'habitatge Barcelona 2004-2010, es troben ja finalitzats o en fase de construcció.

Atenció a persones sense sostre i cobertura de necessitats bàsiques

El Pla municipal per a la inclusió social fixa com a compromís el disseny d'un model mixt d'equipaments d'inclusió per a persones sense sostre, conformat per una xarxa diversificada, territorialment equilibrada i compartida de centres municipals i concertats. Alhora, marca com a objectiu de la primera fase (2005-2007) la posada en marxa de tres nous centres de caràcter integral.

El Programa municipal d'atenció a persones sense sostre concreta el disseny de la xarxa sobre la base de la tipologia següent:

- Equips professionals de medi obert, primera acollida i tractament
- Centres de dia
- Centres d'acolliment nocturn
- Equipaments integrals
- Serveis de cobertura de necessitats bàsiques (alimentació i higiene personal)

El conjunt d'aquesta xarxa, reforçada amb el programa d'habitatges d'inclusió, es posa al servei de construir itineraris d'inclusió social amb les persones sense sostre, amb l'objectiu que aquestes puguin recuperar un projecte vital autònom i els elements necessaris de vinculació social.

El quadre següent mostra, en síntesi, l'estat actual de la xarxa d'equipaments, amb les projeccions corresponents fins a gener de 2007. Es tracta d'una xarxa d'11 components –7 municipals i 4 concertats– amb una oferta global de més de 600 places d'acolliment i de 170 places de centre de dia. Amb l'objectiu acomplert de disposar de 3 nous equipaments públics integrals (Meridiana, Zona Franca i Horta). A banda de 2 nous equipaments públics d'acolliment nocturn (Almogàvers i Sant Gervasi).

	Municipals	Concertats
Centres d'acolliment nocturn	Almogàvers	Sant Joan de Déu
	Sant Gervasi	Allotjament en pensions
Centres d'atenció integral	Can Planas	Santa Lluïsa de Marillac
	Meridiana	Llar de Pau (Gener 2007)
	Zona Franca	
	Horta (tardor 2006)	
Centres de dia	Nou centre (Gener 2007)	

 Més de 600 places d'acolliment nocturn
 170 places de centre de dia

La xarxa d'equipaments i la resta de serveis del Programa municipal d'atenció social a persones sense sostre s'han anat traduint, al llarg dels últims tres anys, en el conjunt següent d'indicadors:

Indicadors d'atenció a persones sense sostre	2004	2005	2006 (projecció)	Variació 2004-2006
Centres d'acolliment residencial	5	7	9	4 nous centres
Habitatges d'inclusió	0	11	18	18 nous habitatges
Centres de dia	1	1	4	3 nous centres
Places d'acolliment residencial	309	476	656	+ 112,3%
Places d'habitatges d'inclusió	0	44	72	72 noves places
Places de centre de dia	50	50	170	+ 240%
Persones ateses pels equips del SIS	3.459	2.874	-	- 26,9%
Persones acollides en centres residencials	1.712	2.275	-	+ 32,8%
Persones ateses en centres de dia	690	661	-	- 4,2%

Indicadors de cobertura de necessitats bàsiques	2005	Variació 2003-2005
Persones ateses en els serveis municipals d'alimentació	14.327	+ 11,53%
Nombre d'àpats servits en els serveis municipals d'alimentació	286.483	+ 16,4%
Persones ateses en els serveis municipals d'higiene	3.771	+ 13,4%
Nombre de serveis d'higiene prestats	13.005	+ 18,6%

- En l'àmbit infraestructural, s'han creat 4 nous centres d'acolliment, 3 nous centres de dia i 18 nous habitatges d'inclusió.
- L'oferta global de places s'ha multiplicat per 2,5 passant de 359 a 898.
- El nombre de persones ateses, l'any 2005, pels equips d'educadors se situa a l'entorn de 3.000; van ser acollides 2.275, i 661 ateses en centre de dia.
- 14.327 persones van fer ús dels serveis municipals d'alimentació i 3.771 dels serveis d'higiene (dutxes i rober), el que implica increments a l'entorn del 12% en el període 2003-2005.

4. Inclusió social en l'àmbit formatiu: principals indicadors d'activitat municipal

La immensa majoria dels aspectes i les polítiques públiques en matèria educativa van molt més enllà del camp d'acció del Pla d'inclusió. El fet que l'educació hagi esdevingut un servei públic de caràcter universal proporciona un context favorable a la inclusió social en la seva dimensió formativa. La qualitat de les escoles i la capacitat d'aquestes de vincular-se a objectius educatius socialment definits, i a xarxes educatives en el territori, esdevé un dels eixos vertebradors del projecte global de ciutat cohesionada i convivencial.

El Pla municipal per a la inclusió social posa l'èmfasi en aquelles qüestions que se situen a cavall entre, d'una banda, els serveis i projectes educatius i, d'altra banda, la realitat de la població socialment vulnerable o bé les dinàmiques en clau comunitària. Fixa també, com a objectiu instrumental, el desplegament de protocols de coordinació i mètodes de treball en xarxa entre els equips socials i educatius que operen en el territori.

El quadre següent mostra l'evolució d'un conjunt d'indicadors que reflecteixen l'evolució d'aquesta dimensió de la formació estretament vinculada a la inclusió social, sobre la base de tres blocs temàtics:

Indicadors d'inclusió social en l'àmbit formatiu	2005	Variació 2003-2005
Educació i petita infància		
Escoles bressol municipals (EBM)	52	5 noves EBM
Places en escoles bressol municipals	3.304	+ 18,5%
Educació i necessitats socials (educació especial, garantia social i formació d'adults)		
Evolució de l'alumnat	1.462	+ 48,7%
Projecte Èxit: nombre de centres	66	22 noves escoles
Projecte Èxit: nombre d'alumnes	1.691	1.233 nous alumnes
Educació i entorn (projecte educatiu de ciutat)		
Nombre de projectes	56	–
Nombre d'entitats vinculades	232	–

- Educació i petita infància, on es posa de relleu l'obertura de 5 escoles bressol municipals entre 2003 i 2005, amb un increment del 18,5% de places, fins a assolir una cobertura de 3.304 infants. L'Ajuntament segueix treballant en el desplegament del programa d'expansió progressiva i sostinguda de l'oferta d'escoles bressol a la ciutat.
- Educació i necessitats socials, on es posa de manifest, en primer lloc, el creixement de la cobertura pel que fa als dispositius d'educació especial, garantia social i formació d'adults, amb 1.462 persones incorporades (un 48,7% més que el 2003), i en segon lloc l'enfortiment del Projecte Èxit, que treballa per a prevenir el fracàs escolar amb alumnes en risc, i al qual s'han incorporat ja 66 escoles de la ciutat.
- Educació i entorn, on es constata la consolidació del projecte educatiu de ciutat, amb 56 projectes en marxa i 232 entitats vinculades, cosa que el fa esdevenir una dimensió rellevant de l'enfortiment del capital social de la ciutat i, per tant, de les dinàmiques d'inclusió relacional.

5. Inclusió en l'àmbit sociosanitari: principals indicadors d'activitat municipal

La situació de dependència d'arrel sociosanitària es configura com a un factor important de risc d'exclusió, intensificat per les dinàmiques de canvi social afeblidores del rol cuidador prèviament exercit per les dones en la família tradicional, i pel fet de no disposar encara d'un marc de serveis socials universals. Aquesta vulnerabilitat es projecta principalment sobre tres col·lectius:

- les persones grans fràgils
- les persones amb discapacitat
- les persones amb malalties de risc social

Les persones grans fràgils

La prevenció de riscos d'exclusió i el suport al benestar material i emocional de les persones grans fràgils es tradueix, en el marc del Pla d'inclusió, en dues grans apostes de política pública:

L'aposta per l'atenció domiciliària i el suport als entorns cuidadors. El suport a les persones grans –i als seus cuidadors/es– en la realització de les activitats de la vida diària, per tal que mantinguin o millorin la seva qualitat de vida, tot restant en l'entorn afectiu habitual (domicili, família, barri) és una de les principals apostes estratègiques del Pla d'inclusió, en tant que definidora d'un model d'atenció que situa la promoció de l'autonomia, la proximitat i el benestar emocional al bell mig dels seus principis rectors. La traducció d'aquesta aposta en xifres assenyala una dinàmica clarament expansiva, amb increments del 196% i 35% en teleassistència i SAD, del 43% en programes de Respir, i del 14% en centres d'atenció diürna.

L'aposta pel programa d'habitatges amb serveis per a la gent gran. Els habitatges amb serveis i tutelats van adreçats a persones grans autònomes, amb entorns cuidadors febles i amb necessitat d'algun tipus de suport social en la seva vida quotidiana, amb l'objectiu de millora de les condicions d'habitabilitat i de seguretat i benestar material i emocional. Al llarg del 2005, s'han posat en marxa 199 habitatges nous, un increment del 68,1% respecte al 2004. A finals de 2005, 651 persones estaven acollides al programa, en el marc de 491 habitatges en 9 promocions diferents. L'any 2006 s'incorporen 118 habitatges en 2 promocions. També el 2006, Benestar Social i el Patronat de l'Habitatge han signat un nou acord que permetrà, a partir del 2007, la posada en marxa de 316 nous habitatges, les condicions d'accés i lloguer dels quals emfasitzen la seva dimensió social: orientació cap a persones grans de rendes més baixes, i increment de recursos de lliure disposició (del 60% al 85% de l'índex de renda de suficiència).

Indicadors d'atenció social a persones grans fràgils	2005	Variació 2003-2005
Persones grans ateses amb servei de teleassistència	6.814	+ 95,1%
Persones grans ateses al servei d'atenció domiciliària	7.764	+ 34,9%
Persones grans ateses al programa Respir d'estades temporals	379	+ 42,8%
Persones grans acollides d'urgència	355	+ 53,1%
Persones grans en habitatges municipals amb serveis	651	+ 314,6%
Persones grans ateses en centres de dia	793	+ 13,8%
Persones grans acollides en centres residencials	1.876	+ 18,7%

Les persones amb discapacitat

Les pautes d'intervenció en els col·lectius de persones amb discapacitat, des de la perspectiva de la inclusió social, segueixen uns paràmetres molt semblants als de les persones grans fràgils: és a dir, atendre la dependència des dels entorns de vida quotidiana, promovent l'autonomia i amb serveis de qualitat.

L'increment de l'atenció domiciliària i la teleassistència entre les persones amb discapacitat ha estat rellevant. Al llarg de l'any 2005, el SAD ha atès 1.505 persones amb discapacitat (391 més que el 2004) i el servei de teleassistència a 2.383 persones amb discapacitat (1.162 més que l'any anterior). L'atenció residencial pública d'aquest col·lectiu és una de les grans assignatures pendents de les polítiques d'inclusió. L'Acord d'Equipaments Socials 2005-2007 signat entre l'Ajuntament i la Generalitat incorpora per primera vegada compromisos concrets de creació de places sostingudes amb fons públics: a l'entorn de 200 de titularitat pública i unes 600 addicionals concertades amb la iniciativa social. Cal destacar, finalment, l'esforç sostingut de creixement i millores en els serveis d'atenció precoç a infants amb problemes de desenvolupament. Els 2 equips municipals, van atendre l'any 2005, 397 nens i nenes, un 30% més que el 2004.

Indicadors d'atenció social a persones amb discapacitat	2005	Variació 2003-2005
Persones amb discapacitat ateses al SAP (informació, orientació i tramitació) ¹	9.136	+ 51,8%
Infants amb discapacitat atesos al servei d'atenció precoç (EIPI) ²	397	+ 29,3%
Persones amb discapacitat ateses amb servei de teleassistència	1.434	+ 95,1%
Persones amb discapacitat ateses al servei d'atenció domiciliària	1.505	+ 35,2%
Persones amb discapacitat en centres de dia i residencials públics	251	+ 14,6%

1 SAP: Servei d'Atenció al Públic de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat.

2 EIPI: Equips Interdisciplinars per a la Petita Infància.

Les persones amb malalties de risc social

Un tercer àmbit de polítiques d'inclusió en el camp sociosanitari ve configurat per l'atenció als col·lectius amb malalties de risc social, fonamentalment persones amb malalties mentals i amb drogodependències. El Pla municipal per a la inclusió social assenyala l'objectiu d'enfortir la coordinació i el treball compartit entre les xarxes social i de salut, per tal de millorar l'atenció a les necessitats d'aquests col·lectius.

Pel que fa a l'evolució dels principals indicadors d'activitat, s'observa un increment de llits i persones ateses en la xarxa sociosanitària (13,4% i 5,9% respectivament); la creació de 2 nous centres de salut mental, amb estabilitat en places i persones ateses; i un lleuger increment en inicis de tractament per drogodependències, amb un lleuger descens en programes de manteniment de metadona.

En un pla més qualitatiu, Benestar Social de l'Ajuntament i el Consorci Sanitari de Barcelona han començat a treballar, el 2006, en un programa intersectorial d'atenció en salut mental a les persones sense llar. El programa s'estructura en quatre estratègies de treball: a) el suport psiquiàtric a la intervenció social en medi obert; b) el suport psiquiàtric als processos de tractament social; c) la presència i intervenció d'equips psiquiàtrics en els centres d'acolliment; d) els protocols d'accés-derivació cap al centre psiquiàtric de referència i de vinculació a la xarxa de salut mental.

Indicadors d'atenció sociosanitària, salut mental i drogodependències	2005	Variació 2003-2005
Atenció sociosanitària		
Nombre de llits	1.929	+ 13,4%
Nombre de persones ateses	8.303	+ 5,9%
Atenció en Salut Mental		
Nombre de centres (adults; infantils/juvenils)	27	2 nous centres
Nombre de places i llits	1.156	+ 0,69%
Nombre de persones ateses	45.830	+ 0,72%
Drogodependències		
Inicis tractament (alcohol, heroïna, cocaïna i cannabis)	3.342	+ 4,9%
Programa de manteniment de metadona	1.606	- 4,7%

6. Inclusió social en l'àmbit de la immigració: principals indicadors d'activitat municipal

El Pla municipal per a la inclusió social assumeix l'objectiu de desenvolupar els programes socials que permetin incorporar la diversitat d'origen i cultural com un valor bàsic de la ciutat inclusiva. A Barcelona, el nombre de població d'origen immigrant ha crescut de forma important al llarg dels últims anys, situant-se avui a l'entorn de 260.000 persones, un 16% de la població de la ciutat. És una immigració jove, d'origen divers, assentada territorialment en tots els districtes, amb nivells formatius propers a la mitjana de la ciutat, amb una aportació rellevant a la creació de riquesa, i gràcies a la qual Barcelona torna a guanyar població.

A aquest conjunt d'elements positius, cal afegir els grans reptes que implica la nova diversitat. Barcelona opta per un model intercultural, de reconeixement i acomodació positiva de les diferències, construït sobre una doble base: marcs de diàleg i convivència sòlids, a partir de valors i regles bàsiques compartides i respectades; i marcs igualment sòlids de cohesió social, amb serveis públics universals, pròxims i de qualitat.

Aquesta aposta Barcelona la fa des de la transversalitat i la responsabilitat compartida de tots els àmbits d'actuació municipal. La perspectiva d'inclusió social, segons el que marquen els objectius del Pla municipal, aporta tres elements: a) l'atenció normalitzada de les persones immigrants en la xarxa de serveis de benestar; b) l'enfortiment dels dispositius específics d'acollida; c) l'ampliació de recursos per tal de donar resposta al nou volum de necessitats sense que ningú no en quedi exclòs.

Les xifres recollides apunten en aquesta direcció. El SAIER, component central de les polítiques d'acollida, ha atès 25.580 persones l'any 2005, amb 63.180 unitats d'atenció, per sobre d'un 30% més que el 2003. El servei de mediació intercultural ha realitzat a la ratlla de 1.000 actuacions de mediació interpersonal, i fins a 27 projectes de mediació veïnal i comunitària. I els serveis d'acolliment lingüístic s'han enfortit per tal d'inscriure més de 3.200 persones en cursos de català i fer possibles 3.441 traduccions presencials, i 754 intervencions en el servei que permet que l'atenció social a qualsevol persona nouvinguda es pugui fer en 34 llengües diferents, xifres que impliquen increments d'entre el 40% i el 68% respecte al 2003. A banda d'això, els serveis socials d'atenció primària han completat l'elaboració i aplicació dels protocols d'acollida, i s'han enfortit tant els equips professionals com el volum de prestacions econòmiques.

Indicadors d'inclusió en l'àmbit de la ciutadania (integració social i interculturalitat)	2005	Variació 2003-2005
Persones ateses al SAIER ¹	25.580	+ 27,1%
Unitats d'atenció al SAIER	63.180	+ 31,0%
Menors sense referents familiars atesos i en seguiment	92	+ 9%
Servei de mediació intercultural		
Intervencions de mediació interpersonal	932	+ 50,6%
Intervencions de mediació veïnal i comunitària	27	23 noves intervencions
Serveis d'acolliment lingüístic		
Inscrits en cursos de català	3.200	+ 40%
Intervencions de traducció telefònica	754	+ 68% (respecte al 2004)
Intervencions de traducció presencial	3.441	+ 43,4 (respecte al 2004)
Persones ateses als serveis de reagrupament familiar i arrelament social	5.276	5.276 noves atencions

1 Servei d'Atenció a Immigrants, Estrangers i Refugiats.

7. Inclusió social en l'àmbit relacional: principals indicadors d'activitat municipal

El Pla municipal per a la inclusió social emfatitza en diverses de les seves línies de treball la dimensió relacional de la inclusió. La solitud no desitjada, l'afebliment dels vincles afectius, la manca d'inserció en entorns comunitaris, les dificultats d'ús d'espais no accessibles, la desatenció d'infants i adolescents en grups familiars desestructurats o les relacions interpersonals amb elements de violència són processos o situacions que comporten, tots ells, riscos reals d'exclusió. Enfront de tot això, el Pla d'inclusió estableix el compromís d'articular polítiques i serveis de:

- acció comunitària
- promoció social
- accessibilitat
- inclusió relacional de persones d'alta vulnerabilitat

L'acció comunitària

El treball compartit entre el teixit associatiu i els serveis públics de proximitat en l'àmbit del barri, i les iniciatives ciutadanes d'intercanvi i solidaritat amb suport municipal, configuren l'aportació de les polítiques d'inclusió a l'objectiu global d'una ciutat socialment vertebrada, amb una xarxa potent de capital social i ciutadania activa. L'acció comunitària s'estructura en quatre grans tipus d'iniciatives:

La dimensió relacional de la inclusió social. L'acció comunitària:

- Els Plans de Desenvolupament Comunitari (PDC)
- Els projectes comunitaris dels centres de serveis socials
- Els bancs del temps i altres iniciatives d'intercanvi
- El voluntariat social i les xarxes de bon veïnatge

Entre 2004 i 2006, el nombre de PDC a Barcelona s'ha doblat, passant de 7 a 14 (de 4 a 8 districtes de la ciutat). Els plans comunitaris aglutinen avui 246 entitats, i 95 projectes d'acció. Des dels serveis socials d'atenció primària s'impulsen uns 40 projectes amb més de 4.500 ciutadans/es participants. A l'entorn de 16 bancs del temps i bancs d'intercanvi incorporen 1.500 participants i uns 700 intercanvis solidaris al mes. Finalment, uns 1.400 voluntaris/es socials, emmarcats en convenis amb l'Ajuntament han atès 7.300 persones en xarxes de suport i bon veïnatge, 15.200 serveis realitzats.

Indicadors d'Acció Comunitària	2006	Variació 2004-2006
Plans de Desenvolupament Comunitari (PDC)		
Nombre de plans	14	7 nous Plans
Nombre de projectes en el marc dels PDC	95	-
Nombre d'entitats vinculades	246	-
Projectes comunitaris en el marc dels SSAP¹		
Nombre de projectes	38	+ 29,8%
Entitats i serveis vinculats	455	-
Nombre de persones participants	4.685	-
Projectes d'intercanvi solidari (bancs de temps i altres)		
Viure i conviure: nombre de convivències	128	+ 42,3%
Nombre de projectes d'intercanvi amb suport municipal	16	-
Persones participants en la xarxa de projectes	1.500	-
Projectes de voluntariat social i bon veïnatge		
Nombre de voluntaris en projectes amb conveni	1.400	-
Nombre de persones ateses per voluntariat / bon veïnatge	7.300	-
Nombre de serveis realitzats per voluntariat / bon veïnatge	15.200	-

1 SSAP: Serveis Socials d'Atenció Primària. Equips de base distribuïts en els 33 centres de serveis socials de la ciutat.

La promoció social

La segona dimensió de la inclusió relacional és l'articulada pel conjunt de serveis de promoció social de proximitat: a) un conjunt de serveis i programes de caràcter socioeducatiu per a infants i adolescents (ludoteques, espais i casals infantils; programes d'activitats de lleure educatiu en temps de vacances...) i b) un ampli ventall de casals i espais municipals de gent gran que, juntament amb l'oferta de viatges, la targeta rosa o la xarxa d'horts urbans, s'orienten cap a l'objectiu d'un envelliment actiu i saludable, inserit en marcs enriquidors de participació i relacions interpersonals.

Pel que fa a infància, una xarxa consolidada de 42 casals i ludoteques arribava l'any 2005 a més de 3.200 nens i nenes inscrits, mentre que 55.924 infants participaven en l'oferta municipal de vacances, una oferta que ha crescut de forma important al llarg dels dos últims anys (un 36,7% més de places). En gent gran, una xarxa de 57 casals en procés de creixement agrupa per sobre de 42.000 persones inscrites, i 262.366 persones grans disposen de Tarjeta Rosa (137.495 de les quals en la modalitat gratuïta, la qual esdevé una eina no només de mobilitat, sinó també possibilitadora de relacions socials i accés a activitats culturals i ciutadanes.

Indicadors de promoció social	2005	Variació 2003-2005
Infants en casals i ludoteques municipals	3.230 ¹	-
Infants participants en l'oferta municipal de vacances	55.924	+ 36,7%
Persones grans en casals i espais municipals	41.658 ²	-
Persones grans en l'oferta de vacances (programa de viatges)	1.719	+ 1,6%
Persones grans que disposen de la Tarjeta Rosa	262.366	+ 0,2%

1 Xifra corresponent a 8 districtes de la ciutat.

2 Xifra corresponent a 9 districtes de la ciutat.

L'accessibilitat

El Pla d'inclusió assumeix l'objectiu de fer de Barcelona una ciutat accessible, sense barreres físiques ni comunicatives. L'accessibilitat, en el seu doble vessant, opera com a eix bàsic d'inclusió relacional per als col·lectius de persones amb discapacitat. Però també per a persones i sectors de població amb dificultats funcionals de qualsevol tipus. Els criteris d'accessibilitat s'han d'incorporar, doncs, als processos de disseny de tota mena d'espais i objectes, com a requisit per a generar entorns de vida quotidiana inclusivament de tota la diversitat funcional.

El Pla municipal d'accessibilitat preveu l'eliminació de barreres físiques en l'espai i el transport públic de superfície per a finals de 2006. Al llarg dels últims 2 anys s'ha intensificat el ritme d'execució del Pla: 197 km nous de via pública accessible, 3.863 nous guais de vianants adaptats i 867 nous semàfors sonors. En el terreny de la mobilitat, el 2005 es van adquirir 145 nous autobusos adaptats, i es van fer accessibles 28 estacions de metro. El 90% de la xarxa d'autobusos i 112 estacions de metro eren ja plenament accessibles a finals del 2005.

Més enllà dels objectius mateixos del Pla d'accessibilitat, l'Ajuntament ha obert noves perspectives i noves línies de treball: el servei de transport Porta a Porta ha doblat les seves unitats (de 10 a 19 autobusos) i ha incrementat en un 45,3% el seu nombre de viatges, donant cobertura a 2.263 persones, un 90% més que el 2003; el servei de suport al bany es va ampliar substancialment el 2005 pel que fa a temps i espais de prestació, fet que va implicar un 63,6% més de persones usuàries. Cal dir finalment que al llarg dels anys 2005 i 2006 s'ha iniciat l'obertura de parcs infantils plenament accessibles; s'ha posat en marxa la campanya per a donar suport a l'accessibilitat del petit comerç; i s'ha incorporat tant la llengua de signes com la transcripció en pantalla, en tots els actes municipals oberts al públic.

Indicadors d'accessibilitat	2005	Variació 2003-2005
Superfície de via pública accessible	819 km	197 nous km
Nombre de guais de vianants adaptats	31.039 (juny 2006)	3.863 nous guais
Semàfors sonors	1.151	867 nous semàfors
Autobusos adaptats	861	145 nous autobusos
Estacions de metro adaptades	112	28 noves estacions
Servei Porta a Porta		
Persones usuàries del servei	2.263	+ 91,8%
Nombre de viatges en el servei	189.270	+ 45,3%
Servei de Suport al Bany		
Persones usuàries	234	+ 63,6%
Nombre de serveis realitzats	1.395	+ 178,4%

La inclusió relacional de persones d'alta vulnerabilitat

El Pla municipal per a la inclusió social estableix l'objectiu de desenvolupar la xarxa de suport a les famílies vulnerables i la infància en risc per tal de facilitar la realització dels seus projectes vitals. Sobre aquesta base, concreta tres accions: a) incorporar serveis socioeducatius familiars en el marc del SAD; b) millorar els dispositius d'atenció a la infància en situació de risc; c) enfortir la vinculació dels serveis d'inclusió al Pla operatiu contra la violència vers les dones.

Pel que fa als resultats de l'acció municipal en aquests àmbits al llarg de l'any 2005, val a destacar els aspectes següents: a) 914 unitats familiars vulnerables han estat ateses pel SAD; b) 2.923 infants han estat atesos pels EAIA; c) 3.314 joves s'han vinculat a activitats del programa "A Partir del carrer"; i d) 864 dones han estat ateses per l'EAD. En total 8.015 infants, joves o dones, tots ells en grups familiars de risc, han rebut el suport dels diferents dispositius d'inclusió l'any 2005, xifra que implica un 29,8% més de cobertura respecte les 6.174 persones ateses l'any 2003.

Indicadors d'inclusió relacional de persones d'alta vulnerabilitat	2005	Variació 2003-2005
Famílies ateses al Servei d'Atenció Domiciliària	914	+ 12,7%
Infants i adolescents atesos pels EAIA ¹	2.923	- 13,7%
Infants acollits al Servei d'Acolliment Familiar	23	+ 4,5%
Acció socioeducativa amb joves "A Partir del Carrer"		
Nombre de barris amb diagnosi socioeducativa	22	+ 57,1%
Grups de joves amb els que s'ha intervingut	95	+ 53,2%
Joves en activitats vinculades al programa	3.314	+ 267,8%
Dones ateses per l'EAD ²	864	+ 6,1%

1 Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència en situació de risc i alt risc social.

2 Equip d'Atenció a les Dones.

VI. Barcelona inclusiva: àmbits d'actuació

Síntesi del balanç (xifres corresponents a 2005, excepte les assenyalades amb *)

- 10.570 persones beneficiàries de rendes mínimes d'inserció i 10.741 persones ateses amb ajuts econòmics de serveis socials.
- 1.300 persones en risc d'exclusió inserides en el marc de programes d'inclusió laboral
- 1.324 habitatges dotacionals. 2.905 persones en risc d'exclusió amb contracte de lloguer per mitjà del servei de suport (655 persones l'any 2005).
- 2.874 persones sense sostre ateses. 4 nous centres d'acolliment i 3 nous centres de dia. 656 places d'atenció nocturna i 70 d'atenció diürna. 18 habitatges d'inclusió (*).
- 14.327 persones ateses en els serveis municipals d'alimentació. 286.483 àpats servits.
- 3.153 alumnes en diferents modalitats d'escola inclusiva. 66 centres escolars vinculats al projecte Èxit, i 232 entitats vinculades al Projecte Educatiu de Ciutat.
- 9.170 persones grans o amb discapacitat ateses en les diferents modalitats d'atenció domiciliària i 11.915 en el servei municipal de teleassistència (*).
- 3.299 persones grans o amb discapacitat ateses en centres de dia o en serveis públics d'acolliment residencial.
- 45.830 persones ateses en la xarxa de salut mental, 8.303 en els serveis socio-sanitaris i 3.342 persones han iniciat tractament per drogodependències.
- 25.580 persones immigrades ateses al SAIER. 932 mediacions interculturals i 27 projectes de mediació veïnal i comunitària. 7.395 persones novvingudes en els serveis d'acolliment lingüístic
- 14 Plans de Desenvolupament Comunitari, 38 projectes comunitaris impulsats per l'atenció social primària i 16 bancs d'intercanvi solidari (*).
- Més de 5.000 participants en plans i projectes comunitaris, 1.500 en bancs d'intercanvi i 1.400 en projectes de voluntariat social i bon veïnatge amb suport municipal. (*)
- 3.230 nens i nenes inscrits en casals i ludoteques municipals. 41.658 persones grans inscrites en casals i espais municipals, i 137.495 persones grans amb tarjeta rosa en modalitat totalment gratuïta.
- 819 km de via pública accessible. 861 autobusos adaptats, 189.270 viatges en el servei Porta a Porta. 1.395 serveis de suport al bany de persones amb discapacitat.
- 2.923 nens i nenes atesos pels equips d'infància en risc. 3.314 joves vinculats al programa A Partir del Carrer, 914 famílies amb serveis domiciliaris i 864 dones vulnerables ateses per l'EAD.

* Xifres corresponents a 2006.

Acció comunitària

Promoure el Pla municipal per a l'acció comunitària tenint en compte:

- L'experiència de les accions comunitàries existents.
- L'autonomia dels equips comunitaris.
- La comunicació entre els actors.
- La formació dels tècnics.
- Els mecanismes d'avaluació dels plans i de les accions comunitàries.
- L'experiència del grup d'Acció Comunitària del Consell.

L'Ajuntament de Barcelona disposa d'un Marc Municipal per a l'Acció Comunitària, presentat a la Comissió de Cultura, Educació i Benestar Social el 4 d'octubre de 2005, amb la voluntat de dotar d'unes línies referents al conjunt de les dinàmiques comunitàries que es desenvolupen en els territoris i barris de la ciutat.

Així, entre el 2004 i el 2006, Barcelona ha passat de 7 a 14 Plans de Desenvolupament Comunitari, amb el correlatiu increment de recursos humans i econòmics, cofinançats –al 50%– per la Generalitat i l'Ajuntament.

Aquesta col·laboració institucional, juntament amb la implicació directa d'entitats, ha permès l'any 2006 l'ampliació de l'oferta de plans. D'altra banda, el Departament de Benestar i Família de la Generalitat, per mitjà de la Direcció General d'Actuacions Cíviques i Comunitàries, ha elaborat el programa-marc "Catalunya: civisme i convivència", com a context general per al desplegament, en el conjunt del país, de Plans de Desenvolupament Comunitari (PDC).

És a partir d'aquests propòsits que l'Ajuntament i la Generalitat coincideixen en la necessitat i la voluntat política d'enfortir l'acció comunitària, en tant que terreny de síntesi i articulació de les polítiques socials amb pràctiques de ciutadania responsable, civisme i convivència.

A la ciutat de Barcelona, aquesta voluntat de col·laboració s'ha traduït ja en un clar enfortiment dels Plans, on ambdues institucions volen seguir aprofundint en el treball en comú, amb l'objectiu d'estendre els Plans de Desenvolupament Comunitari als 10 districtes de la ciutat.

Barcelona, com la majoria de metròpolis europees, viu una ràpida i profunda transformació social. L'escenari de la vida ciutadana ha canviat. L'espai públic és viscut des d'òptiques molt diverses i plurals; els seus usos es van configurant des de múltiples processos d'implicació personal, grupal, associativa i institucional.

Aquesta realitat complexa motiva l'Ajuntament a revisar i actualitzar les seves polítiques en relació amb l'acció comunitària a la ciutat de Barcelona. L'Ajuntament vol ser un factor actiu de canvi en les formes en la governabilitat urbana. Canvi cap a l'enfortiment dels processos de planificació i gestió comunitària, fet que implica abordatges integrals i transversals, des de la proximitat, amb participació i protagonisme d'actors i recursos diversos.

Pel que fa als mecanismes d'avaluació de les accions i plans comunitaris de la ciutat, el Sector de Serveis Personals de l'Ajuntament de Barcelona està elaborant una proposta d'indicadors d'acció comunitària, la qual està prevista que s'hi implementi el proper curs. Aquests indicadors tenen per objectiu recollir dades sobre el tipus de projectes (interculturalitat, inserció, entorn, salut...), el grau d'activitat, els tipus de resultats, els recursos, etc.

Els plans de desenvolupament comunitari (PDC) a la ciutat de Barcelona

Els plans de desenvolupament comunitari es defineixen com un procés públic d'acció comunitària, amb una forta dimensió en el terreny educatiu i dels valors, que a partir d'una visió global persegueix un ventall de transformacions i millores d'un territori, amb la finalitat d'augmentar la qualitat de vida dels seus ciutadans i ciutadanes. Un procés on la participació esdevé l'estratègia i l'element metodològic bàsic per aconseguir els seus objectius.

Actualment, a Barcelona hi ha vuit districtes que despleguen plans de desenvolupament comunitari, amb un total de 88 projectes i 246 entitats participants. Els PDC que estan en funcionament actualment són:

- Pla integral del Casc Antic (PICA). Districte de Ciutat Vella
- Pla comunitari de la Barceloneta. Districte de Ciutat Vella
- Pla comunitari de Poble Sec. Districte de Sants-Montjuïc
- Pla comunitari de les Corts. Districte de les Corts
- Pla comunitari de la Salut. Districte de Gràcia
- Pla comunitari Carmel Amunt. Districte d'Horta-Guinardó
- Pla comunitari de Roquetes. Districte de Nou Barris
- Pla comunitari de Trinitat Nova. Districte de Nou Barris
- Pla comunitari de Verdum. Districte de Nou Barris
- Pla comunitari de Ciutat Meridiana. Districte de Nou Barris
- Pla comunitari de Torre Baró. Districte de Nou Barris
- Pla comunitari de Baró de Viver. Districte de Sant Andreu
- Pla comunitari del Besòs. Districte de Sant Martí
- Pla comunitari "Apropem-nos". Districte de Sant Martí

Observatori Social Barcelona. Fòrum: Barcelona per l'acció comunitària

El grup de treball d'Acció Comunitària del Consell Municipal de Benestar Social a les seves Propostes 2005, va assenyalar que calia treballar la formació dels tècnics i tècniques de l'Administració que s'impliquen en els processos comunitaris. En aquest sentit, l'Ajuntament de Barcelona, entre altres accions formatives, ha organitzat una jornada de treball, Fòrum: Barcelona per l'acció comunitària, en el marc de l'Observatori Social de Barcelona, celebrada el 21-09-06, on han participat i compartit la seva experiència, entre altres, tècnics i entitats vinculades a l'acció comunitària a la ciutat.

Aquesta jornada és la primera d'un programa on periòdicament es promouran diverses trobades de reflexió a partir de les propostes i necessitats que es recullen.

Aquesta informació es complementa amb la que es pot trobar a l'apartat "Actuacions transversals del Consell".

Dona

Fer escoltar la veu de les dones i visibilitzar la seva aportació:

- Grup de Dona del Consell Municipal de Benestar Social
- Consell de Dones de Barcelona

Des de la Regidoria de Dona i Drets Civils s'ha elaborat el Pla municipal de les dones 2005-2009 impulsat pel Consell de les Dones de Barcelona i dels Districtes amb la participació de les barcelonines com a metodologia i eix estratègic per la seva elaboració, seguiment i avaluació. En la seva fase d'elaboració es van constituir diferents grups de debat i es van elaborar els principis orientadors: Mainstreaming: transversalitat de gènere i igualtat d'oportunitats, La participació de les dones, La conciliació de la vida personal i laboral, L'Observatori de les Dones, Dona i inclusió, Coeducació i L'associacionisme femení, i es van acordar els objectius i accions que se'n deriven, així com els indicadors de seguiment per l'avaluació.

També, el Consell de les Dones de Barcelona i dels Districtes han treballat en tres jornades participatives: prevenció de la violència, els reptes de l'educació, observatori de les dones (comparant futurs) i la conciliació de la vida personal, familiar i laboral: la corresponsabilitat social.

L'instrument a partir del qual el govern municipal, a través de la Regidoria de Dona i Drets Civils de l'Ajuntament de Barcelona disposa de la planificació, els recursos d'atenció especialitzada, els mecanismes de prevenció i sensibilització i els instruments de coordinació interinstitucional per fer de Barcelona una ciutat lliure de violència vers les dones és el Pla operatiu contra la violència de gènere.

Aquest Pla es basa en tres eixos: la prevenció, la coordinació i l'atenció. Cadascun d'aquests eixos està planificat perquè tingui una incidència a curt, mig i llarg termini sobre la violència de gènere.

A llarg termini les actuacions destinades a eradicar la violència de gènere es basen en accions preventives i de sensibilització. La Regidoria de Dona i Drets Civils i l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona treballen la prevenció amb la població adolescent mitjançant Els paranyes de l'amor. Aquests són tallers que es realitzen als instituts de secundària de la ciutat que ho sol·liciten amb la finalitat de treballar els estereotips existents sobre les relacions afectives abusives.

El procés de sensibilització de la ciutadania passa també per la implicació del teixit associatiu de Barcelona, especialment compromès al llarg de la seva història en els processos de transformació de la nostra societat. L'Acord Ciutadà contra la Violència vers les Dones, al qual ja s'hi han adherit més de 450 entitats, posa a disposició de les associacions implicades una sèrie de recursos en forma de xerrades, tallers i video-fòrums, entre d'altres, per tal de sensibilitzar els seus membres. En el marc de l'Acord es va constituir el Premi 25 de Novembre amb motiu de la com-

memoració del Dia Internacional contra la violència de gènere amb l'objectiu de visibilitzar i donar suport el treball que es porta a terme a la ciutat per part dels grups i les entitats que treballen per aconseguir una Barcelona lliure de violència vers les dones. Aquest premi pretén estimular al conjunt de la societat a fi de conformar una imatge més realista de les dones. La creació d'aquest premi respon a la voluntat de practicar polítiques d'acció positiva, d'innovació, de creació, de sensibilització i de prevenció.

A mig termini, amb l'objectiu de millorar l'atenció que ofereixen els diferents actors que intervien durant qualsevol moment del procés de violència de gènere, avaluar-ne el seguiment i trobar nous mecanismes d'actuació, és necessari comptar amb recursos de coordinació integrals. És per això que es disposa del Circuit BCN contra la violència de gènere, taula tècnica de coordinació de les diverses institucions, entitats i administracions que treballen qualsevol dels diversos aspectes relacionats amb la violència de gènere, es disposa de circuits a tots els districtes de la ciutat.

S'ha continuat potenciant i ampliant els serveis específics per a dones:

- El Centre d'Informació i Recursos per a Dones (CIRD) té com a finalitat oferir recursos, informació i assessorament per estimular la participació de les dones en la vida pública de la ciutat. S'adreça a associacions, grups i entitats de dones de Barcelona, professionals que actuen en l'àmbit de les dones i aquelles persones que, en general, estan interessades en els seus serveis.
- Els Punts d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD), són un servei de proximitat que ofereix informació, formació i assessorament en tots aquells temes d'interès per a les dones i que possibiliten l'accés a diferents recursos de la ciutat de tipus laboral, associatiu, cultural, jurídic i educatiu, entre d'altres. Actualment, la ciutat compta amb 7 PIAD.

Entre d'altres recursos municipals, la xarxa d'Assistència Primària permet detectar i derivar als serveis que siguin els adequats en qualsevol situació de violència de gènere.

Pel que fa a l'atenció especialitzada, la Regidoria de Dona i Drets Civils gestiona l'Equip d'Atenció a les Dones (EAD), l'eix nodal del conjunt de serveis municipals que atenen aquest fenomen amb l'objectiu d'acompanyar i proporcionar a les dones ateses els instruments necessaris per tal que recuperin la seva autonomia a través de l'atenció psicològica, social i jurídica.

La Casa d'Acollida per a Dones (CAD) és un recurs municipal d'estada limitada per a aquelles dones que no poden ser acollides per la seva xarxa social i relacional i que necessiten iniciar una nova fase en el seu procés de recuperació de l'autonomia personal.

El Servei de suport a la violència en l'àmbit familiar. Aquest nou instrument d'actuació té com a objectiu la intervenció psicològica i social en els altres actors que intervien en la complexa realitat de la violència vers les dones.

Amb l'objectiu de treballar nous models de relacions sentimentals no abusives s'han obert dos serveis: el servei d'atenció a homes i les "mentories". Per primera vegada un servei municipal treballa amb homes que han estat agressors amb l'objectiu de transformar models afectius violents

en models de relacions sentimentals construïts des de la llibertat, la no violència i la igualtat. Els homes que participen en aquest programa hi assisteixen voluntàriament, mai ho fan com a mesura punitiva i són atesos individual i grupalment.

El conjunt d'accions que conformen el Pla operatiu contra la violència de gènere estan complementades amb el suport a la recerca orientada a conèixer els canvis produïts en la nostra societat que ens permetran avaluar les actuacions de les administracions i l'impacte en el procés d'eradicació de la violència de gènere

El compromís per fer de Barcelona una ciutat en la que homes i dones gaudeixin de les mateixes oportunitats va conduir el consistori a crear, el 2002, els Plans d'Igualtat a les Empreses, que han portat a la consolidació de la Xarxa d'Empreses per a la Igualtat d'Oportunitats i al Banc de Bones Pràctiques.

Cada any, amb motiu de la celebració a nivell mundial del Dia Internacional de les Dones, la Regidoria de Dona i Drets Civils convoca els Premis 8 de març-Maria Aurèlia Capmany. Els premis tenen com a objectiu obrir noves perspectives i maneres d'intervenir en les desigualtats que viuen les barcelonines. Amb aquest premi es vol visibilitzar i reconèixer les experiències i els sabers de les dones de la ciutat.

Drogodependències

- Crear nous recursos de baixa exigència en la xarxa social.
- Utilitzar la metodologia comunitària per a la implementació dels recursos.
- Augmentar la coordinació amb els cossos de seguretat
- Promoure programes específics de formació en intervenció de drogodependències: treballadors de carrer, agents de salut i instàncies policials.
- Implicar els ens i mitjans d'informació públics i privats per tal de corresponsabilitzar-los com actors en les polítiques de reducció de danys.

L'Agència de Salut Pública ha impulsat l'elaboració i aprovació pels òrgans competents d'un nou Pla de drogodependències de Barcelona 2006-2008. Per la seva elaboració s'ha comptat amb les aportacions de professionals, entitats i organitzacions implicades a la ciutat. En aquest sentit el Consell Municipal de Benestar Social, des de la iniciativa del grup de Drogodependències, va realitzar una sessió oberta als membres del Consell per tal de fer aportacions al mateix

El Pla de drogues té un Pla d'equipaments associat per a la planificació de recursos de reducció de danys i de tractament a la ciutat. Per la seva elaboració s'han aplicat indicadors relatius a l'estimació de les tendències dels consums, enquestes poblacionals, concentració urbana i zones de tràfic i consum, en el cas de drogues il·legals. Amb els següents criteris per a la seva planificació:

- **Accessibilitat.** Els diferents equipaments s'acostaran als llocs de residència de les persones ateses i estaran especialment ben comunicats amb transport públic. Per definir el número d'equipaments que necessita la ciutat i els districtes on s'ubiquen es tindrà en compte la prevalença de residents consumidors de drogues en cadascun dels districtes de la ciutat.
- **Integració.** Els equipaments seran integrats en la xarxa d'utilització pública sanitària de Catalunya, especialment dins dels espais de salut mental, àrees bàsiques de salut o hospitals generals. Els accessos a l'equipament concret seran independents.
- **Transparència.** La ubicació de cadascun dels equipaments es farà després del diàleg entre les diferents forces polítiques, socials i econòmiques, amb l'objectiu de buscar el consens.
- **Solidaritat.** La distribució territorial dels equipaments per al tractament de les persones drogodependents es farà respectant l'equilibri territorial, amb l'elaboració d'un mapa de necessitats i amb una distribució equitativa entre cadascun dels districtes de la ciutat, en funció de les necessitats sanitàries, que els tècnics especifiquin. La proposta dels tècnics tindrà el suport polític de tots els grups municipals.

- **Qualitat.** Els equipaments per a persones amb drogodependències tindran les condicions, les dimensions i la comoditat que garanteixin que els tractaments que reben, des del punt de vista de la pròpia estructura física de l'equipament reuneix totes les condicions de qualitat.
- **Veïnatge.** L'Ajuntament de Barcelona garantirà que els mitjans humans, materials i econòmics dedicats al manteniment, vigilància, seguretat i garantia de qualitat de l'entorn faran d'aquests equipaments uns bons veïns, evitant situacions indesitjables i donant tranquil·litat als veïns. Per tal de garantir això, l'Ajuntament quantificarà i pressuposarà aquests recursos específics.
- **Control i seguiment.** Allà on s'ubiquin els equipaments de drogodependències es crearan mecanismes permanents de diàleg amb els actors implicats. En aquest sentit, es constituïran:
 - Una taula de coordinació amb els diferents actors implicats i afectats: gestors, tècnics, veïns, policia, els propis addictes.
 - Una taula tècnica de planificació i gestió: gestors i tècnics.
- **Equitat territorial.** La creació de nous equipaments estarà vinculada a la necessitat detectada en el territori tenint en compte les àrees petites amb especial problemàtica i a la inexistència de recursos específics de drogues en aquest territori.
- **Magnitud.** La dimensió del problema es calcularà segons l'índex de consum problemàtic de drogues (ICPD). Aquest índex, per cada districte, serà la suma de la puntuació jeràrquica de l'ordre de les taxes dels indicadors següents: Mortalitat per reacció aguda adversa a drogues, urgències en consumidors de drogues i inicis de tractament per drogues, exceptuant els inicis per tabac. El districte amb puntuació més alta serà el de major problemàtica.

La proposta de nous equipaments, en base a les necessitats actuals i futures, es concreta en:

- Centres d'Atenció i Seguiment a persones drogodependents (CAS)
 - Un nou CAS per atendre les persones dels districtes amb més demandes que avui no disposen de servei propi.
 - Reubicació del CAS de Via Favència (Nou Barris) a un nou espai sanitari, avui ocupat per serveis d'atenció primària. Aquest CAS contemplarà un programa de consum supervisat.
- Integració de l'atenció en drogodependències en els recursos de salut mental. Incorporar progressivament a la cartera de serveis dels centres de salut mental l'atenció a les drogodependències.

- Respecte a l'acció en disminució de danys, cal distingir entre el necessari reforç dels programes d'intercanvi de xeringues (PIX) i dispensació ambulatoria de metadona (PMM), i els equipaments de venopunció higiènica (VPH).
 - Programes d'intercanvi de xeringues (PIX): Incrementar el número de farmàcies incorporades al PIX i al PMM, especialment als districtes d'Eixample, les Corts i Nou Barris.
 - Programes de Consum Supervisat (PCS). Al respecte, es plantegen dues estratègies complementàries:
 - Actuació directa en els llocs on hi hagi una alta concentració de consumidors per via parenteral, amb especial impacte a la via pública, concretament Ciutat Vella i Nou Barris.
 - Contenció en el territori, en la resta d'espais menys problemàtics per tal d'evitar el desplaçament i la concentració de malalts en determinades zones, i per acostar els serveis als seus llocs de residència habituals. Aquests equipaments estaran associats a recursos sanitaris nous o ja existents.

En relació amb la coordinació amb els cossos de seguretat, des del Pla de Drogues (Agència de Salut Pública de Barcelona), s'ha seguit treballant amb els Consells de Seguretat dels districtes on s'ha permès una interlocució entre els diferents cossos policials, les entitats i els secretaris/es de prevenció davant les problemàtiques associades al consum de drogues.

S'han endegat les taules de control i seguiment allà on s'ubiquen equipaments de drogodependències com a mecanisme permanent de diàleg amb els actors implicats: gestors, tècnics, policia, els propis addictes. Ens referim a les taules de Ciutat Vella, Nou Barris i Horta-Guinardó.

D'altra banda, s'ha iniciat un projecte pilot de coordinació i atenció a les persones drogodependents amb les que intervenen els mossos d'esquadra. Hi participen l'Òrgan Tècnic de Drogodependències de la Generalitat de Catalunya, professionals de la xarxa pública de drogues de Catalunya, la Direcció General de Seguretat Ciutadana i el Pla de drogues de Barcelona.

Pel que fa a la promoció de programes específics de formació en intervenció en drogodependències, des del Pla de drogues (Agència de Salut Pública) s'ha intervingut en la formació sobre drogodependències amb els mossos d'esquadra (coincidint amb el seu desplegament en els districtes de la ciutat) i amb els professionals dels equips que treballen al carrer tant des de la perspectiva socioeducativa i de lleure, com els que ho fan amb població sense sostre. Cal destacar la formació sobre suport vital bàsic i avançat realitzada a tots els professionals que treballen en reducció de danys a la ciutat. L'òrgan tècnic de Drogues i l'Institut d'Estudis de la Salut han realitzat, també, un curs específic per a professionals que treballen al carrer.

El Pla de drogues de Barcelona manté una línia oberta d'intercanvi amb els professionals dels mitjans de comunicació per tal de mantenir una informació actualitzada i objectiva respecte a les problemàtiques a l'entorn dels consum de drogues i els programes i equipaments per fer-hi front. També en la línia d'incentivar i implicar els mitjans d'informació en les polítiques socials de la ciutat s'atorguen els premis als mitjans de comunicació del CMBS, dels quals enguany se celebra la 13a edició.

Famílies

Impulsar un Programa de famílies que contempli:

- Necessitats generals de tot grup familiar.
- Necessitats relacionades amb la criança i l'educació dels fills.
- Necessitats relacionades amb familiars dependents.
- Necessitats relacionades amb famílies en situació de risc.

Es proposa la creació, com un recurs transversal, d'un punt d'informació, orientació i assessorament, a cada territori, sobre els recursos (públics o privats) existents per a les famílies.

La Direcció de Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona ha impulsat l'elaboració del nou Programa municipal per a les famílies 2006-2010, que està en procés d'aprovació institucional (Comissió de Govern i Consell Plenari del mes de novembre).

L'elaboració del programa ha estat fruit d'un procés participatiu tècnic i polític, en el qual es recullen tant les mirades territorials, com les sectorials.

Per decret d'alcaldia del 21 de març del 2006, es va aprovar la constitució de la Comissió Interdepartamental del Programa municipal per a les famílies. Les seves funcions són l'elaboració i seguiment del Programa per a les Famílies 2005-2010, per tal d'unificar i optimitzar les tasques dels diversos àmbits municipals, que inclourà com a principals objectius:

- Aprovar i avaluar el programa i coordinar les relacions interdepartamentals i institucionals per desplegar-lo.
- Promoció i desenvolupament de la recerca científica que pugui contribuir a la difusió del Programa.
- Totes aquelles altres que per la seva vinculació amb l'objecte de la Comissió, es consideri convenient sotmetre a informe.

D'aquesta comissió es deriva la constitució de la Taula Tècnica Transversal del Programa de Famílies, que està composta per tècnics o responsables de diferents àmbits: Benestar Social, Dona i Drets Civils, Joventut, IMPD, Educació, Cultura, Esports, ASP, PM Habitatge, BCN Activa, Hisenda. És de remarcar la transversalitat de la taula, cosa que facilita la interacció entre diferents departaments i organismes per col·laborar.

En el nou Programa municipal de famílies es recullen i proposen la majoria d'aportacions i recomanacions que el grup ha elaborat al llarg d'aquest curs. El programa planteja 5 línies estratègiques, que a la vegada es concreten en 16 objectius operatius i 52 accions a desenvolupar.

La primera línia estratègica proposa promoure el coneixement i el reconeixement de la diversitat d'estructures i cultures familiars, i més concretament donar suport a les famílies que per raó de la seva estructura presenten necessitats específiques, per tal que puguin realitzar en condicions d'igualtat els seus projectes de convivència. Algunes de les principals accions concretes que es volen impulsar són: Programa públic de "Recàrrega" adreçat a famílies amb sobrecàrrega, que permetin a una persona cap de família descansar puntualment de la seva càrrega familiar, regulació del conjunt de beneficis per a famílies, en matèria de fiscalitat, de preus i d'accés a equipaments públics; posada en marxa de recursos i accions d'acollida i integració social de les famílies nouvingudes o en procés de reagrupament.

La segona línia estratègica proposa atendre de forma prioritària i específica les famílies, en aquelles funcions, situacions i fases del cicle familiar que es preveuen de major vulnerabilitat, sobrecàrrega o crisi.

I una de les accions marcades és la creació d'un espai d'informació, orientació i assessorament a les famílies. Aquesta acció recull la proposta que ha formulat el grup de treball de Famílies del CMBS.

Dins aquesta línia estratègica hi ha un objectiu operatiu que és enfortir els serveis i recursos de suport a les famílies que tenen cura d'una persona gran o en situació de dependència, i les accions proposades per a dur-lo a terme són serveis diversos: d'atenció domiciliària, serveis d'estades temporals, serveis bàsics d'atenció a la dependència, grups de suport al cuidador, etc. I també plantegen el desenvolupament de plans intersectorials sociosanitaris.

Un altre objectiu és impulsar serveis d'atenció, assessorament i tractament en situacions temporals de crisi, mitjançant accions com ara els serveis d'acolliment familiar temporal, serveis de suport per a l'accés a l'habitatge, protocols per a l'atenció social de famílies, la mediació familiar i la promoció dels grups d'ajuda mútua.

La tercera línia estratègica fa referència a l'atenció i suport de les famílies en les necessitats relacionades amb la criança i l'educació dels fills. Es proposa enfortir i diversificar els serveis i programes adreçats a la petita infància (xarxes d'escoles bressol, equipaments de lleure, programes maternoinfantil, llars familiars). Així com també reforçar els serveis de suport a les funcions parentals i educatives d'infants, adolescents i joves. Les accions proposades són grups de suport social i psicoeducatiu, servei d'atenció domiciliària familiar, projectes de vinculació escola-famílies.

La quarta línia estratègica va en relació amb les necessitats generals de tot grup familiar, ja que proposa la conciliació dels temps i rols familiars amb la resta d'espais de la vida quotidiana: personals, laborals i de participació en la comunitat. Els objectius que es proposen són fer compatible el temps familiar amb el temps i horaris dels serveis de la ciutat i promoure iniciatives i xarxes de solidaritat veïnal i comunitària com a sistema de suport a la vida quotidiana.

Per últim, **la cinquena línia estratègica** proposa prevenir, detectar i atendre situacions i famílies en situació de risc. Més concretament planteja intervenir des de tres perspectives diverses: les famílies amb infants en situació de risc, l'abordatge de tota mena de situacions de violència dins la família (violència de gènere i els maltractaments a les persones grans) i per últim la intervenció en situacions familiars de pobresa estructural.

Pel que fa a la cobertura de les necessitats relacionades amb familiars dependents i les relacionades amb la criança i l'educació dels fills, s'ha signat un acord d'equipaments de serveis socials pel 2005-2007, entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona en el mes de juliol del 2006. Aquest acord contempla la creació de 51 nous equipaments de serveis socials, amb una capacitat de 2.662 noves places per a persones grans, infància, persones amb discapacitat i malaltia mental. A més a més, s'incrementen en 1.734 persones beneficiades, que rebran els ajuts per a l'acolliment residencial assistit i per a llars-residències de persones amb discapacitat.

Pel que fa al conveni-marc entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona l'any 2005, es fa una aportació d'1,2 milions d'euros per finançar el servei d'atenció domiciliària i s'acorda que tingui continuïtat durant els tres anys següents.

Dins el marc del desplegament del Pla municipal per a la inclusió social que s'ha realitzat al llarg de l'any 2005, s'ha creat un nou servei d'habitatges d'inclusió que contempla habitatges compartits per a persones soles i per a famílies monoparentals i habitatges no compartits per a famílies nuclears. S'ha creat un primer banc de 18 habitatges que acull 72 persones i l'any 2007 s'ampliarà fins a 23 habitatges repartits de forma territorialment equilibrada que poden arribar a atendre al voltant de 100 persones.

En el marc territorial dels districtes de la ciutat, hi ha diverses experiències de projectes i/o serveis que s'han promocionat per atendre les necessitats de les famílies. Aquest és el cas del Servei de Suport Familiar Maternoinfantil del districte de Ciutat Vella, així com també els serveis de ludoteques infantils, que en varis districtes han ampliat aquest any la seva franja horària, obrint els dissabtes o caps de setmana (districte Sants-Montjuïc, districte les Corts). En el districte de Sant Andreu s'ha creat l'Escola de Pares, amb l'objectiu de reflexionar sobre el paper dels pares i les mares en el centre educatiu i de donar-los eines per complementar el procés educatiu dels seus fills i filles.

Gent gran

Immigració i envelliment

- Comprendre els diferents vessants que configuren els processos d'immigració i, específicament, la participació de persones immigrades en l'atenció a les persones grans.
- Conèixer algunes de les iniciatives que es duen a terme a la ciutat.
- Establir propostes per promoure el paper actiu de la gent gran en la construcció d'una ciutat multicultural.
- Aportar elements per la definició de polítiques que articulin l'envelliment i la multiculturalitat.

El Consell Plenari de l'Ajuntament de Barcelona del passat mes de març va aprovar el Programa municipal per a la gent gran 2006-2010. Aquest conjunt d'accions adreçades a millorar la qualitat de vida de les persones grans de la ciutat al llarg dels propers cinc anys s'ha marcat el repte de transformar el tradicional model d'atenció assistencial. La gent gran de Barcelona té dret a ser atesa per mitjà d'uns serveis de qualitat, i té dret també a ser considerat un col·lectiu de persones amb capacitat d'implicar-se amb plenitud en les dinàmiques socials i comunitàries, exercint una ciutadania compromesa, activa i responsable.

La ciutat de Barcelona per mitjà d'aquest compromís vol refermar la seva voluntat de situar-se en el marc de referència socialment avançat definit per l'OMS i la Unió Europea i expressar el seu compromís amb l'impuls i el desplegament dels nous drets socials de ciutadania, tan rellevants per a la gent gran, reconeguts en els nous marcs normatius aprovats pels parlaments de l'Estat espanyol i de Catalunya en matèria de dependència i de serveis socials.

L'anàlisi dels perfils socials i demogràfics de les persones grans de la ciutat, les pautes evolutives d'aquests perfils, i els canvis accelerats en les estructures familiars, de suport i de convivència a Barcelona acaben de construir les pedres angulars que fonamenten el conjunt d'opcions recollides en el Programa municipal. En síntesi, les polítiques públiques que han de configurar el full de ruta envers la ciutadania gran de Barcelona al llarg del que resta de la primera dècada del segle XXI, s'estructuren en quatre grans línies estratègiques, amb les següents accions:

1. Impulsar la implicació i el protagonisme actiu de les persones grans en tots els àmbits de la vida ciutadana, articulant espais de participació territorials, temàtics i de ciutat, i també a través del suport i l'enfortiment del moviment associatiu i de la xarxa d'entitats de la gent gran.
 - Un Consell Assessor de la Gent Gran més ampli i participatiu.
 - El Consell Assessor de la Gent Gran farà un seguiment de les recomanacions i propostes.
 - Millora del funcionament dels consells de participació de la gent gran als districtes amb més suport tècnic per poder treballar en el seu entorn social immediat.
 - Tota la ciutat ha de participar en projectes per a la gent gran per tal d'aconseguir implicar-hi les persones que no formen part de la xarxa associativa.
 - La gent gran protagonista en una ciutat per a totes les edats creant espais de trobada i intercanvi amb altres col·lectius socials, econòmics i culturals perquè les persones grans siguin protagonistes en la construcció de la ciutat.

2. Enfortir i millorar els espais propis de dinamització i promoció social de la gent gran, impulsar les dinàmiques i les relacions intergeneracionals, i afavorir la vinculació de les persones grans al conjunt de projectes de desenvolupament comunitari de la ciutat.
 - Ampliació del nombre de persones potencialment usuàries de la Targeta Rosa, amb nous avantatges per a actes culturals, lúdics i socials.
 - Programa de vacances per a la gent gran. Es diversificarà i ampliarà per adaptar-se a un col·lectiu amb interessos diferents.
 - La gent gran participarà activament en la programació dels casals.
 - S'oferirà a tots els districtes la possibilitat d'organització d'activitats de promoció de la salut i prevenció de malalties.

3. Potenciar i articular el conjunt de serveis de proximitat i d'atenció domiciliària com a base de suport a una vida quotidiana amb els graus més alts de qualitat i d'autonomia possibles en l'entorn habitual, tant per a la gent gran com per a les persones cuidadores.
 - Atenció a domicili adequada a cada necessitat, prioritzant l'atenció a les persones amb rendes més baixes o que no tenen un entorn de suport, amb serveis com: mobilitat, alimentació, higiene i cura personal, compres, neteja de la llar, suport emocional, supervisió de la llar i estimulació cognitiva.
 - Servei de teleassistència generalitzat les 24 hores. 25.000 persones amb aquest servei el 2007 és el pas previ a l'objectiu final d'oferir una cobertura total d'aquests serveis per qui ho necessiti.
 - Solucions per a un habitatge digne i adaptat, fent un diagnòstic i planificant una intervenció posterior que es durà a terme amb entitats públiques i privades relacionades amb el mercat immobiliari.
 - Ajuts per a persones cuidadores. S'ampliarà el programa Respir. Les persones que tenen cura de la gent gran depenent rebran informació i formació específica.
 - Prevenció i detecció de les situacions d'urgència. Els serveis socials treballen per reduir les situacions d'urgència extrema i oferir respostes ràpides i efectives per atendre correctament les persones desprotegides.

- Evitació de maltractaments amb la col·laboració entre l'Administració de Justícia, la Policia i els departaments de Salut i Benestar i Família i la constitució d'un equip d'atenció interprofessional.
 - Treball conjunt entre els serveis socials i els serveis sanitaris en compartir maneres de treballar i objectius a identificar i prestar una assistència millor a les persones grans en situació de dependència i fragilitat.
4. Ampliar i millorar, sota criteris d'equilibri territorial, la xarxa de serveis i equipaments d'atenció a les persones grans fràgils, en risc o situació d'exclusió, per tal de facilitar un envelleïment digne per a tothom, en un entorn acollidor i inclusiu.
- Xarxa de serveis socials més pròxims i d'accés més fàcil, mitjançant el Consorci de Serveis Socials, que planificarà i gestionarà tots els recursos de la ciutat com una xarxa integral de serveis d'atenció social.
 - Impuls al programa municipal d'habitatges amb serveis, amb un mínim de 1.000 nous habitatges fins el 2010, oferint un model de suport social integrador d'actuacions preventives, atenció individual, atenció domiciliària, tele-assistència i integració a la comunitat, oferint serveis de neteja i manteniment.
 - Nous equipaments d'atenció diürna i acolliment residencial, també oberts al conjunt de la comunitat, amb l'Acord d'Equipaments Socials entre l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, que preveu crear 2.500 noves places públiques de residència i 800 en centres de dia.

Barcelona compta amb el Pla municipal d'immigració des de l'any 2002; té per finalitat aconseguir la integració real de les persones immigrades en tots els àmbits de la vida ciutadana, a partir dels principis d'igualtat, diversitat cultural, convivència, cohesió social, normalització, transversalitat i participació. En els districtes de la ciutat existeixen moltes experiències que treballen l'àmbit de la interculturalitat com per exemple al districte de Nou Barris amb la "Xarxa 9 Barris Acull", al districte Sants-Montjuïc, amb el Pla comunitari del Poble Sec, al districte d'Horta-Guinardó amb el projecte "Nous Veïns i Veïnes", etc.

El Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona i els deu consells/comissions dels districtes de la ciutat, òrgans de referència de la participació social de la gent gran a Barcelona, han programat pel mes de gener del 2007, la II Convenció "Les veus de la gent gran" amb el leit motiv "Per una gent gran més implicada en la vida de la ciutat", amb l'objectiu d'avançar en la participació de la gent gran en la vida de la ciutat, i que això esdevingui un objectiu per a la millora del benestar del conjunt de les generacions que conviuen a Barcelona. És per aquest motiu que la II Convenció "Les veus de la Gent Gran" ha de servir per implicar activament la gent gran de Barcelona en la construcció de la ciutat i augmentar la visibilitat dels projectes en els quals les dones i els homes grans participen.

Val a dir que la Convenció vol visibilitzar la diversitat intercultural i intergeneracional de la ciutat, i per tant vol eixamplar l'horitzó del Consell Assessor de la Gent Gran i comptar amb l'experiència i la participació de tots els perfils de persones grans que hi ha a la ciutat.

Habitatge social

Tenint en compte l'experiència participativa del grup de treball sobre Habitatge Social del Consell Municipal de Benestar Social com a plataforma per a la constitució del Consell d'Habitatge Social de Barcelona.

- Desenvolupament del Pla d'habitatge de Barcelona 2004-2010.
- Establir programes que donin respostes adequades a les necessitats socials d'habitatge de la ciutat.

El 28 de febrer de 2006 es van aprovar els estatuts que regeixen el Consorci de l'Habitatge de Barcelona (Decret 34/2006, de 28 de febrer, de modificació del Decret 420/2000, de 27 de desembre). El Consorci de l'Habitatge de Barcelona disposa la constitució del Consell de l'Habitatge Social del Consorci de l'Habitatge de Barcelona, com l'òrgan consultiu i de participació d'aquest ens.

En el procés de l'elaboració del reglament del Consell de l'Habitatge Social del Consorci de l'Habitatge de Barcelona, el grup d'Habitatge social del Consell Municipal de Benestar Social, en una sessió de treball (08-05-06), va comptar amb l'assistència de l'Im. Sr. Eugeni Forradellas, regidor de Sòl i Habitatge, i de l'Im. Sr. Ricard Gomà, regidor de Benestar Social, i president del Consell Municipal de Benestar Social, per poder transmetre les seves aportacions.

Les aportacions realitzades pel grup d'Habitatge Social del Consell Municipal de Benestar Social es van concretar en:

1. Atenent la voluntat de refermar la definició del Consell d'Habitatge Social del Consorci d'Habitatge de Barcelona, i especialment en la seva capacitat propositiva, es proposà modificar l'article 1, amb el redactat següent:

Article 1. Naturalesa i finalitat

1. *El Consell de l'Habitatge Social és l'òrgan consultiu i de participació del Consorci de l'Habitatge de Barcelona.*
2. *A partir de la informació, el debat i la proposta, el Consell de l'Habitatge Social té per finalitat exercir les seves funcions consultives i de participació en relació amb les diferents accions i interessos vinculats a la planificació, la programació i la gestió de les polítiques d'habitatge a la Ciutat.*

2. Es proposà modificar l'article 12, incorporant el suggeriment:

Article 12. Memòria anual

1. *El Plenari del Consell de l'Habitatge Social ha d'elaborar anualment una memòria sobre les seves activitats, que incorporarà un balanç del seu treball, amb inclusió de les propostes i les observacions que cregui adients."*

3. El Consell d'Habitatge Social del Consorci d'Habitatge de Barcelona ha de recollir bona part de l'experiència i el treball que ha vingut realitzant el grup de treball sobre Habitatge Social del Consell Municipal de Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona, amb unes funcions més específiques i, una ampliació de la representació dels diversos agents socials relacionats amb l'habitatge.

El Consell d'Habitatge Social del Consorci d'Habitatge de Barcelona vol oficialitzar la participació dels consells socials de les universitats, amb la representació que considerin més adient, sense oblidar aquelles persones que aquests anys han fet una valuosa aportació en el grup de treball sobre Habitatge Social del Consell Municipal de Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona. Al mateix temps, s'incorpora al Consell d'Habitatge Social del Consorci d'Habitatge de Barcelona, una representació de persones expertes, per tal de mantenir una aportació de persones de reconeguda vàlua, en diferents àmbits i sota visions diverses, relacionats amb l'habitatge.

La composició proposada pretén recollir totes les possibles visions, donant lloc a un Consell ampli, no excessivament gran, perquè el seu funcionament i la comunicació amb els seus membres sigui prou efectiu. A més, el reglament contempla la possibilitat de crear grups de treball específics, on es poden incorporar aquelles persones o entitats que puguin aportar la seva visió i opinió en les qüestions que es plantegin, que també poden ser convidades a les sessions de la Permanent del Consell, si es creu necessari.

A més, també es modifica l'article 6, en el sentit de fixar la periodicitat mínima de les reunions del Consell, en dues reunions cada l'any. Com a qualsevol altre consell, aquest és un requisit mínim. El Consell es reunirà tantes vegades com la seva Permanent ho consideri oportú, o el president del Consorci de l'Habitatge o sol·liciti.

Habitatges d'inclusió social per a persones sense sostre

El mes de juliol de 2005, Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona va posar en marxa el projecte d'habitatges d'inclusió social, que arribarà a 50 segons el Pla municipal d'inclusió social. Del total d'habitatges, 11 provenen del Sector de Serveis Personals, 4 els cedeix el Patronat Municipal de l'Habitatge i els 8 restants els aporta la Generalitat de Catalunya a través d'ADIGSA, mitjançant un conveni de col·laboració.

Aquest nou servei d'habitatges d'inclusió pretén incidir en la integració dels col·lectius més vulnerables de la ciutat. L'objectiu dels habitatges d'inclusió és oferir a persones o famílies en situació d'exclusió social un habitatge temporal i compartit, amb suport socioeducatiu, en el marc d'un entorn normalitzat. Amb aquesta finalitat es fa un contracte amb la persona o família que inclou un pla de treball global i l'estada per un període de 6 mesos, renovable fins un màxim d'un any.

La distribució d'aquests habitatges es reparteix de forma territorialment equilibrada en 7 dels 10 districtes de Barcelona i podrà arribar a atendre al voltant de 100 persones alhora.

Atès que l'habitatge és un dels elements fonamentals per assolir processos d'inclusió social, l'Ajuntament de Barcelona fa efectiva la seva voluntat, a través de l'Àrea de Benestar Social i del Pla municipal per a la inclusió social, de donar una resposta concreta a aquelles problemàtiques socials on l'habitatge passa a ser l'eix bàsic, per tal d'afavorir l'autonomia en els itineraris de les persones i les famílies en procés d'inserció social.

El nou servei permet donar resposta a situacions de persones que ja han estat ateses i/o tractades per alguns dels serveis de la xarxa d'atenció social municipal, però que han demostrat no tenir un grau d'autonomia suficient ni els recursos necessaris per accedir a un habitatge propi i requereixen d'un recurs pont que els permeti tirar endavant un projecte de vida autònoma i autosuficient.

Altres línies d'actuació en el marc de l'habitatge i la inclusió social

Més enllà de la posada en marxa del Programa d'Habitatges d'Inclusió, l'acció de l'Ajuntament directament vinculada a l'impuls de processos d'inclusió social a través de l'habitatge –per mitjà de la col·laboració entre l'àrea de Benestar Social i el Patronat Municipal de l'Habitatge– s'estructura en els següents àmbits d'intervenció:

- L'habitatge en la xarxa de serveis socials d'atenció primària
- El servei de magatzem i custòdia de bens
- El programa municipal d'atenció a persones sense sostre
- La borsa d'habitatge de lloguer social de Barcelona

Xarxa de serveis socials d'atenció primària

Des dels centres de serveis socials, el treball i les estratègies de suport a persones i famílies quan hi ha problemàtiques d'habitatge, se centren al voltant de:

- Transferències o ajuts econòmics puntuals. Del total d'aquests ajuts, en concepte d'habitatge o allotjament (lloguers, pagament de places residencials d'urgència, pagament de pensions, hotels, reparacions, subministres i altres), es destina el 48% dels recursos (al voltant de 835.000 euros).
- Assessorament jurídic, especialment centrat en temes d'habitatge. L'any 2005, l'equip d'assessoria jurídica de l'atenció social primària va atendre 2.670 consultes relacionades amb problemàtiques socials d'habitatge.
- Tramitació i gestió de prestacions de suport a l'habitatge vigents, regulades per altres administracions públiques.

Servei de magatzem i custòdia de bens

En relació als desnonaments, es va crear un Servei d'emmagatzematge i custòdia de béns de persones i famílies que han patit un desnonament a Barcelona. Aquest té com a objectiu la recollida, emmagatzematge i custòdia provisional de béns i estris procedents de desnonaments judicials.

Els destinataris del servei són les persones que han estat objecte d'un desnonament judicial i mantenen els seus drets respecte als béns i estris que es trobaven en el seu domicili en el moment de l'execució del desnonament. Les persones destinatàries són derivades pels jutjats i/o pels serveis socials municipals.

Programa municipal d'atenció a persones sense sostre

Constitueix un dels eixos bàsics de treball amb persones que pateixen situacions d'exclusió residencial. El Programa per a persones sense sostre s'articula a partir de 5 eixos bàsics d'actuació:

1. La detecció i el treball proactiu de coneixement amb persones que viuen al carrer.
2. La intervenció de tractament a través d'equips especialitzats.
3. L'acolliment diürn i la intervenció socioeducativa a partir de recursos específics.
4. La cobertura de necessitats bàsiques (alimentació, higiene personal, rober...).
5. L'acolliment nocturn en centres residencials propis o concertats amb entitats.

Borsa d'Habitatge de Lloguer Social de Barcelona

La Borsa d'Habitatge de Lloguer Social de Barcelona engloba 3 programes específics, en el finançament i la gestió dels quals es troben implicats el Patronat Municipal de l'Habitatge i la Direcció de Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona:

- El Servei de Suport per a l'Accés a l'Habitatge
- La mediació per al lloguer social
- El programa d'ajuts al lloguer

Servei de Suport per a l'Accés a l'Habitatge

El Servei de Suport per a l'Accés a l'Habitatge –finançat per l'Àrea Municipal de Benestar Social i gestionat pel Patronat Municipal de l'Habitatge– pretén facilitar l'accés a un habitatge de lloguer del mercat privat a persones o unitats de convivència ateses als Serveis Socials, amb capacitat personal i econòmica per assumir el pagament de lloguer, però sense capacitat d'estalvi per fer front a les despeses inicials d'accés (i amb uns ingressos inferiors a 2,2 vegades l'IPREM).

Prestacions gestionades:

- Gestió i assessorament en la signatura del contracte.
- Cobertura de les despeses inicials d'entrada (sempre que sigui necessari).
- Fiança d'un mes de lloguer.
- Despeses de la contractació. Honoraris administrador.
- Primer mes de lloguer.
- Alta de subministraments (aigua, llum, gas).
- Equipament inicial de l'habitatge: mobles, electrodomèstics i parament llar.
- Arranjaments de l'habitatge per obtenir cèdula d'habitabilitat.
- Aval durant la durada del contracte, si s'escau.

Mediació per al lloguer social

Servei d'intermediació amb els propietaris d'habitatges buits, que ofereix assessorament tècnic i jurídic, així com pòlissa d'assegurança de caució contra el risc d'impagament del lloguer amb una durada de dos anys.

Programa d'ajuts al lloguer

En el marc de les problemàtiques socials d'habitatge, les més nombroses són les relacionades amb el pagament de la renda d'aquests (45,5% dels casos detectats). L'actuació per atendre aquesta problemàtica té com a objectiu prioritari que aquestes famílies romanguin a l'habitatge.

Aquesta informació es complementa amb la que es pot trobar a l'apartat "Actuacions transversals del Consell".

Infància

- Incorporar les aportacions del grup d'Infància del Consell en l'elaboració del Programa municipal pels infants per a la seva aprovació.
- Promoure la creació d'espais de participació dels infants. Adherir-se a "Barcelona, ciutat amiga de la infància" (UNICEF).
- Sol·licitar la constitució d'un/a observador/a parlamentari/ària per garantir els drets de la infància.
- Incorporar les aportacions del Grup d'Infància a la nova Llei de serveis socials a Catalunya.
- Promoure una regidoria municipal sobre la Infància o un/a comissionat/ada sobre la infància.

En el procés d'elaboració del Programa municipal per a la infància i l'adolescència, el grup de treball sobre Infància, a la primera sessió de treball del curs 2005-2006, el 27-10-05, el regidor de Benestar Social i president del Consell Municipal de Benestar Social, l'Im. Sr. Ricard Gomà, va informar del calendari previst per dur a terme la realització del Programa municipal per a la infància i l'adolescència, i va manifestar que en la fase de construcció tècnica del mateix (maig-juny del 2006), es faria la presentació de l'esborrany del document i es demanava al grup d'Infància la seva aportació tècnica.

El 16-05-06, la cap dels Serveis d'Atenció Especialitzada, la tècnica de la coordinació EAIA – DGAIA, i la tècnica en promoció d'infància de la Direcció de Benestar Social, del Sector de Serveis Personals de l'Ajuntament de Barcelona, van presentar al grup de treball l'esborrany del Programa municipal per a la infància i l'adolescència, el qual es va discernir i realitzar propostes i suggeriments. Aquesta aportació del grup està recollida en el document de Propostes 2005-2006.

El grup d'Infància va demanar que l'Ajuntament promogués la creació d'espais de participació dels infants. En aquest sentit, una de les iniciatives era fer la sol·licitud per a l'adhesió de "Barcelona, ciutat amiga de la infància". El Plenari del mes d'abril del 2006 del Consell Municipal de l'Ajuntament, va acordar la declaració institucional següent:

Barcelona ha d'enfortir el seu compromís amb els nens i nenes, i ha de ser promotora i protectora dels seus drets, d'acord amb els drets reconeguts per la Convenció de Nacions Unides sobre Drets de l'infant. La ciutat és un dels entorns de socialització, i per tant, cal, entre tots i totes, construir una ciutat favorable també per als més petits i petites.

Gairebé totes les àrees de la política municipal afecten als nens i nenes, en major o menor grau, i per això es necessari abordar les necessitats d'aquests i aquestes, mitjançant una política integral de millora de la seva qualitat de vida.

Atès que els nens i les nenes i els i les adolescents són més sensibles i vulnerables, els hi afecten especialment un conjunt de factors de caràcter social, cultural i de l'entorn, que incideixen directament en la seva vida, per

això cal protegir-los dels riscos que hi ha a la societat i que els poden afectar negativament i promoure l'aplicació dels Drets de l'Infant en l'àmbit municipal d'acord amb el que estableix la Convenció de Nacions Unides.

L'Ajuntament de Barcelona manifesta la seva voluntat d'adherir-se al programa de ciutats amigues de la infància per tal d'impulsar l'aplicació de la Convenció de Nacions Unides sobre els drets dels infants a Barcelona.

Per altra banda, l'Ajuntament, el mes de juny del 2006 ha recollit la documentació necessària i ha realitzat i lliurat la sol·licitud-protocol de reconeixement "Ciutats Amigues de la infància", convocatòria 2006-2010, a UNICEF –institució ens que promou aquest projecte– .

A la ciutat, una any més, el 16-05-06, s'ha celebrat l'Audiència Pública als Nois i Noies de Barcelona, sent la XI edició, i aquest any amb el tema de "Barcelona fa ciència! Contribucions científiques del jovent per a la millora de la ciutat".

Els districtes de Barcelona també han promogut iniciatives de participació social per als infants i els adolescents, com per exemple el Districte de Ciutat Vella, que el 19 de juny de 2006 va constituir el Consell de la Infància del Districte de Ciutat Vella, amb la finalitat de crear línies estratègiques en matèria d'infància i de promoure el treball en xarxa entre les entitats que treballen per a la infància. El Districte de Sants-Montjuïc continua amb l'experiència ja consolidada "Fer de ciutadans", que promou la participació de la infància i joves des de l'àmbit educatiu escolar. També es vol fer esment d'experiències en l'àmbit de la sensibilització de la situació dels infants amb discapacitat, com és el programa "Anem a la ludoteca", que s'està duent a terme al districte de Sarrià-Sant Gervasi, i que té per finalitat apropar als infants amb discapacitat a l'oferta de les activitats de lleure; o les experiències consolidades d'espais infantils, com la de l'"Espai Infantil de Fort Pienc i Sagrada Família", del districte de l'Eixample, que tenen incorporada com a línia de treball les activitats intergeneracionals.

Pel que fa a la sol·licitud de la constitució d'un/a observador/a parlamentari/ària per garantir els drets de la infància, promoguda per la Comissió d'Infància de Justícia i Pau, i que el grup d'Infància i el Plenari del Consell Municipal de Benestar Social hi van donar suport, en el mes de novembre de 2005, l'Im. Sr. Ricard Gomà, regidor de Benestar Social i president del Consell Municipal de Benestar Social, va enviar una carta al president del Parlament de Catalunya i als diferents grups parlamentaris en la qual expressava aquesta sol·licitud per part del grup d'Infància del Consell Municipal de Benestar Social i justificava la seva necessitat de dur-la a terme. En aquest sentit, sembla que el Parlament ha estat receptiu, tot i que es voldria promoure un/a defensor/a dels drets dels infants al Parlament, més que la figura d'un/a observador/a parlamentari/ària.

D'altra banda, la Regidoria de Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona, amb motiu de la commemoració del Dia Internacional dels Infants, promourà a partir del 2006 un premi de reconeixement als grups i entitats que treballen per a una Barcelona amigable amb els infants.

Les aportacions que el grup d'Infància va fer sobre la nova Llei de serveis socials a Catalunya es van incloure en el document d'aportacions de la jornada "Les bases de la nova Llei de serveis socials", celebrada el 27-04-05 i organitzada per l'Ajuntament de Barcelona, i es va fer arribar a la Hble. Sra. Anna Simó, consellera de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya.

El grup d'Infància va sol·licitar que es promogués la creació d'una regidoria municipal sobre la infància o la d'un/a comissionat/ada sobre la Infància. Recollint la inquietud del grup d'Infància en el sentit que hi hagi un ens transversal que garanteixi els drets dels infants i els adolescents a les polítiques municipals, l'esborrany del Programa municipal per a la infància i l'adolescència recull la creació i el desplegament d'un òrgan que coordini i articuli les accions municipals per a la infància i l'adolescència. Aquest òrgan tindria les funcions següents:

- Esdevenir l'interlocutor de l'Ajuntament en matèria d'infància i adolescència
- Promoure acords institucionals
- Vetllar per l'aplicació de les mesures dels acords presos
- Dur a terme el seguiment i l'avaluació de les actuacions
- Garantir que les actuacions contemplades en el Pla Jove entre 15 i 18 anys estiguin coordinades amb les actuacions del Programa municipal per a la infància i l'adolescència
- Garantir l'aplicació i actualització del Programa municipal per a la infància i l'adolescència
- Difondre el Programa municipal per a la infància i l'adolescència

Per altra banda, es vol destacar que amb l'acord d'equipaments de serveis socials pel període 2005-2007, signat entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona en el mes de juliol del 2006, pel que fa a la infància es contempla la creació de:

- 2 o 3 centres residencials de primera acollida
- 5 centres residencials d'acció educativa
- 1 centre residencial d'acció educativa intensiva

Pel que fa al conveni-marc per al finançament dels serveis socials entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, en l'apartat de l'atenció especialitzada, destaca l'any 2005 un increment pressupostari del 15,3%:

	2004	2005	Increment 2004-2005	2006	Increment 2005-2006
Atenció especialitzada	2.788.164,60	3.215.116,99	15,3%	5.942.872,92	61,37%
Infància	1.742.499,28	2.007.456,54	15,2%	2.733.945,29	44,75%

El Pla municipal per a la inclusió social 200-2010 està desplegant les seves línies estratègiques, una de les quals, la del reforçament dels equips de professionals de serveis socials, contempla l'ampliació de recursos humans dels serveis següents:

Servei	Incrementos 2005-2006
Equips d'atenció a la infància i l'adolescència	16 nous educadors socials
Serveis d'acció socioeducativa en medi obert	11 nous educadors i mediadors

Aquest procés d'ampliació dels equips professionals té una clara traducció en el camp dels recursos econòmics.

Servei	Incrementos 2005-2006
Equips d'atenció a la infància i l'adolescència	16,1% (de 1,62 a 1,88 milions d'euros)
Servei d'acció socioeducativa "A partir del carrer"	34,1% (de 618.000 a 829.093 euros)
Servei de mediació intercultural	19,0% (de 310.000 a 382.876 euros)

Pobresa

Articular les polítiques d'inserció laboral tenint en compte:

- La personalització del tracte.
- L'adequació dels processos de formació.
- La inserció com un procés no limitat al mercat laboral.
- Un mercat laboral diferent.
- L'experiència de les empreses d'inserció.
- La visualització de la inserció.
- La formació del personal d'inserció.

Accions i programes impulsats per Barcelona Activa durant l'any 2005 que promouen la inclusió laboral

Els programes ocupacionals de Barcelona Activa tenen l'objectiu d'avançar cap a la plena ocupació, millorar la qualitat i productivitat del treball i aconseguir que el mercat de treball tingui en compte la inserció dels col·lectius amb més dificultats: joves amb fracàs escolar, dones aturades, aturats i aturades de llarga durada, persones majors de 40 anys i persones immigrades. Per a tots ells, la Línia d'Accés, Inclusió i Millora de l'Ocupació posa a l'abast una oferta completa de programes, accions i plans, així com equipaments especialitzats per desenvolupar les seves iniciatives de foment de l'ocupació. Es treballa en estreta col·laboració amb les empreses de l'entorn per tal d'ajudar-les a cobrir les seves necessitats de contractació facilitant alhora majors oportunitats d'ocupació a les persones que participen en les activitats. Durant l'any 2005 han estat ateses per l'agència municipal un total de 8.049 persones que han suposat 17.103 participacions en els diferents programes de la Línia d'Accés, Inclusió i Millora de l'Ocupació.

Els programes es complementen amb la resta de serveis, equipaments i recursos de què disposa Barcelona Activa per tal de promoure les oportunitats d'ocupació i inclusió dels ciutadans i ciutadanes, com són Porta 22, Ca n'Andalet: El centre per a la formació i la millora competencial, i Cibernàrium: El multiespai del món d'internet per a empreses, professionals i estudiants.

Un treball en xarxa

Les estratègies d'inclusió es desenvolupen en estreta coordinació amb els altres agents i àmbits municipals, tant amb la xarxa de serveis socials i educatius de la ciutat, com amb les ONG, sindicats i entitats que treballen especialment amb els col·lectius menys afavorits.

Enguany s'ha posat en marxa entre la Regidoria de Benestar Social i Barcelona Activa, en el marc de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, la Xarxa d'inserció sociolaboral de Barcelona. Amb la participació de més de 40 entitats de la ciutat que treballen en temes d'inserció social i laboral amb els col·lectius amb més dificultat d'accés al mercat de treball. Amb la finalitat de propiciar un marc per compartir, ampliar i reorientar l'estratègia d'inclusió sociolaboral a la ciutat de Barcelona. Amb els objectius de: definir models i estratègies d'intervenció envers la inserció sociolaboral de les persones amb dificultats; compartir el coneixement; identificar les bones pràctiques; impulsar accions innovadores, i ampliar i optimitzar la capacitat dels recursos existents millorant els sistemes d'informació i els circuits d'atenció i derivació de les persones, incrementant l'agilitat en les respostes i potenciant intercanvis que facin més visible i eficaç l'acció col·lectiva.

Activitats i programes d'inclusió laboral

Durant el 2005, l'Agència Municipal va dur a terme programes d'inclusió als quals s'hi van acollir un total de 3.813 usuaris i usuàries amb especials dificultats d'accés al mercat laboral. El 59% eren dones, el 46% eren joves menors de 25 anys, el 32% majors de 40, el 24% provenia d'altres països i el 84% tenia un nivell d'estudis primaris o no tenia estudis.

Programa d'Inserció Sociolaboral

La seva finalitat és acompanyar de forma personalitzada, en el procés de reinserció laboral, persones derivades pels serveis socials municipals i per altres serveis d'atenció especialitzada. Aquest programa es desenvolupa des de Barcelona Activa conjuntament amb la Regidoria de Serveis Personals de l'Ajuntament de Barcelona. L'any 2005, 1.393 usuaris van participar en aquest programa.

El Pla Jove Formació-Ocupació té la missió d'afavorir els processos de transició escola-treball d'aquells nois i noies de la ciutat que, un cop finalitzada l'etapa formativa de secundària obligatòria, abandonen el sistema escolar sense cap titulació. En aquest programa s'integren actuacions i recursos de les institucions municipals Barcelona Activa, Institut d'Educació i Regidoria de Joventut. El 2005 hi van participar 1.496 joves. Un 61% eren nois i destacava l'increment de població nouvinguda en els darrers anys (fins a un 29% de persones immigrades ateses el 2005).

Programa Adona't

S'adreça a dones víctimes de maltractaments que presenten unes dificultats molt específiques a l'hora d'accedir al món laboral. L'any 2005, 24 dones es van poder qualificar professionalment com a cambres de pisos.

Kali Activa

Iniciat l'any 2004, té per objectiu facilitar l'accés a la formació i al mercat laboral a les dones d'ètnia gitana, capacitant-les per treballar professionalment en els sectors del comerç i la neteja industrial. En el conjunt del programa hi van participar un total de 33 dones d'ètnia gitana, 13 de les quals es van capacitar professionalment en el sector de la neteja industrial i 20 com a dependents de comerç.

Accions específiques per a persones amb discapacitat

En el marc de la Subvenció Global del Fons Social Europeu – Objectiu 3 i amb la col·laboració de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD), Barcelona Activa va organitzar 2 accions de formació i acompanyament a la inserció de persones amb discapacitat que es van dur a terme en els sectors de la neteja d'immobles i en el de l'assistència telefònica. Un total de 30 persones amb discapacitat van participar durant l'any 2005.

Programes a mida

Destinats a donar respostes concretes a col·lectius concrets i a necessitats diverses, (dones amb responsabilitats familiars, persones aturades majors de 40 anys, persones immigrades o persones que han perdut recentment el lloc de treball), i d'altra banda a satisfer les necessitats d'alguns sectors o subsectors productius.

En aquesta línia, Barcelona Activa va executar l'any 2005 cinc programes a mida.

Programa NOA d'Igualtat d'Oportunitats

El seu objectiu va ser promoure la incorporació de les dones en sectors en els quals està sotsrepresentada, com ara la instal·lació de telecomunicacions, el sector del taxi o la cura, maneig i captura d'animals. Durant el 2005, 45 dones participants es van qualificar professionalment com a conductora de taxi, instal·ladora de telecomunicacions, i auxiliar en cura, maneig i captura d'animals.

Ocupació Pròxima

Un programa per fomentar l'ocupació en el Sector de Serveis a les Persones. Durant l'any 2005 vam comptar amb 972 participants (essent el 91% participació femenina).

Programa Immigra al Treball

Té per objectiu qualificar mitjançant formació i pràctica laboral a persones immigrants extracomunitàries per tal de facilitar la seva inserció laboral. Van participar 1.525 usuaris i usuàries

durant el 2005. Amb una baixa presència femenina (31%) perquè una bona part dels perfils treballats es troben encara fortament masculinitzats.

Itineraris Personalitzats d'Inserció

Mitjançant aquest programa del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya i Barcelona Activa desenvolupa accions de suport a la recerca d'ocupació. L'objectiu és dissenyar i facilitar diferents eines per orientar i millorar el pla personal de recerca de feina. L'any 2005, un total de 1.996 participants van seguir itineraris.

Aula de Simulació Empresarial SEFED

Es va impulsar l'aula de simulació empresarial Sefed amb l'objectiu d'incrementar la qualificació professional i les oportunitats d'ocupació de persones en procés de recerca de feina, especialment de les dones i els joves, en la professió d'administratiu / va, una professió amb alta demanda per part de les empreses. Hi participen 30 persones.

Programes experiencials

Aquests combinen la formació amb l'experiència mitjançant la contractació de l'usuari o usuària del programa en la realització d'obres o serveis d'interès col·lectiu. Aquesta formació és un excel·lent mètode per adquirir noves competències, noves habilitats, noves destreses i nous coneixements.

Escoles taller i cases d'oficis

Per la formació i la inserció laboral dels joves menors de 25 anys amb especials carències formatives. Els participants adquireixen les capacitats, destreses i actituds necessàries per a l'aprenentatge d'un ofici, i alhora, apliquen el que han après treballant en espais i serveis d'interès col·lectiu. Alguns exemples: recuperació de la fàbrica Can Jaumandreu com equipament; rehabilitació de la Farinera del Clot, de l'Espai juvenil Boca Nord... Durant l'any 2005 van participar 584 joves de la ciutat.

Tallers ocupacionals

Es defineixen com a un programa de formació i experiència destinat a persones aturades majors de 25 anys. Aquestes persones treballen i es formen durant un any en una ocupació d'interès col·lectiu vinculada generalment a activitats emergents. En aquests projectes participen durant l'any 2005 un total de 296 participants.

Plans d'ocupació

Durant l'any 2005 es van dur a terme 7 projectes amb 236 participants.

Empreses col·laboradores

Barcelona Activa manté una relació fluïda amb el teixit empresarial per facilitar la inserció laboral dels usuaris tot adequant-ne els perfils professionals a les necessitats de les empreses.

Més de 720 organitzacions –companyies privades, però també entitats de caire no empresarial– ja col·laboren activament amb Barcelona Activa en totes les estratègies d'inserció a l'ocupació.

La cooperació entre els sectors públic i privat es manifesta també en l'anàlisi constant de les dades que emeten els diferents observatoris econòmics sobre el món de l'empresa i l'ocupació a la ciutat i a l'entorn metropolità.

Formació ocupacional

Impulsa una oferta formativa de qualitat que incorpora pràctica laboral en entorns reals, contribuint decididament a consolidar els coneixements i habilitats que les persones participants han après a les aules, amb l'objectiu d'oferir la millor formació de professionals. L'any 2005, l'agència municipal va organitzar una àmplia oferta amb 114 accions formatives que, a través de 31.949 hores de formació, va comptar amb 1.933 alumnes.

Promoció de la iniciativa emprenedora

L'any 2005, l'agència va executar 3 programes a mida de creació i gestió d'empreses: un programa adreçats a persones en situació d'atur, amb 2 edicions, el programa Inicia per a dones emprenedores i el programa Equal "Barcelona Emprèn en Igualtat", en fase de disseny d'activitats durant el 2005.

Aquesta informació es complementa amb la que es pot trobar a l'apartat "Actuacions transversals del Consell".

Refugiats i estrangers

Incorporar l'experiència participativa del grup de treball sobre Refugiats i Estrangers del Consell Municipal de Benestar Social al Consell Municipal d'Immigració.

Les polítiques d'immigració de l'Ajuntament de Barcelona, venen orientades pel Pla Municipal d'Immigració, que es va aprovar al desembre del 2002. L'objectiu central del Pla és assolir la integració real de les persones immigrades en tots els àmbits de la vida ciutadana de Barcelona. Els principis recollits en el Pla i que han guiat la política d'immigració de l'Ajuntament són: igualtat, diversitat cultural, convivència, cohesió social, normalització, transversalitat i participació.

El Pla contempla tres grans línies estratègiques, que emmarquen l'actuació a seguir, i que a la vegada es concreten en uns objectius i unes mesures o accions a desenvolupar. Les línies estratègiques són:

- Afavorir la integració en un marc de cohesió social.
- Defensa i difusió dels valors de la diversitat i la convivència.
- Convivència i prevenció de les situacions de conflicte.

Per tal de fer operatives aquestes línies, es proposen 16 objectius, i un d'ells és donar visibilitat a la diversitat cultural. Una de les principals mesures o accions implementades ha estat la creació del Consell Municipal d'Immigració, en el que hi participen 36 entitats. Entitats que formen part del Grup de Refugiats i Estrangers del Consell Municipal de Benestar Social s'han vinculat a la dinàmica participativa del Consell Municipal d'Immigració, intervenint en les activitats obertes com són els espais de trobada i debats que es van realitzar. La finalitat dels debats era facilitar la interrelació entre les entitats d'immigrants i les entitats d'acollida de la societat receptora i van ser espais de trobada, de diàleg i debat que van permetre conèixer i compartir experiències sobre temes d'interès general, com són:

- “Els joves i l'esport”. En aquest debat hi van participar diferents ponents de l'àmbit polític i social de la ciutat, així com d'entitats. Es va tractar el tema des de visions diferents, tant des de la perspectiva de les entitats, que aportaven experiències o projectes concrets, com de professionals o institucions.
- “El procés de reagrupament familiar”.
- “Dona i Convivència”.
- “Trobada Festiva Intercultural del 18 de Desembre de 2005”.

Coincidint amb el dia del migrant es va organitzar una trobada intercultural, oberta a la ciutat, en la que es va poder conèixer i compartir una mostra de gastronomia i una mostra cultural (música, teatre, dansa, curtmetratge i exposicions) aportada per diverses associacions. Quinze entitats es van comprometre en la realització d'aquesta experiència que va ser un èxit.

En aquest sentit s'ha pogut incorporar l'experiència participativa del grup de treball sobre Refugiats i Estrangers del Consell Municipal de Benestar Social al Consell Municipal d'Immigració.

Des dels diferents territoris de la ciutat de Barcelona, els districtes programen i realitzen actuacions o projectes, vinculats a les polítiques municipals d'immigració. Així, per exemple, el districte de Sant Martí, al barri del Poblenou, continua el projecte comunitari "Apropem-nos", que busca millorar la convivència entre les diferents cultures que conviuen als barris. Al districte de Sants-Montjuïc continua la implementació del Pla de Desenvolupament Comunitari del Poble Sec, que vol incidir significativament en el tema de la convivència al barri i d'altres projectes com "La Cuina del Món", que també volen fomentar la convivència i cohesió veïnal des d'una perspectiva més lúdica o de sensibilització. Al districte de Nou Barris hi ha un conveni amb la xarxa Nou Barris Acull. I al districte d'Horta-Guinardó continua el projecte "Nous veïns i veïnes", com una iniciativa per acollir a la nova ciutadania.

Salut

- Aprofundir i articular iniciatives de participació i corresponsabilitat.
- Contribuir a la racionalització del consum sanitari en benefici de la salut dels ciutadans.
- Adolescència, salut i sanitat.
- Morir dignament.
- Utilització profitosa dels serveis d'urgències.

En la línia d'aprofundir i articular iniciatives de participació i corresponsabilitat en l'àmbit de salut a la ciutat, cal assenyalar que s'han impulsat els Consells de Salut de Districte. Actualment estan funcionant a cinc districtes de la ciutat: Horta-Guinardó, Nou Barris (els dos pioners), Ciutat Vella, Eixample i les Corts, mentre que estan a punt d'incorporar-se dos districtes més: Sant Martí i Sant Andreu. Així, en aquests darrers temps, els Consells de Salut hauran passat de ser una experiència reduïda geogràficament a ser una realitat a quasi tota la ciutat.

La salut no és només una matèria per als professionals. És necessària l'actuació de totes i tots perquè Barcelona esdevingui de veritat una Ciutat Saludable per a tothom. La participació en salut, a través dels Consells de Salut, ofereix una immillorable plataforma a entitats i associacions per tal que la ciutadania organitzada pugui tenir informació de primera mà de la situació del seu territori, ja que també hi participen representants del Consorci Sanitari de Barcelona, de l'Agència de Salut Pública i dels principals proveïdors del sector, però també per poder actuar per millorar la salut dels veïns i reduir-ne les desigualtats.

D'altra banda, també en el mateix sentit, cal destacar l'aprovació del Decret 38/2006, de 14 de març, pel qual es regula la creació de governs territorials de salut, que ha impulsat la Generalitat de Catalunya, a través del Departament de Salut amb l'objecte de regular la col·laboració entre l'Administració de la Generalitat de Catalunya i les administracions locals en l'àmbit de la salut, amb la constitució dels governs territorials de salut que contemplen la formació de Consells de Salut. En aquesta línia, el model de Barcelona ha estat un referent i ha estat consultat durant el procés.

Cal assenyalar, també, la celebració de la II Jornada de Participació en Salut Pública, impulsada per la Regidoria de Salut Pública el 17 d'octubre. En la mateixa s'ha donat resposta de l'assoliment de les propostes formulades en la I Jornada i s'ha realitzat un debat específic sobre les desigualtats evidents en salut, justament en funció d'alguns d'aquells determinants no exclusivament sanitaris, realitzant una anàlisi sobre qüestions de gènere, situació socioeconòmica, immigració i atenció a les persones amb dependències. Transcorreguts més de dos anys de la primera trobada, s'analiza que el 66% de les propostes han estat assolides o són en via de realització. Així, es pot destacar, a tall d'exemple, que el grup de Salut del Consell Municipal de Benestar Social n'és una d'elles i que ja té dos anys de funcionament.

Cal destacar els avenços en la coordinació i treball conjunt entre el Consorci Sanitari de Barcelona i la Direcció de Benestar Social de l'Ajuntament en experiències pilot concretes en diferents districtes de la ciutat com és el cas, per exemple, de l'ajuda a domicili, així com el desenvolupament del projecte de suport social a les persones sotmeses a cirurgia del genoll a l'Hospital de l'Esperança, que ha reduït el temps d'estada i ha millorat el confort a domicili dels mateixos.

L'Àmbit de Barcelona Ciutat s'ha sumat als objectius de millora de la qualitat i reducció de la despesa en la prescripció farmacèutica. Aquest any l'increment de la despesa s'ha situat dos punts per sota de la despesa de Catalunya i tres per sota del conjunt de l'Estat espanyol. Aquestes millores són atribuïbles a l'esforç dels professionals de l'atenció primària de Barcelona i es tradueixen en millores assistencials per als ciutadans.

La Regidoria de Joventut ha treballat en l'elaboració del nou Pla jove (plajovebcn 2006-2010), a partir de l'informe d'actuacions en matèria de joventut de l'Ajuntament i d'un ampli procés participatiu amb la gent jove de la ciutat, que ha comptat amb la col·laboració del Consell de la Joventut de Barcelona, i que ha servit per recollir les demandes i propostes sobre aquells temes i problemes que els afecten, i així poder establir i aprovar, com a resultat, un nou Pla director de joventut. La salut ha estat un tema clau i queden recollides les mesures d'actuació en aquest Pla.

En la línia de donar prioritat a l'educació per la salut, cal assenyalar que des de l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), conjuntament amb l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona, s'han seguit desenvolupant i adaptant a les noves necessitats els programes de promoció de la salut a l'escola, per tal de promoure l'autonomia personal, afrontar la pressió de grup, dotar d'habilitats per prendre decisions responsables i, també, per adquirir coneixements respecte a diferents aspectes relacionats amb la salut i el benestar personal. Aquests programes s'ofereixen a totes les escoles de la ciutat a partir dels equips de salut comunitària dels districtes.

En el mateix sentit cal destacar, entre d'altres, la web per als joves sobre salut sexual i afectiva que l'ICS ha posat en marxa, específicament adreçada als adolescents.

El programa Salut i Escola, compartit entre els departaments de Salut i Educació de la Generalitat de Catalunya, i se centra en la prevenció de situacions de risc i l'atenció de problemes de salut dels adolescents i joves. El 2005 s'ha iniciat un pla pilot a Ciutat Vella que, amb la implicació de professionals de cinc EAP i tretze instituts, ha atès 347 consultes, majoritàriament de noies (58,5%), de les quals un 14,6% es van derivar a altres serveis, preferentment a la salut sexual i reproductiva.

La reforma de l'atenció continuada ha de millorar la capacitat diagnòstica, resolutiva i de qualitat de l'atenció primària, i alhora ha de comportar beneficis al conjunt del sistema de salut pel fet de deslliurar les urgències dels hospitals d'aquells casos que no requereixen l'ús d'un recurs tan especialitzat. Els equipaments, anomenats CUAP (centres d'urgència de l'atenció primària), disposaran de punts d'assistència urgent dotats de l'equipament tecnològic avançat i elements de laboratori bàsics.

PROPOSTES
DELS GRUPS
DE TREBALL
PER AL 2006

CONSELL MUNICIPAL
DE BENESTAR SOCIAL

Grup de treball sobre ACCIÓ COMUNITÀRIA

Composició del grup

Coordinador

Sr. Ismael Blanco i Fillola, expert

Secretaria tècnica

Sra. Pilar Solanes i Salse, secretària

Sra. Carles Gil i Miquel, secretari adjunt

Participants

Representants de les entitats membres del Consell

Sr. Óscar Benítez i Bernal, Grup Municipal PSC

Sra. Núria Codern i Bové, Creu Roja a Barcelona

Sra. Eva Fernández i Lamelas, Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona

Sr. Agustí Gómez i Miranda, UGT

Sr. Antoni Latres i Sallent, Grup Municipal CiU

Sra. Montserrat Palanques i Guash, Federació Catalana de Voluntariat Social

Sr. Josep M. Suelves, Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya

Sra. Teresa Visa i Pérez, Associació per a les Nacions Unides a Espanya

Sra. Marta Zaragoza, Càritas Diocesana de Barcelona

Tècnics i tècniques municipals

Sra. Merche Alvira i Latorre, Direcció de Participació Social, Sector de Serveis Personals

Sra. Carme de Dios Díaz, districte Gràcia, Divisió Serveis Personals

Sra. Lourdes Egea i Soldevila, Agència de Salut Pública de Barcelona

Sra. Mercè González i Esteve, Direcció de Joventut, Sector de Serveis Personals

Sr. Aleix Ripoll i Millet, Direcció de Benestar Social, Sector de Serveis Personals

Sra. Maria Sebastià i Borràs, districte Sants-Montjuïc, Divisió Serveis Personals

Representants d'altres entitats

Sr. Josep M. Armengou i Iglesias, expert en salut pública

Sr. Xavi Campos, Col·legi d'Educaores i Educadors Socials de Catalunya

Sra. Loli Castilleja, Cooperativa Estratègies Transformació Comunitària Sostenible

Sra. Eva Erill i Mascaró, Programa Treball Comunitari i Interculturalitat, Diputació de Barcelona

Sra. M. Rosa Lunas i Masnou, Associació Catalana de Familiars, Usuaris, Col·laboradors Geriàtrics

Sr. Joel Martí, Facultat de Sociologia, Universitat Autònoma de Barcelona

Sr. Artur Parcerisa i Aran, Departament Didàctica i Organització Educativa, Universitat de Barcelona

Sra. Felisa Pérez i Anton, Associació Benestar i Desenvolupament

Sr. Josep Lluís Rueda i Latasa, Coordinadora Nacional de Jubilats i Pensionistes de Catalunya

Sr. Tomeu Vidal i Moranta, Departament Psicologia Social, Universitat de Barcelona

Invitats i invitades per a temes específics

Sr. Josemi Benítez, Nou Barris Acull, districte Nou Barris
Sr. Albert Benito, Divisió Serveis Personals, districte Nou Barris, Ajuntament de Barcelona
Sra. Sira Bernaus, Pla Comunitari Poble Sec, districte Sants Montjuïc
Im. Sr. Ricard Gomà i Carmona, regidor ponent de Benestar Social i President del Consell Municipal de Benestar Social
Sr. Jordi Jové, Pla Integral del Casc Antic, districte Ciutat Vella
Sra. Sara Martorell, Pla Integral del Casc Antic, districte Ciutat Vella
Sra. Elena Mas i Viale, Divisió Serveis Personals, districte Sants-Montjuïc
Sra. Maria Sebastià i Borràs, Divisió Serveis Personals, districte Sants-Montjuïc

* * *

Objectius del curs

A l'inici del curs, es va plantejar l'assoliment de dos objectius:

- Primer, contribuir al disseny de la Primera Jornada d'Acció Comunitària, impulsada per la Regidoria de Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona, i que se celebrarà, previsiblement, en l'últim trimestre de 2006.
- Segon, continuar la reflexió iniciada el curs passat sobre les potencialitats i les limitacions de l'acció comunitària com a estratègia d'abordatge de diferents aspectes de la realitat urbana. Concretament, el grup d'Acció Comunitària s'ha preguntat pel valor afegit que pot comportar l'acció comunitària per millorar i enriquir les relacions de convivència en els barris entre generacions i entre cultures diverses.

Durant el curs, s'han anat veient diferents experiències de treball comunitari a la ciutat, majoritàriament plans comunitaris. Aquestes sessions han servit per conèixer aspectes com els orígens d'aquests processos, els seus principals projectes, les seves estructures organitzatives i metodologies de treball... També s'han extret algunes idees sobre com o fins a quin punt aquestes experiències d'acció comunitària han incorporat les perspectives generacional i intercultural en els seus diagnòstics, en les seves línies estratègiques, en les seves activitats específiques... Quines oportunitats ha presentat l'acció comunitària per treballar aquestes perspectives, quines limitacions o obstacles s'han hagut d'enfrontar...

L'agenda de treball

Així, doncs, durant aquest curs s'han realitzat les següents sessions:

27 d'octubre de 2005. S'inicia el curs discutint els objectius, el tema, les preguntes, l'enfocament i el tipus de sessions que es faran.

14 de desembre de 2005. Es convida la Sra. Sara Martorell i el Sr. Jordi Bové, tècnics del Pla integral del casc antic (PICA) perquè presentin la seva experiència de treball comunitari.

26 de gener de 2006. Es convida el Sr. Josemi Benítez, tècnic dinamitzador de la xarxa 9Barris Acull perquè expliqui aquesta experiència de promoció de la convivència intercultural.

8 de febrer de 2006. La Sra. Sira Bernaus, tècnica del Pla comunitari del Poble Sec, i Maria Sebastià, tècnica de la divisió de Serveis Personals del districte Sants-Montjuïc, expliquen l'experiència del Pla comunitari del Poble Sec.

19 d'abril de 2006. Es convida els senyors i senyores Rubén Fernández i Carme de la Madrid, tècnics comunitaris; Sílvia Madrinya, veïna, membre de l'AMPA i del Grup de Dones de l'AV de Roquetes; Glòria Muriente, treballadora social del CAP Roquetes, i Marcela Iturriaga, veïna i membre de l'AV, perquè ens expliquin els orígens i els projectes del Pla comunitari de Roquetes.

31 de maig de 2006. El Sr. Aleix Ripoll, tècnic de Serveis Personals de l'Ajuntament de Barcelona i responsable del Marc Municipal d'Acció Comunitària, presenta una proposta de Jornada sobre Acció Comunitària a la Ciutat. La sessió permet fer-li suggeriments de cara al disseny d'aquesta jornada.

7 de juny de 2006. Tancament del curs, discussió de conclusions i elaboració de propostes.

Reflexions a l'entorn de l'acció comunitària

- Un dels grans valors afegits que comporten els plans o les accions comunitàries és la construcció de ponts de connexió, de vincles generadors de coneixement mutu, confiança, reciprocitat... entre col·lectius socials diversos. Per exemple, entre “nouvinguts/des” i “vellvinguts/des”, entre gent gran i joves... Un tema que exemplifica aquesta necessitat de “tendir ponts” és el repte de compatibilitzar els usos de l'espai públic.
- El desplegament d'accions en clau comunitària (com els plans comunitaris), però, presenta un seguit de reptes, comuns a totes les experiències que hem conegut: per exemple:
- Aconseguir la participació de les persones i col·lectius socials que normalment no participen. Per exemple, la participació de persones immigrades i de joves en l'impuls i la gestió de les xarxes comunitàries és habitualment baixa.
- Desenvolupar mecanismes adequats d'avaluació d'aquest tipus de processos o accions comunitàries.
- Posar en relació i coordinar entitats que poden ser de naturalesa molt diversa (reivindicatives i prestadores de serveis, amb estructura professional o sense, petites i grans...). En aquest sentit, resulta clau conciliar el paper que han de jugar les associacions de veïns amb el de la resta d'entitats.
- Posar en relació i coordinar entitats i administracions, de manera que sumin esforços, acordin accions... sense que les entitats, però, perdin autonomia crítica ni es vegin desbordades per responsabilitats que pertocuen a les administracions.
- Aclarir i equilibrar el paper dels tècnics comunitaris, especialment envers les entitats veïnals.

Propostes i recomanacions

(algunes idees que sorgeixen a l'última sessió del 7 de juny)

- Consolidar i generar nous projectes que enforteixin, en els barris, les relacions de coneixement mutu, confiança, reciprocitat... en definitiva, la convivència, entre col·lectius socials diversos.
- Dimensionar els plans comunitaris com a instrument de pedagogia de determinats valors: la diversitat com a enriquiment, el conflicte com a oportunitat, la deliberació com a estratègia...
- Fomentar en els serveis públics la filosofia comunitària (de la mediació, la participació...). Per exemple, incorporar criteris d'aquestes característiques en els plecs de condicions per a l'assignació de serveis.
- Reconèixer les noves formes de participació dels i les joves, promoure-les i oferir-los espais (centres autogestionats...) i recursos perquè puguin ser desenvolupades.
- Tenir present, ser respectuós i aprofitar el treball comunitari que pot existir en els barris abans d'engegar determinades actuacions urbanístiques que poden tenir un fort impacte sobre el territori. Aquesta recomanació resulta especialment pertinent de cara al disseny i al desenvolupament de projectes en el marc de la Llei de barris.
- Reconèixer la pluralitat d'associacions i de col·lectius socials en els barris i evitar que cap d'elles assumeixi el monopoli de la representació.
- Promoure la presència de les experiències de treball comunitari en els mitjans de comunicació. Visibilitzar les bones pràctiques.
- Promoure la realització d'una Jornada d'Acció Comunitària que compleixi els següents requisits: 1) que estigui oberta a totes les entitats i persones interessades a la ciutat –no restringida a tècnics de les administracions–; 2) que tingui uns horaris adequats perquè els “no professionals” puguin participar-hi; 3) que la dinàmica de la Jornada, en una part significativa, sigui participativa.

Grup de treball sobre DONA

Composició del grup

Coordinadora

Sra. Neus Roca Cortés, experta

Secretaria tècnica

Sra. Pilar Solanes i Salse, secretària

Sr. Carles Gil i Miquel, secretari adjunt

Participants

Representants de les entitats membres del Consell

Sra. Olga Arderiu Ripoll, Col·legi d'Advocats de Barcelona

Sra. Magda Bosch, Creu Roja a Barcelona

Sra. Sensi Domínguez i Recio, UGT

Sra. Mireia Espert i Ansó, Grup Municipal ICV-EUiA

Sra. Olga Fernández i Martín Corral, CCOO

Sra. Anna Gimeno i Febrer, Grup Municipal CiU

Sra. Montse Hernández i Vicent, Creu Roja a Barcelona

Sra. M. Lluïsa Ibáñez i Boira, Grup Municipal PP

Sra. Sílvia López, UGT

Sra. Hortènsia Marcos i Tocino, Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona

Sra. M. Lluïsa Olivada i Puig, Consell de Dones de Barcelona

Sra. Rosor Poveda i Pastor, Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona

Sra. Raquel Querol i Bello, Grup Municipal PSC

Sra. Clàudia Truzzoli, Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya

Tècniques municipals

Sra. Merche Alvira i Latorre, Direcció de Serveis de Participació Social, Sector de Serveis Personals

Sra. Meritxell Benedí i Altés, Direcció de Dona i Drets Civils, Sector de Serveis Personals

Sra. Sara Berbel i Sánchez, Consell Econòmic i Social de Barcelona

Sra. Mercè González i Esteve, Direcció Joventut, Sector de Serveis Personals

Sra. Cinta Llorens i Sanz, Divisió Serveis Personals, districte Horta-Guinardó

Sra. Judith Rifà i Dachs, Institut Municipal d'Educació de Barcelona

Sra. Carme Vidal i Estruel, assessora tècnica de Regidoria de Política de la Dona

Representants d'altres entitats

Sra. Mònica Grau, Fundació Maria Aurèlia Capmany

Sra. Consol Farré i Anguera, Associació Catòlica Internacional de Serveis a la Joventut Femenina

Sra. Elena Gómez-Enguix, Universitat de Barcelona

Sra. Lucia Lázaro i Barrios, Punt d'Informació i Atenció a les Dones de Nou Barris

Sra. Imma López i Torres, Associació Catòlica Internacional de Serveis a la Joventut Femenina

Sra. Marta Mas i Perulles, Federació de Dones per la Igualtat de Catalunya

Sra. Patrícia Melgar i Alcantud, MUA - Universitat de Barcelona

Sra. M. Rosa Micàs i Estalayo, Acció Contra la Violència Domèstica Barcelona

Sra. Diana Moret, DJS Contra la Fam (MATERIACTIVA)

Sra. Amparo Navarro i Sirera, Federació Catalana de Voluntariat Social

Sra. Maria Olivares i Usac, experta

Sra. M. del Carme Olivé i Ferrer, Universitat de Barcelona
Sra. Anna Plaza i Morales, Institut Genus

Invitats i invitades per a temes específics

Sra. Rosa Alemany i Vidal, responsable del Pla operatiu violència vers les dones de la Direcció de Dones i Drets Civils, Sector de Serveis Personals, Ajuntament de Barcelona
Sra. Fathia Benhammou, Programa Entrecultures, Fundació Bofill
Sra. Irene Fernández, CCOO
Sra. Elena Mas i Viale, Divisió Serveis Personals, districte Sants-Montjuïc
Sra. Sara Moreno, professora de sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona
Sra. Genoveva Sastre, psicòloga i investigadora del Departament de Psicologia Bàsica i del Seminari Interdisciplinari d'Estudis de Gènere de la Facultat de Psicologia de la Universitat de Barcelona
Sra. Reme Sipi, Associació Dones Guineanes E'Waiso Ipola
Sra. Empar Torné, directora del Projecte d'Educació i Valors, Institut Municipal d'Educació de Barcelona

* * *

El tema monogràfic d'enguany ha estat la dona jove. Les dones, en les vessants legal i institucional, també socialment, han assolit les fites d'igualtat i llibertat a les quals aspiraven en el passat. Mirant cap al futur el grup Dona s'ha preguntat quina forma d'estar en el món tenen actualment les dones joves, en quines condicions viuen, com s'entenen a si mateixes i quins reptes es plantegen.

Des del primer dia, comprovant l'edat i "arrugues belles" de les assistents es va plantejar la urgència que participessin dones joves en el grup. Es van anar incorporant un total de 8 dones d'entre 20-25 anys, dues de les quals només van poder venir un o dos dies perquè treballaven en jornada de matí i les altres dues dones joves varen ser ponents.

S'ha pogut escoltar la veu directa de les joves sobre vida quotidiana, participació social i treball i, indirectament, sobre educació, estereotips, violència i immigració, a través d'expertes que les han entrevistades.

Les joves tenen present o han incorporat models nous de vida més lliures per decidir i portar a terme un projecte vital propi que no les remet a l'assumpció inevitable d'uns rols de gènere abocats a la submissió o a la relegació de si mateixes en benefici exclusiu d'altri. Les dones joves aprofiten les oportunitats d'igualtat i no discriminació que la societat els proporciona.

Tanmateix, tot i ser les filles mítiques de la igualtat, les dones joves s'enfronten a les assignatures socials pendents. Hem detectat valors i fets específics de les vides de les dones joves, i des d'una perspectiva de gènere, que resulten especialment rellevants a l'hora de portar a terme, actualment i pel futur, una vida i un exercici de ciutadania en plena llibertat i igualtat.

En arribar la inserció en el món laboral topen amb una vida quotidiana que les carrega amb la doble jornada o amb un conflicte de parella. Les dones i homes joves encara continuen entenent la cura dels fills-es i mares-pares com una funció de les dones. L'amor romàntic, els estereotips de gènere i la divisió sexual del treball continuen sent models transmesos a l'escola, en els mitjans de comunicació i en l'educació familiar que constitueixen obstacles per a la relació lliure i

equitativa de la vida de parella homo o heterosexual i per a la llibertat real d'elecció de la trajectòria professional. Es fa ben palès en les recerques en edats de 12 a 16 anys.

L'atorgament social i cec d'autoritat a l'home pel sol fet de ser-ho i la projecció cuidadora de la dona sobre l'home posen en perill la detecció, per part de la dona jove, de situacions de violència i de control coercitiu. La igualtat i llibertat pública s'ha aconseguit, però la igualtat i llibertat privada, encara no. Fins i tot es constata com les dones joves han avançat quant a les seves aspiracions laborals, que es veuen frenades per unes estructures i legislacions laborals que, de fet, discriminen especialment en el moment de la criança.

La violència en la parella està naturalitzada entre els joves per les idees de l'amor romàntic, l'amor fusió i passió, abastament exteses entre la cultura juvenil i general, de manera que es normalitza la càrrega del patiment exclusivament per la dona, s'interpreta la violència de l'home com a fortalesa i autoritat i es projecten accions de cura i espera de canvi sobre l'home jove coactiu o directament violent sigui verbalment o físicament.

L'assetjament sexual en el lloc de treball és un fenomen molt freqüent que actualment les dones joves amb valentia consulten i denuncien buscant una solució que no les enfronti directament a la precarietat laboral. Les empreses no fan res malgrat estar-ne assabentades i condemnar-ho de paraula. S'acaba penalitzant la dona amb trasllats o acomiadaments indemnitzats mentre que als assetjadors no se'ls mou del seu estatus i lloc de treball.

Entre algunes capes socials, especialment les classes mitges, hi ha una manca de consciència de la discriminació que fa arribar a les dones joves a certes edats sense haver-se dotat d'estratègies i valors crítics per minvar el seu impacte. Les dones joves migrades i especialment les catalanes de pares immigrants són vistes, esbiaixadament, pel que tenen de diferent, fins i tot com a portadores de valors que poden fer recular el que s'ha guanyat, enlloc de veure-les pel que tenen en comú.

Cal parar atenció especial i específica, sense vernissos ni garreperia, a aquests elements clau de les dones joves per tal d'evitar la reproducció, ara subtil i silenciosa, de les discriminacions i violències que, sens dubte, encara afecten les dones; i alhora, donar valor social a les activitats de les dones, tant aquelles que fins ara es feien menys, com els fins ara menyspreuats sabers de cura de la vida.

Per tot això es proposa incidir en aquells elements que l'anàlisi i discussions realitzades han fet veure com a cabdals en la vida de les dones joves.

Educació fins als 16 anys

- Cal recuperar la coeducació distingint-la clarament de l'ensenyament mixt.
- Calen agents de formació clarament formats en perspectiva de gènere que superin les ambivalències actuals, detectin la discriminació subtil que encara funciona en la vida quotidiana, promoguin l'assumpció interna –l'externa, les joves ja la tenen– dels valors feministes de la mirada de dona des de la llibertat, la igualtat i l'autoritat de la genealogia femenina.
- Proponem la creació d'agents coeducatius que canalitzin i coordinin les ofertes de coeducació per les escoles, entre d'altres els tallers amb perspectiva de gènere.
- Cal augmentar el pressupost dels continguts amb perspectiva de gènere del programa d'educació en valors de l'IMEB, concretament, en els següents elements ja existents:
 - les experiències reeixides de coeducació i sensibilització als i a les mestres transmissors de cultura i coneixements sobre la discriminació subtil que encara s'exerceix sobre nens i nenes quan es reproduïxen els estereotips de gènere en el comportament educatiu més espontani.
 - els tallers de cura de les persones i la llar (sabers domèstics) fetes en l'àmbit educatiu.
 - els tallers sobre desmitificació de l'amor romàntic i el mite del príncep blau en les i els adolescents.
 - per a totes les llars d'infants, escoles i instituts municipals, difondre i repartir materials educatius i llibres escolars de textos i imatges no sexistes, transmissors de models democràtics de dona i home, de parelles i famílies, que visibilitzin les activitats socials que les dones ja fan (models femenins a l'escola en activitats no habituals però més freqüents del que es veu), que no reproduïxin la divisió sexual del treball i demostrin clarament la diferència entre masculinitat i masclisme.

Formació i participació de dones joves més enllà dels 16 anys

- Proporcionar eines d'anàlisi de les contradiccions entre l'elecció segons els desigs de cada dona i els encara vigents mites i estereotips sobre la naturalesa de l'home, la dona i les seves relacions, sobre la maternitat i paternitat, que, a la pràctica, suposen seriosos entrebancs en la inserció laboral, en l'emparellament i en la criança.
- Cal estimular amb programes específics la participació i lideratge de les dones joves en els espais de joves, casals de joves i els centres cívics.
- Davant la deficiència de casals de joves, cal crear i mantenir espais col·lectius de joves, especialment entre els 16 i els 20 anys, per la necessitat específica d'estar entre iguals pròpia d'aquesta edat i positiva per a la seva maduresa social i personal. Proponem molts més espais de lleure i no consumistes, amb autonomia i amb perspectiva de gènere, la qual cosa també obliga a adequar-se als seus horaris de participació.
- Cal promoure espais propis per a les dones joves on compartir la mirada de dona, per després poder-la compartir amb espais mixtos.
- En aquest sentit, els PIAD –serveis ja existents a l'Ajuntament– són una excel·lent plataforma per arribar a la dona jove més gran de 16 anys, en un sentit més formatiu que informatiu. Cal ampliar i reforçar els PIAD perquè arribin a aquesta població, per escoltar atentament

les necessitats de les dones joves i perquè s'hi comuniquin amb un llenguatge apropiat que permeti la creació de vincles.

- Cal reservar espais específics per a les dones joves migrades desplaçades i les catalanes filles de pares immigrants en els òrgans municipals de participació ja establerts. Es proposa que hi hagi una representant de dona jove en el Consell Municipal de Migració.
- En la formació i sensibilització, les dones i les dones joves reiteradament reclamen accions adreçades a homes joves que els permeti expressar la crisi del model tradicional patriarcal d'home i alhora puguin identificar-se i desenvolupar, amb dignitat i valor, els models de noves masculinitats ja existents també en la nostra societat, encara que minoritaris.

Dona jove i violència

- Davant l'augment de dones joves que detecten violència cal garantir que siguin ateses pels serveis especialitzats en violència, en l'especificitat necessària de la persona que es troba en el cicle vital d'emparellament, ja que és una forma molt efectiva d'aconseguir una ciutat lliure de violència contra les dones.
- Es proposa la creació d'unitats d'orientació psicològica individual que treballin amb la construcció de la subjectivitat, que atenguin demandes de solucions a problemes de relació i/o de violència, sempre garantint una perspectiva de gènere.
- Cal fer més hores de tallers de prevenció de violència en altres espais diferents als PIAD (Punts d'Informació i Atenció a les Dones), com per exemple associacions de joves i als punts d'informació juvenil.
- Cal implementar programes de detecció de violència dirigits a dones i homes joves.
- S'ha de donar prioritat als projectes que analitzin l'assetjament i violència a l'escola també en termes de gènere, a l'IMEB i a l'IMD. Aquesta perspectiva analitza valors molt arrelats socialment i dotarà aquests estudis i intervencions de molt més impacte en la vida interna i social dels joves, contrarestant models familiars patriarcals, jeràrquics i autoritaris.
- En aquest sentit, celebrem l'aparició de serveis especialitzats d'atenció als fills i filles de la violència que caldrà seguir augmentant.

Dona jove, treball i salut

- No es pararà de cridar any rera any fins que s'acompleixi, que és ja urgentíssim no girar la cara al problema dels serveis educatius públics per als fills i filles de 0 als 3 anys. Afecta especialment les parelles joves, i per tant les dones joves, obligades a pagar preus massa elevats quan escullen ser pares i mares amb equitat, llibertat i dignitat.
- Es fa una crida especial a impulsar la inclusió de l'assetjament sexual en el lloc de treball a la llei de riscos laborals. S'ha de donar suport a les dones joves que consulten i denuncien.
- Participar en el Pla de la joventut de l'Ajuntament de Barcelona tot aportant la perspectiva de gènere i les recomanacions que es fa en aquest document.

- Es proposa augmentar els centres de salut específics per a joves i reforçar els PASSIR (Programa d'assistència a la salut sexual i reproductiva) en la vessant d'atenció psicològica.
- Cal augmentar les iniciatives de Responsabilitat Social Corporativa al món de la empresa ja iniciades per aquest Ajuntament.

Aquest grup reitera, tantes vegades com sigui necessari, la necessitat exemplificadora que l'Ajuntament de Barcelona ha de tenir amb les seves treballadores i treballadors pel que fa a l'equiparació de la dedicació a la feina i a la vida familiar (conciliació de la vida laboral i familiar). Les jornades reglades no exteses per les i els comandaments intermitjos o alts i la reducció de la jornada laboral a dones i homes segueixen sent les millors mesures. Cal recordar que la Generalitat permet al seu personal reduir jornada sense reduir salari sempre tenint en compte els pressupostos del personal de substitució.

Dona jove i migració

- Cal construir una societat que reconegui les filles de pares immigrants com a pròpies i com a ciutadanes de ple dret amb pertinences culturals múltiples.
- Cal potenciar accions que emfasitzin el que és comú i no el què ens diferencia... i com a dones i dones joves és molt més del que les aparences podrien portar a imaginar.
- És imprescindible impulsar processos d'inserció laboral que vagin més enllà de nínxols laborals feminitzats i precaritzats, tenint en compte la situació administrativa irregular de les dones joves migrants i moltes d'elles famílies "monomarentals".
- Es fa una crida urgent i especial per reforçar aquesta inserció laboral reglada a dones joves desemparades que fugen d'una família violenta.
- Promoure mecanismes de difusió de la informació vinculada a la salut i la sexualitat especialment adreçats a arribar a aquesta població de dones joves immigrades.
- Prioritzar els projectes de dimensió clarament comunitària que incloguin específicament aquest col·lectiu per la seva inclusió en xarxes de treball i altres recursos de l'entorn.

El grup Dona es proposa participar en el Pla de joventut de l'Ajuntament de Barcelona aportant una perspectiva de gènere que visibilitzi les aportacions de les dones joves, i que faciliti espais propis on es posin en comú els desitjos i projectes del ser dones.

Cal recordar la necessitat gairebé obligada de continuar col·laborant amb la Regidoria de la Dona.

Sorgeix la idea de crear o dedicar un temps a vetllar per l'aplicació real de les recomanacions i propostes que aquest grup Dona ha fet en els darrers anys. També sembla interessant que puguin assistir o intervenir en el grup, en algunes sessions de treball, altres àrees de l'Ajuntament, sempre que la proporció de tècniques i tècnics es mantingui prudencialment limitada per la finalitat participativa.

Grup de treball sobre DROGODEPENDÈNCIES

Composició del grup

Coordinadora

Sra. Gemma Calvet i Barot, experta

Secretaria tècnica

Sra. Pilar Solanes i Salse, secretària

Sr. Carles Gil i Miquel, secretari adjunt

Participants

Representants de les entitats membres del Consell

Sr. Francisco Blázquez Martínez, Comissió de Drogues del Col·legi d'Advocats de Barcelona

Sr. Roger Bujons i Tomàs, Consell de la Joventut de Barcelona

Sra. Marta Escudero i Torras, Col·legi Oficial de Treball Social i Assistents Socials de Catalunya

Sra. Maria Estrada, Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Sr. Joan García i Trujillano, Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona

Sr. Joan Garcia i Vidal, Grup Municipal ICV-EUiA

Sr. Oswaldo Hernández i Aguilar, UGT

Sra. Begoña Odrizola i Farré, Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya

Sra. Àngels Penaba i Campdesuñer, Caixa de Catalunya, Fundació Viure i Conviure

Sra. Carme Porta i Rigau, Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya

Im. Sr. Joan Puigdollers i Fargas, Grup Municipal CiU

Sra. Martina Tichenor, Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya

Sra. M. Rosa de la Torre i Pastor, Federació Catalana de Voluntariat Social

Sra. Elisabet Yanovsky i Martí, Fundació "la Caixa"

Tècnics i tècniques municipals

Sr. Jordi Casanovas i Berdaguer, Direcció Joventut, Sector de Serveis Personals

Sra. Carme Fortea i Busquets, Direcció de Benestar Social, Sector de Serveis Personals

Sr. Joan Guix i Oliver, Agència de Salut Pública de Barcelona

Sr. Josep M. Jansà i López del Vallado, Agència de Salut Pública de Barcelona

Representants d'altres entitats

Sra. Lina Abellanas i Molleví, Àmbits-Esport

Sra. Anna Altabàs i Reñé, Àmbit Prevenció

Sra. Susanna Boada i Lloro, Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

Sra. Glòria Cabrera i Deulofeu, Federació Catalana de Locals d'Oci Nocturn

Sr. Guillermo Canales i Sagarminaga, Observatori de Nous Consums de Drogues en l'Àmbit Juvenil, Institut Genus

Sra. Maria Rosa Carrasco i García, Grup Ajuda Mútua Alcohòlics Rehabilitats

Sr. Sergi Cochs, Materiativa DJ'S contra la Fam

Sr. Jordi Garcia, Direcció General Seguretat Ciutadana - Mossos d'Esquadra

Sr. Oriol Esculies i Plou, Projecte Home

Sra. Esther Henar i Pérez, Associació Benestar i Desenvolupament

Sra. Eva Lligoña i Trulla, Institut per a la Promoció Social i de Salut

Sr. Joan López i Carol, Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona

Sra. Enriqueta Moyano, Grup Ajuda Mútua Alcohòlics Rehabilitats

Sra. Àlicia Pascual i Martí, Institut Genus - CAS Nou Barris

Sra. Felisa Pérez i Antón, Associació Benestar i Desenvolupament
Sra. M. Isabel Rexach i Hortelano, Direcció General Seguretat Ciutadana - Mossos d'Esquadra
Sra. Cristina Rodriguez Caba, Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona
Sr. Oriol Romaní, Grup Igja
Sra. Cristina Sanclemente i Sierra, Àmbit Prevenció
Sr. Joan Segura i Vallès, Fundació Catalana de l'Esplai
Sra. Rosa Suárez i Vázquez, Centre d'Estudis sobre Promoció de la Salut

Invitats i invitades per a temes específics

Sr. Joan Miquel Capell i Manzanares, cap de la Regió Metropolitana de Barcelona, Direcció General de Seguretat Ciutadana - Mossos d'Esquadra
Sra. Anna Estrada i Alsina, tècnica del Servei de Recerca del Consell de l'Audiovisual de Catalunya
Im. Sr. Ricard Gomà, regidor de Benestar Social i president del Consell Municipal de Benestar Social
Sra. Anna Guitart, Agència Salut Pública de Barcelona
Sr. Josep Maria Huertas i Claveria, degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya
Sra. Nuria Ribot, Agència Salut Pública de Barcelona
Sr. Ramon Suñé, Direcció General de Seguretat Ciutadana - Mossos d'Esquadra

* * *

Ciutat i drogues: La gestió de l'oci a l'espai urbà

Aquest curs el treball desenvolupat pel grup de treball ha coincidit amb fenòmens vius a la ciutat, que han estat objecte de ressò mediàtic, de debat polític i d'iniciatives legislatives no exemptes de polèmica. La constant protesta veïnal contra el CAS de Vall d'Hebron, l'ordenança municipal contra l'incivisme o el fenomen del "botellón" són fets actuals directament relacionats amb la qüestió de la qual s'ocupa aquest grup.

Els membres i les entitats del grup de Drogues del Consell Municipal de Benestar Social han pogut aprofundir en aquestes qüestions a partir de les exposicions i valuoses aportacions del següents experts, a partir de les quals s'han establert unes propostes.

Monogràfics d'aprofundiment realitzats:

- *La implementació d'equipaments d'atenció a usuaris: reflexió a l'entorn dels cas de la Vall d'Hebron.* A càrrec del Sr. Joan Guix, gerent de l'Agència de Salut Pública de Barcelona.
- *L'espai públic, l'oci i les drogues: la seguretat.* A càrrec del Sr. Joan Miquel Capell i Manzanares, cap de la regió metropolitana de Barcelona, Direcció General de Seguretat Ciutadana – Mossos d'Esquadra.
- *Els joves, l'oci i les drogues: tendències de consum de drogues per part dels joves.* A càrrec del Sr. Guillermo Canales i Sagarminaga, de l'Observatori de Nous Consums de Drogues en l'Àmbit Juvenil, i de la Sra. Glòria Cabrera i Deulofeu, representant de la Federació Catalana de Locals d'Oci Nocturn.

- *Els mitjans de comunicació: la construcció del missatge en el tractament del fenomen de les drogues i la joventut.* A càrrec de la Sra. Anna Estrada i Alsina, tècnica del Servei de Recerca del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, i del Sr. Josep M. Huertas i Claveria, degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya.
- *Els joves, l'oci i les drogues: reflexió sobre el "botellón".* A càrrec del Sr. Joan Pallarés, antropòleg, director de l'Observatori de Nous Consums de Drogues en l'Àmbit Juvenil de Catalunya, Institut Genus.

Conclusions

1. Els dispositius d'atenció a usuaris de drogues il·legals tenen una consideració de serveis públics, amb dimensió social i sanitària, emmarcats en les polítiques de reducció de danys i gestió de riscos vers les drogues. Són dispositius d'emergència i baixa exigència sense els quals és impossible la integració dels usuaris als recursos de la xarxa normalitzada de salut, drogues, serveis socials... Un enfocament exclusivament sanitari no s'adequa a la realitat del fenomen i exclou intervencions imprescindibles.
2. L'ampliació del recursos d'emergència ha d'anar combinada amb serveis complementaris específics i amb el disseny de protocols de derivació en xarxa a la resta de dispositius comunitaris, especialment als d'habitatge i integració laboral. Les sales de consum higiènic a la ciutat de Barcelona han de veure's més recolzades a nivell institucional amb la dotació de les ampliacions i suficiència de recursos en els terminis que garanteixin la seva eficàcia.
3. Les administracions han de combinar informació i pedagogia comunitària per encarar el conflicte veïnal amb determinació en la seva defensa i aplicació de la llei amb els mateixos criteris que davant d'altres conflictes d'ordre públic. La tolerància o passivitat debilita la posició institucional i inhabilita l'eficàcia del servei implicant l'accés als usuaris.
4. La qüestió de la seguretat en l'espai públic associada a l'oci, les celebracions a la via pública i el consum d'alcohol i drogues no pot ser abordada únicament com a resposta, sinó que la prevenció i gestió de conflictes està molt lligada al disseny i la previsió dels actes. La prevenció s'ha de treballar des del disseny del mateix acte i la coordinació i complementarietat amb la resta d'agents socials implicats en el mateix (associacions de veïns, entitats...).
5. Les actuacions de resposta policial cap a fenòmens associats al consum d'alcohol o drogues no poden ser considerades de forma aïllada i és necessari coordinar visions i respostes. La complexitat de la vida urbana i les contradiccions existents entre el marc legal i la realitat social fan que les intervencions policials, sempre en compliment de la legalitat vigent, hagin d'adequar-se al principi d'oportunitat i al context.
6. Cal promoure la creació de taules de coordinació per a la prevenció i resolució de conflictes en les quals hi participin tots els agents implicats. En aquests espais de coordinació i treball transversal s'han d'incloure les entitats juvenils, també informals, que participen i promouen els esdeveniments lúdics.
7. És imprescindible incorporar el principi de realisme a l'abordatge des de l'ens públic del fenomen drogues/oci. Això implica, per una banda, que les respostes i els discursos s'adeqüin a una mirada actualitzada, real i dinàmica dels patrons de consum, i de les pràctiques d'oci, i

per altra banda, que la coordinació entre administracions, locals d'oci, entitats i associacions de veïns constitueixi una prioritat. En aquest sentit considerem que l'aprovació i aplicació de l'ordenança municipal contra l'incivisme dóna molt de marge a actuacions discrecionals i pot contribuir a accentuar l'exclusió social dels col·lectius d'usuaris de drogues il·legals.

8. Els mitjans de comunicació construeixen missatges, dilueixen i augmenten problemàtiques. La gestió de la informació sobre espai, oci i drogues ha de tenir consideració d'interès públic. Per això és molt important que l'alarma social no sigui un factor determinant de les respostes polítiques i que en la creació comunicacional treballin conjuntament entitats i institucions i mitjans, Col·legi de Periodistes i Consell Audiovisual.
9. Pel que fa a la prevenció en l'espai públic, se sol·licita a l'Administració local que es revisin aspectes com la il·luminació de places i carrers (si és la suficient...), el servei de neteja (freqüència... neteges intensives després d'esdeveniments extraordinaris...), etc. Cal millorar la xarxa de transport públic que cobreixi les necessitats d'oci dels joves. Els horaris de freqüència dels autobusos nocturns són molt escassos, i hi ha poca oferta de taxis. A Barcelona es poden parlar de 4 grans zones d'oci: Sarrià, Ciutat Vella, Gràcia i la zona marítima. Preocupa l'alt consum de l'alcohol. Freqüentment va associat al consum d'altres substàncies, per exemple la cocaïna o drogues de disseny.
10. Sobre la moda del "botellón", es comparteix que a Barcelona, en comparació amb d'altres ciutats, no existeix un hàbit rellevant d'aquest tipus de consum. Les concentracions del "macrobotellón" tenen molta a veure amb consums al carrer (a terrasses) o a festes en les quals la indústria de l'alcohol hi col·labora, com per exemple a les festes de la Mercè/BAM (Ajuntament de Barcelona / Estrella Damm-Moritz), Primavera Sound (Estrella Damm), etc. També s'ocupa l'espai públic i es gestiona el risc sense impedir-ne l'exercici. És necessari revisar polítiques de preus, i d'ofertes d'oci a la ciutat. Donat l'alt augment en el consum de l'alcohol i de com aquest està associat al consum d'altres substàncies, es demanen a l'Administració polítiques de prevenció adreçades a un consum responsable de l'alcohol.
11. Cal donar visibilitat i difondre les bones pràctiques en prevenció i resolució de conflictes, incloent els espais dels diversos models de família i els educatius. La manca de protagonisme social dels joves és una realitat i han d'escenificar que són joves en els espais i activitats d'oci. El significat que per a ells té aquest oci juvenil és una realitat de fons que demana respostes integradores i no estigmatitzants. La importància que per a ells té el grup juvenil i d'espais propis s'ha de considerar com a valor. S'han de concedir i recollir les iniciatives de protagonisme juvenil en les seves diverses expressions.

Grup de treball sobre FAMÍLIES

Composició del grup

Coordinadora

Sra. Teresa Montagut i Antolí, experta

Secretaria tècnica

Sra. Pilar Solanes i Salse, secretària

Sr. Carles Gil i Miquel, secretari adjunt

Participants

Representants de les entitats membres del Consell

Sra. Francina Alsina i Canudas, Federació Catalana de Voluntariat Social

Sr. Josep Cruz i González, Grup Municipal ERC

Sra. Lourdes Gaspar, UGT

Sr. Jordi Giró i Castañer, Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona

Sra. Marian Pérez i Martínez, CCOO

Sra. Carme Porta i Rigau, Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya

Sra. M. Dolors Rubio i Vázquez, Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya

Sra. Mercè Teruel i Mir, Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona

Sr. Joan Trullàs i Graells, Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona

Sr. Jordi Virgili i Bataller, Fundació Viure i Conviure, Caixa de Catalunya

Tècnics i tècniques municipals

Sra. Rosa Alemany i Vidal, Direcció de Dona i Drets Civils, Sector de Serveis Personals

Sra. Mercè Bassetas i Ballús, Divisió Serveis Personals, districte Sarrià - Sant Gervasi

Sr. Orland Blasco i Aleu, Programa dels nous usos del temps

Sra. Jordi Casanovas i Berdaguer, Direcció de Joventut, Sector de Serveis Personals

Sra. Carmina Català i Galofré, Direcció de Benestar Social, Sector de Serveis Personals

Sra. Teresa Folguera i Moré, Programa Formació Mares i Pares, Consell Municipal Escolar

Sra. Assumpció López i Carretero, Institut Municipal d'Educació de Barcelona

Sr. Pere Sala i Médico, Consell Municipal del Poble Gitano de Barcelona, Direcció Participació Social, Sector de Serveis Personals

Representants d'altres entitats

Sra. Cristina Brullet i Tenas, Universitat Autònoma de Barcelona

Sra. Àngels Cobo i Puig, Cooperativa Escaler

Sr. Jordi Collet i Sabe, Universitat Autònoma de Barcelona

Sra. Imma Fernández Verde, Associació Familiars Alzheimer Barcelona

Sra. Ariane de León Schilgalies, Universitat Autònoma de Barcelona

Sra. Cristina López i Villanueva, Universitat de Barcelona

Sra. M. Rosa Lunas i Masnou, Associació Catalana Familiars, Usuaris, Col·laboradors Geriàtrics

Sra. Pilar Nuñez i Nerin, INTRESS

Sra. Adela Pascual i Ballabriga, Associació Fons de Coneixements i Experiències

Sra. Concepció Pujolar i Cantijoch, Associació Familiars Alzheimer Barcelona

Sr. Lluís Sáez i Giol, Col·legi Doctors i Llicenciats en Ciències Polítiques i Sociologia de Catalunya

Invitats i invitades per a temes específics

Im. Sr. Ricard Gomà, regidor de Benestar Social i president del Consell Municipal de Benestar Social

Sra. Elena Mas i Viale, Divisió de Serveis Personals, districte de Sants-Montjuïc

Sr. Julio Pérez Díaz, professor del postgrau Demografia: mètodes i tècniques per a l'estudi de la població, de la Universitat Autònoma de Barcelona

Activitats realitzades

Aquest curs hi ha hagut, bàsicament, dues activitats: el seguiment del Programa de famílies que s'estava preparant i les discussions sobre nous objectius de propostes. Les sessions s'han dedicat a una o altra activitat en funció del ritme que duia l'equip de tècnics i polítics que estava treballant en el Programa de famílies i al qual hem adaptat el treball intern del grup. Hem comptat amb la col·laboració de diversos experts. El calendari de sessions i els temes tractats a les diferents sessions han estat els següents:

14 novembre 2005. Programació curs 2005-2006. Programa municipal per a les famílies 2006/2010. Amb l'assistència de l'Im. Sr. Ricard Gomà, regidor de Benestar Social i president del Consell Municipal de Benestar Social.

12 desembre 2006. Transformacions familiars i política social. A càrrec de la Sra. Cristina Brullet, professora titular de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

16 gener 2006. Transformacions sociodemogràfiques en els recorreguts cap a la maduresa. Les generacions espanyoles 1906-1945. A càrrec del Sr. Julio Pérez, professor del postgrau Demografia: mètodes i tècniques per a l'estudi de la població, organitzat pel Centre d'Estudis Demogràfics de la Universitat Autònoma de Barcelona.

20 febrer 2006. La formació de les mares i pares, avui. A càrrec de la Sra. Teresa Folguera, tècnica del Programa de Formació de Mares i Pares del Consell Municipal Escolar; i de la Sra. Assumpció López, tècnica del Projecte d'Educació en Valors de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona.

20 març 2006. Evolució i tendències de les llars, les famílies i les persones a la ciutat de Barcelona. A càrrec de la Sra. Cristina López, doctora en Sociologia i professora de la Universitat de Barcelona.

24 d'abril 2006. Realització i debat de les propostes i recomanacions del curs 2005-2006. Programa municipal per a les famílies 2006 / 2010.

15 maig 2006. Programa municipal per a les famílies 2006-2010. A càrrec de la Sra. Carmina Català, tècnica de la Direcció de Benestar Social del Sector de Serveis Personals de Ajuntament de Barcelona.

12 juny 2006. Realització i posada en comú de les propostes finals del curs 2005-2006.

El Programa municipal per a les famílies 2006-2010

El grup ha estat informat en tot moment del ritme i dinàmica que seguia l'elaboració del Programa per a les famílies per part dels responsables municipals. El mateix regidor en va fer la seva presentació un cop estava suficientment elaborat i discutit.

El Programa municipal per a les famílies 2006-2010 ha estat rebut amb molta satisfacció ja que el treball del grup es veu reflectit en aquesta proposta de programa de polítiques per a les famílies. D'una banda, la major part de les recomanacions i propostes que es van fer l'any passat estan recollides en el Programa i, de l'altra, hi ha sintonia entre les línies de discussió del grup i els principals aspectes reflectits en el Programa.

Per part del grup, hi ha una sensibilitat especial en algunes de les polítiques contingudes en el Programa per a les famílies i, en aquest sentit, s'ha insistit en alguns punts, els quals es voldrien reforçar.

Recomanacions

- Marcar com a objectiu la universalització del suport integral a les famílies. Per això, progressivament s'haurien d'anar ampliant i distribuint pels districtes, a l'abast de tots els ciutadans i ciutadanes, centres o espais que poguessin orientar, assessorar i donar suport als grups familiars, sense oblidar la importància del suport terapèutic.
- Ampliar tant com es pugui els serveis de mediació per a la resolució dels conflictes familiars. Fer campanyes de difusió del servei i acostar-los a les famílies.
- Reforçar i ampliar els serveis per a infants de 0 a 3 anys. La conciliació entre la vida laboral i la familiar segueix sent una dificultat per a un gran nombre de famílies.

Nous objectius i treball realitzat

Es va decidir estudiar les necessitats no cobertes, o poc cobertes, al voltant de dos eixos: les relacions interfamiliars i les càrregues familiars.

Per tal de poder consensuar les propostes, s'han dedicat algunes de les sessions a analitzar els canvis en la composició de les llars i famílies i com repercuteixen aquestes mutacions en les "relacions interfamiliars". D'altra banda, ha estat necessari aclarir que entenem per "càrrega familiar".

La síntesi de les reflexions que ens permet ubicar les noves propostes es pot trobar en els següents punts:

- Els cursos de vida de les persones, personalment i en el si de famílies, segueixen itineraris amb més o menys grau de potencialitats i de limitacions. En alguns moments o situacions del cicle vital o familiar les capacitats de les persones i les famílies poden veure's dificultades, constrenyides o impedides.
- L'autonomia i la dependència constitueixen un binomi relacional. Coexisteixen graus d'autonomia amb graus de dependència. Tot i que està molt relacionat amb el cicle vital, també hi intervenen altres variables. Les persones poden ser autònomes en uns aspectes i dependents en altres. Una de les asimetries més corrent és que les dones siguin dependents econòmicament i els homes dependents pel que fa a les habilitats per al desenvolupament de la vida quotidiana.

Diverses categories de situacions i característiques familiars a tenir presents de cara a detectar les seves necessitats:

- Famílies sense problemàtiques específiques, poden passar en el seu cicle vital per determinades fases:
 - Fase d'autonomia: els recursos i capacitats s'equilibren amb les seves necessitats
 - Fase de desajustaments: necessitat de serveis per potenciar els recursos propis
 - Fase de mancances: necessitat de serveis per complementar les mancances
- Famílies vulnerables ja sigui per raons econòmiques i/o socials.
 - Pot haver desajustaments o mancances en diversos graus.

Es tracta de grups familiars on cal una atenció més continuada o l'existència de serveis que puguin complementar les mancances o resoldre situacions que impedeixen dur a terme les seves funcions.
- Famílies que s'han desfet o perdut o no hi son. És a dir aquelles persones que viuen sense cap vincle familiar.
 - Hi ha uns buits a cobrir.

Es poden donar situacions de penúria econòmica. Però també una situació més difícil de detectar: la solitud i manca de vincles socials. Per tant, a més dels recursos econòmics, es fa necessari compensar l'absència de lligams familiars.

A manera de síntesi, ens interessa destacar que hi hauria d'haver el compromís de dotar de serveis per a situacions –ja siguin puntuals o estructurals– en les quals sorgeixen dificultats per a la vida quotidiana de les famílies. Determinades disfuncions puntuals poden afectar la vida quotidiana de les famílies, amb més probabilitats en les etapes de canvi o transició familiar, però també hi poden haver dèficits quant a recursos necessaris en d'altres moments. Com a conseqüència, les relacions interfamiliars es poden veure afectades, o també, poden esdevenir una càrrega familiar, per tots o per algun dels seus membres (en especial per a la dona o per qui assumeix la funció de tenir cura dels seus membres).

Les relacions interfamiliars

Homes i dones han estat socialitzats en uns determinats rols familiars i en un moment històric concret. Tot i que les societats sempre han estat dinàmiques i canviants, les mudances no s'havien produït mai d'una manera tan accelerada com en els darrers decennis. Canvis demogràfics, econòmics i socials han comportat modificacions en els rols que homes i dones, avis i pares, amics i companys assumeixen en les noves estructures familiars i impliquen una necessària transformació i replantejament de les relacions de convivència. En aquests "nous parentius" apareixen nous conflictes i en reapareixen de vells: pares desdibuixats, mares ofegades o avis –o més aviat àvies– esclaves, menors desatesos, persones soles...

Això vol dir que s'haurien de garantir suficients recursos per resoldre les dificultats de convivència tan bon punt apareixen. A continuació es relacionen algunes de les propostes per cobrir aquestes noves necessitats i que haurien de ser presents a l'hora de programar noves polítiques:

- Serveis de mediació familiar (es torna a fer incidència).
- Bona difusió dels serveis.
- Treballar per desdramatitzar el conflicte relacional.
- Es necessita una nova cultura pràctica que reconstrueixi els poders i les responsabilitats i no només entre els membres de la família, sinó també entre les famílies i les polítiques públiques.
- Aconseguir serveis diversificats per a casuístiques diferenciades. O mesures diversificades per a situacions noves.
- Centres suport a la vida quotidiana (que facilitin l'accés als serveis i recursos).
- Espais de sociabilitat per enfortir la disminució transitòria dels rols familiars.
- Habitatges compartits. Promoure habitatges compartits que permetin restablir vincles.

Les càrregues familiars

Les responsabilitats que les persones assumeixen personalment –més o menys conscientment– es poden transformar, per un seguit de circumstàncies, en una càrrega difícil de suportar. Pot ser degut a dificultats per compaginar diversos objectius; pot ser que sobrepassi les capacitats; pot ser que s'hagin empitjorat les condicions de partida; pot ser que impedeixi en determinats moments anhels personals, entre d'altres possibles causes. Per exemple, el fet de tenir cura d'un infant o d'una persona gran o dependent, pot ser en determinades ocasions una situació plaent o tenir algunes compensacions personals o afectives. En d'altres, pot esdevenir una dificultat o una càrrega que pot impossibilitar de seguir endavant o fins i tot fer disminuir l'equilibri personal.

D'altra banda apareix també una problemàtica quan desapareix tot lligam familiar i apareix la solitud. És a dir, la família és també una font de vincles de tot tipus (afectius o econòmics) que ens complementen. Som éssers socials, autònoms i dependents, que necessitem estar vinculats a d'altres persones. En algun moment de la vida totes les persones tenim vincles familiars. Al conjunt de drets reconeguts com a ciutadans, s'hauria d'afegir el "dret a estar vinculat". Vinculats a la família, o a recursos públics que la societat aporta per substituir-la quan la família no existeix.

S'identifiquen un conjunt de serveis per suplir tant “la càrrega familiar” com la “no-càrrega familiar”, és a dir, compensar l'excés de càrrega d'una banda i compensar l'absència o pèrdua de vincles de l'altra.

- Ajuts en etapes de solitud: calen recursos “familiars” per a la gent sola (tinguem en compte que l'estudi de la Cristina Lòpez ens diu que les llars unipersonals a Barcelona són el 26% del total i que hi viuen principalment persones grans, dones i vídues).
- Suport terapèutic: bàsic i lligat amb la Llei de la dependència. Fer de la consulta terapèutica un recurs a l'abast.
- Flexibilització dels protocols. Com conjugar els serveis amb la diversitat familiar.
- Estendre i potenciar espais educatius que donin suport als pares i mares en la criança dels fills (en especial en la primera infància i en l'adolescència).

Noves propostes i recomanacions

Fruit dels debats d'aquest any es fan, de nou, propostes recollides majoritàriament en l'ampli catàleg del Programa per a les famílies 2006-2010. En aquest sentit, es podria dir que el grup de Famílies ha detectat que les prioritats a atendre pel que fa als problemes originats per la dificultat en les relacions i les càrregues en el si de les famílies, serien les següents:

- Ampliar els recursos de suport terapèutic i de mediació i resolució de conflictes. S'ha d'ajudar a desdramatitzar els conflictes relacionals i oferir serveis per tal d'ajudar a superar les dificultats relacionals. La criança dels fills, la cura de familiars dependents, la manca o dificultats de treball, els nous rols familiars –bàsicament dels avis–, o la dificultat de conciliar les vides personals amb les responsabilitats familiars, entre d'altres, són situacions que dificulten la vida quotidiana i repercuteixen, moltes vegades, en la salut i l'equilibri personal.
- Seguiment de la vida quotidiana de les persones que viuen soles la seva vellesa. Establir xarxes entre l'entorn veïnal i els serveis socials i d'atenció primària. Estudiar la possibilitat d'establir un servei que coordinés o fes possible el fet de compartir habitatges, posant en contacte persones que viuen soles amb persones que no tenen habitatge (una mena de “banc” per a la convivència).

Grup de treball sobre GENT GRAN

Composició del grup

Coordinadora

Sra. Mercè Pérez i Salanova, experta

Secretaria tècnica

Sra. Pilar Solanes i Salse, secretària

Sr. Carles Gil i Miquel, secretari adjunt

Participants

Representants de les entitats membres del Consell

Sr. Jesús Batet i Calvet, Grup Municipal ICV-EUiA

Sr. Francesc Bragulat i Bosom, Grup Municipal CiU

Sra. Núria Casal, Fundació "la Caixa"

Sr. Antoni Cervera i Alemany, Col·legi Oficial de Metges de Barcelona

Sr. Josep Espinàs i Xivillé, UGT

Sra. Mercè Giner i Lladós, Fundació Família i Benestar Social

Sr. Manuel Giraldo i Gil, Grup Municipal PSC

Sra. Montserrat Gramunt i Pubill, Grup Municipal CiU

Sr. Vicens Ibáñez i Martínez, Grup Municipal CiU

Sra. Mercè Mas i Quintana, Creu Roja a Barcelona

Sra. Montserrat Mora i Fernández, Col·legi de Doctors i Llicenciats de Ciències Polítiques i Sociologia de Catalunya

Sr. Jordi Muñoz i Iranzo, Col·legi d'Advocats de Barcelona

Sr. Josep Muñoz i Puertas, Consell Assessor de la Gent Gran

Sra. Mercedes Page i Díaz, Grup Municipal PSC

Sr. Miquel Puiggali i Torrentó, Col·legi d'Advocats de Barcelona

Sra. Isabel Quintana i Sánchez, Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona

Sra. Teia Roger i Canals, Fundació Viure i Conviure, Caixa Catalunya

Sra. Dolores Solís i Donat, CCOO

Sr. Albert Sorrosal i Puyal, Vocalia de Gent Gran de la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona

Sr. Josep Vila i Miravent, Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya

Sra. Pepita Vergara i Beltran, Col·legi Oficial Treball Social i Assistents Socials de Catalunya

Sra. Cristina Vidal i Martí, Fundació Pere Tarrés

Sr. Josep Zalacaín i Suàrez, Grup Municipal CiU

Tècniques municipals

Sra. Montserrat Borràs i Solé, Direcció de Participació Social, Sector de Serveis Personals

Sra. Cèlia Ciurana i Munté, Direcció de Benestar Social, Sector de Serveis Personals

Sra. Lluïsa López i Robles, Direcció Drets Civils, Sector de Serveis Personals

Representants d'altres entitats

Sra. M. Pia Barenys i Pérez, Universitat Autònoma de Barcelona
Sra. Adela Boixadós i Porquet, Universitat Autònoma de Barcelona
Sra. Josefa Casiñé i Bardají, Sèniors Espanyols per a la Cooperació Tècnica
Sr. Llibert Cristià i Rovira, La Tercera Edat per al Tercer Món
Sra. Eulàlia Cucurella i Fabregat, Alzheimer Catalunya
Sra. Carmen Domínguez i Alcón, Universitat de Barcelona
Sr. Conrad Ensenyat i Sacristan, Belluga't
Sra. Maria Dulce Fontanals, Associació Catalana de Recursos Assistencials
Sra. Maria Furriol i Teixidó, Consell Nacional de Dones d'Espanya
Sra. Dolors Liñán, Col·legi de Pedagogs de Catalunya
Sra. M. Rosa Lunas i Masnou, Associació Catalana de Familiars, Usuaris i Col·laboradors de Centres Geriàtrics Assistits
Sr. Àngel Marcos i Martín, Asociación Foro Defensa Tercera Edad
Sra. Concepció Pujolar i Cantijoch, Associació de Familiars Alzheimer Barcelona
Sra. Pilar Rodríguez i Benito, Associació Benestar i Desenvolupament
Sr. Miquel Rodríguez i Planas, Fundació Privada Amics de la Gent Gran
Sra. Assumpció Ros i Florenza, Federació Entitats Assistència Tercera Edat
Sr. Josep Lluís Rueda i Latasa, expert
Sra. Eulàlia Serra i Bertran, Alzheimer Catalunya
Sra. Rosalina Sicart, Col·legi de Pedagogs de Catalunya

Invitats i invitades per a temes específics

Sra. Eva Calero, coordinadora social de la Fundació Privada Amics de la Gent Gran
Im. Sr. Ricard Gomà, regidor de Benestar Social i president del Consell Municipal de Benestar Social
Sra. Elena Mas i Viale, Divisió Serveis Personals, districte Sants-Montjuïc
Sra. Astrid Lindström, consultora especialitzada en temes de política social i serveis socials, llicenciada en Ciències Socials per la Universitat d'Estocolm
Sr. Julià Montoya, Associació Barceloneta Alerta
Sra. Elena Rahola, tècnica de vacances de la Fundació Privada Amics de la Gent Gran
Sra. Assumpció Roig i Florenza, Federació Entitats Assistència Tercera Edat
Sra. Ramon Sanahuja, tècnic del Gabinet Tècnic d'Immigració de l'Ajuntament de Barcelona

* * *

Els recursos i serveis d'atenció a les persones grans de la ciutat. Com impulsar un desplegament innovador

Hi ha unanimitat pel que fa a la necessitat de disposar de més recursos i serveis que permetin atendre les persones grans. La preocupació per la manca de recursos pot produir que deixem de banda la qüestió: com han de ser els serveis.

Aquesta qüestió és clau tant en el desplegament del catàleg de serveis municipals com en els que ofereixen les entitats i empreses, i concerneix tant els serveis que faciliten la vida quotidiana a la pròpia llar com els centres residencials.

La proposta de treball per al curs 2005-06 s'orienta a nodrir un desplegament innovador dels serveis, innovació que s'articula al voltant de tres aspectes:

- La participació de les persones grans, i la dels cuidadors familiars
- La relació amb la comunitat
- La relació entre les generacions

Els objectius que ens plantejarem van ser:

- Comprendre el procés de treball desenvolupat en aquestes iniciatives, experiències o projectes.
- Establir criteris d'innovació pel desplegament dels serveis d'atenció.
- Elaborar propostes per impulsar l'aplicació dels criteris d'innovació.

Hem dedicat les sessions de treball als temes següents:

- Centres residencials: Residència Josep Miracle - l'experiència de gestió de la Creu Roja; i Fundació Santa Susanna de Caldes de Montbui.
- Iniciatives des de la comunitat. El Pla integral de gent gran de la Barceloneta: l'experiència de l'Associació Barceloneta Alerta.
- La relació entre generacions: l'experiència de vacances organitzades per l'entitat de voluntariat Amics de la Gent Gran.
- Preguntes i reflexions sobre la innovació en l'atenció a les persones grans. A càrrec de la Sra. Astrid Lindstrom.

A la vegada, hem dedicat també les sessions als temes següents:

- Presentació de les línies del Pla municipal per a la gent gran 2006-2010
- Presentació de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva
- Presentació de la publicació Els drets del meu demà. Manual dels drets i deures de les persones grans. A càrrec del Sr. Jordi Muñoz, autor (Ed. Fundació Viure i Conviure)
- La immigració a Barcelona. A càrrec del Sr. Ramon Sanahuja, tècnic del Gabinet Tècnic d'Immigració, de l'Ajuntament de Barcelona

Conclusions i propostes

1. Han d'establir-se vies concretes per tal que entre els centres d'atenció, especialment els residencials i la comunitat, hi hagi relació.

La relació entre els centres i la comunitat no neix espontàniament, requereix un treball continuat. Aquest treball ha d'involucrar tant el centre residencial com les entitats de gent gran, les de diferents sectors i també els professionals de Serveis Socials i d'altres sectors.

Aquesta relació, que es valora com a generadora de millor qualitat de vida per a les persones grans, ha de formar part de les agendes de treball dels professionals que atenen les persones grans. Com a component de qualitat ha de formar part del projecte del centre i com a tal ha de

ser reconeguda. La manca d'aquest reconeixement es considera un dels factors que obstaculitzen les relacions continuades entre els centres i la comunitat.

Les residències, com d'altres centres d'atenció, són sovint reivindicades per les entitats preocupades per l'augment de dotació de serveis en els districtes, però no hi ha l'experiència extensa de vincular-se a la definició en el projecte del centre, ni de pensar com els veïns i veïnes de les diferents generacions s'aproparan o com podrien participar-hi. També a la pràctica, sovint els centres d'atenció esdevenen en aquest sentit centres especialitzats aïllats, o escassament connectats, amb l'entorn.

Cal, a més, tenir en compte que per a les persones, sigui quina sigui la seva edat, la visió i el contacte proper amb les persones en situació de dependència, produeix més fàcilment neguit que ganes de conèixer-ho, també indiferència i fins i tot refús. Així doncs, és adient preveure les informacions i explicacions que, tot considerant dites reaccions, facilitin la comprensió i el contacte.

Propostes:

- 1) Aplicar el criteri de relació entre els centres d'atenció –residencials i d'altre tipus– i la comunitat com a element de valoració en els concursos per a la gestió dels centres públics municipals.
- 2) Proposar al Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya que incorpori aquest criteri en l'establiment de convenis.
- 3) Estimular i recolzar el disseny de projectes sobre aquest tipus d'enfocament i donar suport a la difusió de projectes realitzats, així com a la investigació.
- 4) Incorporar aquest tema com un eix de treball en els diferents plans comunitaris i/o projectes de treball amb les entitats, específiques de gent gran i no específiques, dels districtes i barris.
- 5) Impulsar la participació de les persones grans que viuen a les residències en els marcs de participació de proximitat, entre ells els consells de gent gran dels districtes, tot facilitant l'acompanyament i el suport que calgui.

2. El disseny dels programes d'atenció a les persones grans té 3 aspectes importants: l'urbanisme, l'habitatge i les ajudes tècniques. La seva importància rau en el seu paper afavoridor u obstaculitzador de l'autonomia de les persones grans. Si l'autonomia de les persones grans es pren com a valor central, esdevé coherent atorgar un lloc prioritari a les experiències i aspiracions de les persones grans en el disseny i el funcionament dels serveis.

Aquesta prioritat no es el comú denominador de les pràctiques actuals, les persones grans i els professionals –en els diferents nivells, sigui de planificació, sigui d'atenció– tampoc proposen alternatives de forma extensa. La preocupació per l'existència de serveis, atesa la insuficiència d'aquests, esdevé l'element central i l'aplicació del valor d'autonomia resta sovint un objectiu genèric i/o retòric.

Les condicions d'accés i mobilitat dels espais públics així com la generalització en l'ús d'ajudes tècniques són factors afavoridors per tal que les persones grans amb limitacions en la mobilitat puguin moure's amb major independència i seguretat. L'efecte subsegüent fóra que per als ciu-

tadans de les diferents edats deixarien de ser invisibles. Aquest, com d'altres aspectes propers, constitueix l'aplicació del Document "Drets i llibertats de les persones en situació de dependència".

Propostes:

- 1) A més de les xifres generals sobre la prevalença dels diferents nivells de dependència, cal conèixer com aquesta es concreta en els diferents districtes, i quines són les aspiracions i preferències de les persones que necessiten l'ajut o l'atenció d'altri.
- 2) Complementàriament a la millora en la dotació de serveis, basats en el valor de promoure l'autonomia de les persones grans, és necessari que tant a nivell urbanístic com d'habitatge es consideri com es facilita la vida quotidiana de la gent gran, i molt gran, a la ciutat tant pel que fa als criteris com als procediments.
- 3) Estimular i donar suport a iniciatives formatives destinades a bastir, teòricament i practica, actuacions basades en el respecte i l'estímul a l'autonomia.

3. L'activitat voluntària ofereix una via de relació entre les generacions que aporta satisfacció a les diferents persones implicades.

No té sentit concebre l'activitat voluntària realitzada per joves, adults o grans i dirigida a persones que necessiten ajudes per a la seva vida diària com un substitut dels serveis d'atenció domiciliària o residencial.

Les formes de dur a terme les activitats voluntàries com també la seva intensitat varien segons les disponibilitats de les persones i aquesta sovint presenta variacions segons les diferents etapes vitals, entre d'altres.

Proposta:

- És important estimular i recolzar l'activitat voluntària, tant la que es fa a través d'organitzacions com la que es duu a terme com ajut informal. En el primer cas, esdevé especialment rellevant que les entitats, i per tant els voluntari i voluntàries, coneguin quins són els recursos a l'abast de la gent gran i el seu funcionament, com també que les opinions d'aquestes persones es considerin una aportació per facilitar l'ajustament dels serveis a les aspiracions i preferències de les persones grans.

Grup de treball sobre HABITATGE SOCIAL

Composició del grup

Secretaria tècnica

- Sra. Pilar Solanes i Salse, secretària
- Sr. Carles Gil i Miquel, secretari adjunt

Participants

Representants de les entitats membres del Consell

- Sr. Josep Arbós i Lecha, Grup Municipal CiU
- Sr. Joan Balañach i Lloret, Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona
- Sr. Jordi Bernadas i Gabernet, CCOO
- Sra. Mercè Caral i Pons, Col·legi d'Advocats de Barcelona
- Sr. Guillem Clapés i Cossials, Grup Municipal ERC
- Sr. Francesc Costa i Pons, Cambra de la Propietat Urbana
- Sr. Jordi Ferrer, Federació Catalana de Voluntariat Social
- Sr. Enric Guiton i Ribelles, Universitat Politècnica de Catalunya
- Sr. Joan B. Isart i López, Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona
- Sr. Xavier Jaén i Martín, Creu Roja a Barcelona
- Sr. Josep M. Puig i Puigdomènech, Fundació Família i Benestar Social
- Sr. Camilo Ramos i Barón, Grup Municipal ICV-EUiA
- Sra. Montse Ros i Serra, Federació Catalana de Voluntariat Social
- Sr. Eduard Sanz i García, UGT
- Sra. Mercè Tatjer i Mir, experta
- Sra. Anna Vives, Fundació Un Sol Món, Caixa Catalunya

Tècnics i tècniques municipals

- Sr. Jaume Barnada i López, Institut Municipal d'Urbanisme
- Sra. Emília Pallàs i Zenke, Direcció de Benestar Social, Sector de Serveis Personals
- Sra. Guadalupe Pulido i Bermejo, Oficina per la no Discriminació, Direcció de Dones i Drets Civils, Sector Serveis Personals
- Sr. Joan Recasens i Albadalejo, Direcció de Joventut, Sector Serveis Personals

Representants d'altres entitats

- Sra. M. Rosa Bonet i Casas, Grup d'Estudis Sòcioambientals, Universitat de Barcelona
- Sra. Mercè Carreras i Solanas - Facultat d'Economia, Universitat de Barcelona
- Sra. Elsa López i Pizorno, Arquitectes Sense Fronteres
- Sr. Francesc Riera i Portolés, Associació per a la Promoció i la Inserció Professional
- Sr. Antoni Salamero i Salas, Fundació Foment de l'Habitatge Social

Invitats i invitades per a temes específics

- Sr. Lluís Fajari i Agudo, assessor de la Regidoria Sòl i Habitatge
- Im. Sr. Eugeni Forradellas i Bombardó, regidor de Sòl i Habitatge
- Im. Sr. Ricard Gomà, regidor de Benestar Social i president del Consell Municipal de Benestar Social
- Sr. Marc Parés, director de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques

El 8 de maig de 2006 es va celebrar una sessió de treball del grup d'Habitatge Social, en la qual es va donar compte de l'estat del procés de constitució del Consell d'Habitatge Social del Consorci d'Habitatge de Barcelona, i es va presentar la proposta del seu reglament. En aquesta reunió es va comptar amb l'assistència de l'Im. Sr. Eugeni Forradellas, regidor de Sòl i Habitatge, i de l'Im. Sr. Ricard Gomà, regidor de Benestar Social, i president del Consell Municipal de Benestar Social.

Com a resultat de la reflexió i debat, el grup de treball va fer les aportacions següents:

1. Es va plantejar que la definició del Consell, en l'article 1, refermés la funció propositiva i referencial d'aquest, en relació amb el Consorci d'Habitatge. Donar més èmfasi a la consulta sobre qualsevol tema de política d'habitatge.
2. El Consell, en la seva Memòria, hauria d'incloure un balanç de la seva activitat.
3. Es planteja que, a través de la representació dels consells socials de les universitats, no es perdi la representació i aportació d'experts, que han anat participant en l'actual grup de treball del Consell Municipal de Benestar Social. Es fa esment d'altres possibles entitats i organismes a considerar per a la seva incorporació i/o continuïtat en el Consell.

A la mateixa sessió es va procedir a aclarir altres aspectes en relació amb el funcionament, composició, procés de constitució i competències del Consorci en la nova etapa. Un cop avaluats i considerats els suggeriments aportats per part dels òrgans competents es va comunicar que:

4. Atenent la voluntat de refermar la definició del Consell d'Habitatge Social del Consorci d'Habitatge de Barcelona, i especialment en la seva capacitat propositiva, es proposa modificar l'article 1, amb el redactat següent:

Article 1. Naturalesa i finalitat

1. *El Consell de l'Habitatge Social és l'òrgan consultiu i de participació del Consorci de l'Habitatge de Barcelona.*
2. *A partir de la informació, el debat i la proposta, el Consell de l'Habitatge Social té per finalitat exercir les seves funcions consultives i de participació en relació amb les diferents accions i interessos vinculats a la planificació, la programació i la gestió de les polítiques d'habitatge a la Ciutat."*

5. Es proposa modificar l'article 12, incorporant el suggeriment:

Article 12.- Memòria anual

1. *El Plenari del Consell de l'Habitatge Social ha d'elaborar anualment una memòria sobre les seves activitats, que incorporarà un balanç del seu treball, amb inclusió de les propostes i les observacions que cregui adients."*

6. El Consell d'Habitatge Social del Consorci d'Habitatge de Barcelona recollirà bona part de l'experiència i el treball que ha anat realitzant el grup de treball sobre Habitatge Social del Consell Municipal de Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona, amb unes funcions més específiques i una ampliació de la representació dels diversos agents socials relacionats amb l'habitatge.

El Consell d'Habitatge Social del Consorci d'Habitatge de Barcelona vol oficialitzar la participació dels consells socials de les universitats, amb la representació que considerin més adient, sense oblidar aquelles persones que aquests anys han fet una valuosa aportació en el grup de tre-

ball sobre Habitatge Social del Consell Municipal de Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona. Al mateix temps, s'incorpora al Consell d'Habitatge Social del Consorci d'Habitatge de Barcelona, una representació de persones expertes, per tal de mantenir una aportació de persones de reconeguda vàlua, en diferents àmbits i sota visions diverses, relacionats amb l'habitatge.

La composició proposada pretén recollir totes les possibles visions, donant lloc a un Consell ampli, no excessivament gran, perquè el seu funcionament i la comunicació amb els seus membres, sigui prou efectiu. A més, el reglament contempla la possibilitat de crear grups de treball específics, on es poden incorporar aquelles persones o entitats que puguin aportar la seva visió i opinió en les qüestions que es plantegin, que també poden ser convidades a les sessions de la Permanent del Consell, si es creu necessari.

A més, també es modifica l'article 6, en el sentit de fixar la periodicitat mínima de les reunions del Consell, en dues reunions cada l'any. Com a qualsevol altre consell, aquest és un requisit mínim. El Consell es reunirà tantes vegades com la seva Permanent ho consideri oportú, o el president del Consorci de l'Habitatge ho sol·liciti.

Per altra banda, aquest curs 2005-2006, les persones membres del grup de treball sobre Habitatge Social del Consell Municipal de Benestar Social han estat convidades a les següents sessions informatives i de debat promogudes pel Consell de Ciutat :

21 de febrer de 2006

Accions que realitzen l'Administració local i autonòmica en el camp de l'habitatge:

- Presentació de l'avantprojecte de la Llei del dret a l'habitatge a Catalunya i dels decrets de desplegament i actualització del Pla per al dret a l'habitatge 2004-2007, a càrrec de la Sra. Carme Trilla, directora general de la Direcció General d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya
- Informe del progrés del Pla de l'habitatge de Barcelona 2004-2010, i Borsa d'Habitatge Social a Barcelona des del Patronat Municipal d'Habitatge, a càrrec del Sr. Ricard Frigola, director general de l'Institut Municipal d'Urbanisme

22 de maig de 2006

Presentació d'estudis d'investigació encarregats per a l'elaboració del Llibre Blanc de l'Habitatge a Barcelona:

- Població i habitatge a Barcelona, a càrrec de la Sra. Anna Cabré, directora del Centre d'Estudis Demogràfic
- Característiques de l'oferta i la demanda d'habitatge a Barcelona en el context metropolità, a càrrec de la Sra. Carme Miralles, directora de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans.
Moderador: professor Sr. Anton Costas, autor de l'encàrrec de Llibre Blanc

Finalment, les persones membres del grup de treball sobre Habitatge Social manifesten el seu interès en continuar estant informats sobre el desenvolupament i la posada en marxa del Consell d'Habitatge Social del Consorci d'Habitatge de Barcelona, fins que aquest s'hagi constituït i les organitzacions membres del grup de treball sobre Habitatge Social es vinculin al mateix per poder participar i aportar la seva experiència en l'habitatge social a la ciutat.

Grup de treball sobre INFÀNCIA

Composició del grup

Coordinadora

Sra. Jose Fernández i Barrera, experta

Secretaria tècnica

Sra. Pilar Solanes i Salse, secretària

Sr. Carles Gil i Miquel, secretari adjunt

Participants

Representants de les entitats membres del Consell

Sr. Albert Barrientos i Fernández, Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya

Sra. Pitu Buxó, Grup Municipal PSC

Sra. Núria Cortada i Calcena, Comissió d'Infància de Justícia i Pau

Sra. Anna Fernández i Fernández, Federació Catalana de Voluntariat Social

Sra. Assumpció Franquesa i Segura, Càritas Diocesana de Barcelona

Sr. Juan García i Trujillano, Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona

Sra. Mireia Grifols i Seba, Fundació Pere Tarrés

Sra. Carme Porta i Rigau, Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya

Sr. Xavier Puigdollers i Noblom, Grup Municipal CiU

Sr. Jordi Ripoll i Tuto, Creu Roja de Barcelona

Sr. José Antonio Ruíz i Montes, Creu Roja de Barcelona

Sra. Martina Tichenon, Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya

Tècnics i tècniques municipals

Sr. Jordi Casanovas i Berdaguer, Direcció de Joventut, Sector de Serveis Personals

Sra. Carmina Català i Galofré, Direcció de Benestar Social, Sector de Serveis Personals

Sra. Empar Escayola i Vergara, Institut Municipal d'Educació

Sra. Anna Montolio i Fornons, Direcció de Benestar Social, Sector de Serveis Personals

Sra. Núria Sancho i Balbuena, Direcció de Dones i Drets Civils, Sector de Serveis Personals

Representants d'altres entitats

Sra. Carme Bosch i Font, Ventijol

Sra. Carme Calafat, Associació Benestar i Desenvolupament

Sra. Rosana Cuatz, Associació Benestar i Desenvolupament

Sra. Clara Darder i Lissón, Ràdio Gràcia – Programa El Galliner

Sr. Paco Estellés, Federació Entitats Atenció i Educació a Infància i Adolescència

Sr. Carles Farrero i Rubinat, Fundació Pere Tarrés

Sra. Carme Gómez i Granell, Institut d'Infància i Món Urbà

Sra. M. Rosa Martínez i Barellas, Escola d'Infermeria, Universitat de Barcelona

Sr. Miquel Martos i Tovar, Direcció General Atenció Infància i Adolescència, Generalitat de Catalunya

Sra. Pilar Núñez i Nerín, Institut de Treball Social i Serveis Socials

Sr. Xavier Puig i Santulària, CEPS Projectes Socials

Sr. Josep M. Villena i Segura, DIOMIRA

Invitats i invitades per a temes específics

Sra. Cristina Brullet i Tenas, Universitat Autònoma de Barcelona
Sra. Carme Busquets i Asensio, Direcció de Participació Social, Ajuntament de Barcelona
Sr. Jordi Cots i Moner, Comissió d'Infància de Justícia i Pau
Sra. Margarita Cuscó i Turell, cap de Gabinet del Síndic de Greuges de Catalunya
Sr. Toni Dieste, director del Centre Obert Joan Salvador Gavina
Sr. Jaume Funes i Artiaga, Síndic de Greuges de Catalunya, adjunt per a la defensa dels drets dels infants i els adolescents
Im. Sr. Ricard Gomà, regidor de Benestar Social i president del Consell Municipal de Benestar Social
Sra. Assumpció Lisson, Associació de Mestres Rosa Sensat
Sra. Elena Mas i Viale, Divisió Serveis Personals, districte Sants-Montjuïc
Sra. Rosa M. Pujadó, Comissió d'Infància de Justícia i Pau
Sra. Inés Ucero i Alonso, tècnica de la Direcció de Benestar Social Sector Serveis Personals, Ajuntament de Barcelona

* * *

Octubre 2005

Es decideixen els temes per a la programació del curs 2005-2006:

- Programa municipal per a la infància i l'adolescència.
- La nova Llei d'infància.
- Coneixement i debat sobre el document "Definició de centre obert amb criteris de qualitat", elaborat per la Comissió de Centres Oberts de la Federació d'Entitats d'Atenció i d'Educació a la Infància i a l'Adolescència (FEDAIA).
- La defensa dels drets dels infants i els adolescents des del punt de vista del Síndic de Greuges de Catalunya.
- Coneixement i debat sobre l'informe "Infància, famílies i canvi social a Catalunya", de l'Institut d'Infància i Món Urbà.
- Els infants com a ciutadans.
- Informacions diverses:
 - Presentació del programa de ràdio infantil El Galliner.
 - Informació sobre la proposta de la constitució del defensor dels drets dels infants al Parlament de Catalunya i del projecte sobre formació en temes de drets dels infants, de la Comissió d'Infància de Justícia i Pau.

Novembre 2005

Debat sobre la "Proposta de bases per a una nova llei d'infància", elaborat per la Comissió de Centres Oberts de la Federació d'Entitats d'Atenció i d'Educació a la Infància i a l'Adolescència (FEDAIA) i per l'Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona.

La reflexió i propostes sobre el document "Proposta de bases per a una nova llei d'infància" estan recollides a l'apartat de la sessió de treball del mes d'abril del 2006, en què novament es va reflexionar sobre la Llei i es va comptar amb l'assistència per a la presentació del tema del Sr. Jordi Cots, membre del comitè d'experts del projecte de la Llei.

Desembre 2005

Presentació i debat del document de treball “Definició de centre obert amb criteris de qualitat”, elaborat per la Comissió de Centres Oberts de la Federació d’Entitats d’Atenció i d’Educació a la Infància i a l’Adolescència (FEDAIA). A càrrec del Sr. Paco Estelles i el Sr. Toni Dieste.

Es presentà el document de treball “Definició de centre obert amb criteris de qualitat”, elaborat per la Comissió de Centres Oberts de la Federació d’Entitats d’Atenció i d’Educació a la Infància i a l’Adolescència (FEDAIA). Aquest document vol descriure els centres oberts com uns serveis d’atenció a la infància i a l’adolescència i les seves famílies, que realitzen una tasca educativa i preventiva des del vessant de l’educació social especialitzada durant el temps lliure dels nois i noies. Amb aquesta acció educativa s’intervé en els processos personals de nens i joves de manera integral.

Propostes:

- Es demana la creació d’un Mapa de Centres Oberts a Barcelona, a partir de criteris de necessitat i preceptivitat i que no depenguin d’opcions discrecionals de les diverses administracions. En aquest sentit es demana que la implementació d’aquest Mapa s’acompanyi d’un finançament adequat i que es faci un seguiment del mateix procés.
- Se sol·licita el reconeixement efectiu dels centres oberts dintre de la Xarxa de Serveis Socials d’Atenció Primària de Barcelona, consolidant-se els convenis de col·laboració entre la Xarxa de Centres Oberts i l’Ajuntament de Barcelona. Ja que els centres oberts són part de la Xarxa de Serveis Socials d’Atenció Primària de Barcelona, el seu finançament ha de venir per part de les institucions públiques, les quals haurien d’establir un mòdul fix per nombre de participants, que permeti atendre amb qualitat les necessitats dels nois i noies amb criteris de suficiència, estabilitat i justícia. El finançament mitjançant els convenis de col·laboració ha de superar les limitacions econòmiques que comporta el funcionament amb subvencions finalistes.
- La implementació del Consorci de Serveis Socials ha de garantir l’establiment del marc adequat de relacions amb la Generalitat dins de l’àmbit de les seves competències, planificació, coordinació i avaluació, per tal que s’avanci correctament en aquests aspectes.
- Es veu necessari l’establiment d’un marc de treball en xarxa dintre de cada territori, que es concreti amb un protocol normatiu de relació entre els diferents agents que intervenen en el territori (per exemple sanitat, educació, serveis socials, etc.). Aquest marc hauria de contemplar les característiques següents:
 - Que reculli la participació de tots els agents que intervenen en la infància en un territori.
 - Que estigui estipulat normativament.
 - Que garanteixi la flexibilitat necessària per atendre les situacions greus i urgents.
 - Que es creïn comissions socials d’atenció a la infància als diferents territoris.
- Finalment cal reconèixer la competència i funció dels centres oberts com una possibilitat de mesura de suport en els casos de desemparament dels menors o d’atenció en el medi. En aquest sentit es demana que es contempli aquest equipament en la nova llei d’infància.

Gener 2006

La defensa dels drets dels infants i els adolescents. A càrrec del Sr. Jaume Funes, adjunt per a la defensa dels drets dels infants i els adolescents del Síndic de Greuges de Catalunya, i de la Sra. Margarita Cusco, tècnica del Síndic de Greuges de Catalunya.

En Jaume Funes explicà la funció de la figura d'adjunt per a la defensa dels drets dels infants i els adolescents del Síndic de Greuges de Catalunya i com es relaciona amb els diferents agents que intervenen en la infància. Del debat d'aquesta presentació es va desprendre que la nova Llei d'infància hauria de vetllar perquè no hi hagi buits legals que sovint provoquen la vulneració dels drets de l'infant.

Els membres del grup manifesten que la tasca de l'adjunt per a la defensa dels drets dels infants i els adolescents del Síndic de Greuges de Catalunya quedaria ben complementada amb la proposta de la constitució del defensor dels drets dels infants al Parlament de Catalunya, promoguda per la Comissió d'Infància de Justícia i Pau. En aquest sentit, aquests experts haurien de tenir potestat d'elaborar informes amb caràcter preceptiu.

Propostes:

- Es demana la constitució de la figura d'un defensor dels drets dels infants al Parlament de Catalunya, promoguda per la Comissió d'Infància de Justícia i Pau. També se sol·licita que aquest defensor conjuntament amb la de l'adjunt per a la defensa dels drets dels infants i els adolescents del Síndic de Greuges de Catalunya puguin elaborar informes amb caràcter preceptiu.
- Tenint en compte la poca demanda per part dels infants cap a l'adjunt per a la defensa dels drets dels infants i els adolescents del Síndic de Greuges de Catalunya, es demana que s'adeqüi una estratègia comunicativa que aconseguixi que els infants que ho necessitin puguin accedir fàcilment a l'adjunt. Per altra banda, aquesta estratègia també s'hauria de fer extensiva en l'accés d'un telèfon per a la infància: informatiu, orientatiu, de recollida de queixes, etc.
- Es demana que el sistema judicial no pugui prescindir discrecionalment de les compareixences dels menors de 12 anys, i que, en cas que el jutge ho necessiti, aquestes puguin comptar amb l'assistència d'una persona experta en infància.
- Ja que sovint hi ha disfuncions quan un infant és atès per més d'un sistema de serveis (escola, salut mental, serveis socials, judicatura, etc.), es demana que l'infant sempre tingui un referent professional clar i que sigui accessible a la resta de professionals.
- Es demana augmentar les accions formatives adreçades a les famílies que ensenyen com educar els fills, així com la constitució de més espais on els pares i mares puguin exposar els seus neguits, trobar orientació i assessorament, etc.
- Ja que l'edat compresa entre els 0 i els 3 anys és fonamental en el desenvolupament del nen, es demana que l'Administració legisli perquè els pares que ho vulguin tinguin els recursos necessaris per poder estar més temps amb els seus fills. Per altra banda, també es demana un increment del nombre de places públiques d'escola bressol per aquelles famílies que desitgen utilitzar aquest recurs. Aquest increment hauria d'assegurar que cap família que ho sol·liciti es quedés sense plaça d'escola.

Febrer 2006

Presentació de l'informe "Infància, famílies i canvi social a Catalunya". A càrrec de la Sra. Carme Gómez i Granell, directora de l'Institut d'Infància i Món Urbà.

Es presenta l'informe i s'explica que aquest és un projecte de l'Observatori de la Infància i les Famílies, que va néixer amb la finalitat de realitzar bianualment una anàlisi sobre les condicions de vida de la infància entre 0 i 18 anys i també de les polítiques públiques que s'adrecen a aquest sector de població i a les seves famílies. El seu objectiu fonamental és el de proporcionar dades que permetin el coneixement i el seguiment de les dinàmiques socials que els hi pertocuen; dades, anàlisis i recomanacions que hauran de servir tant per dissenyar i redefinir les polítiques públiques adients, com per orientar la pràctica dels professionals o per obrir noves vies de recerca i investigació.

L'informe es pot consultar a: www.ciimu.org/cat

Propostes:

- Es demana la realització d'un estudi sobre quins són els serveis actuals que s'ofereixen a la infància i a les famílies. Aquest estudi també hauria de recollir l'existència o no dels mecanismes d'avaluació d'aquests serveis o les bones pràctiques que es puguin exemplificar, entre altres.
- Es detecta la necessitat de l'existència d'un servei i una xarxa de suport per a les famílies. Aquest servei hauria de contemplar la informació, la formació, l'orientació i el tractament. Per altra banda, també es veu necessari l'establiment d'indicadors comuns i de recollida de dades sobre la infància i les famílies per tal de poder fer polítiques que s'ajustin a les necessitats de la realitat de Barcelona i el seu entorn.
- Se sol·licita la revisió dels processos de participació infantil i dels adolescents en l'àmbit de l'educació formal, en concret la dels consells escolars, ja que es valora que són espais massa formals i que no ajuden a que l'infant i l'adolescent puguin ser membres actius.
- Pel que fa al sistema educatiu, es demana la disminució de les ràtios del nombre d'alumnes per classe, ja que es demostra que amb menys alumnes per classe la qualitat de l'educació és superior i el nombre de fracassos escolars disminueix.
- Davant de les mirades sovint unidireccionals i restrictives a l'hora de planificar les polítiques per a la infància i l'adolescent, es demana que es tingui en compte un marc integral, que inclogui tots els àmbits que intervenen en el desenvolupament de l'infant i l'adolescent: salut, família, escola, lleure, etc.
- Per tradició, les polítiques adreçades als infants i adolescents han tingut en compte el seu vessant de protecció, el qual sovint ha deixat de banda o ha oblidat l'àmbit preventiu i el de participació. Es demana que es promogui un debat sobre les polítiques i la legislació dels infants i adolescents amb la finalitat de detectar-ne les mancances i trobar espais de diàleg on es pugui compartir l'experiència dels agents que intervenen en la infància.

Març 2006

Presentació del programa de ràdio infantil El Galliner (107.7 FM), a Ràdio Gràcia, i del web: www.gracianet.org/elgalliner. A càrrec de la Sra. Clara Darder i Lisson, directora del programa El Galliner.

Presentació de la tesi doctoral “Els infants com a ciutadans”. A càrrec de la Dra. Jose Fernàndez i Barrera.

La Sra. Clara Darder i Lisson va fer la presentació del programa de ràdio infantil El Galliner, el qual dirigeix, i que es pot escoltar de dilluns a divendres de 8 a 9 h, a Ràdio Gràcia, al dial 107.7 de la FM.

També exposà el web d'aquest programa, www.gracianet.org/elgalliner, explicant el seu origen i les seves seccions actuals. Aquest web l'any passat rebé un guardó del Premi del Consell Municipal de Benestar Social als Mitjans de Comunicació, el qual valorà molt positivament el bon tractament que aquest programa de ràdio fa del benestar social amb la participació dels nens i nenes. Es destacà la importància de fer escoltar la veu dels nens i nenes en tots aquells afers que li són propis, així com la utilització de la ràdio en aquest sentit i la bona conducció del programa.

El grup de treball sobre Infància manifestà el seu suport a iniciatives com aquesta i proposà que caldria que els mitjans de comunicació es fessin ressò de la veu de la infància i dels joves, i que es promoguessin programacions de qualitat i en franges horàries d'audiència adequades.

La Dra. Jose Fernàndez i Barrera presentà una síntesi de la seva tesi doctoral “Els infants com a ciutadans”.

S'analitza la noció de ciutadania a partir del desenvolupament de la Convenció Internacional dels Drets de l'Infant que va més enllà de la protecció i contempla els eixos següents:

- La protecció
- La provisió de serveis
- La participació

Aquesta recerca conté unes propostes i orientacions amb l'objectiu d'afavorir que la consideració dels infants com a ciutadans sigui una realitat, les quals el grup de treball sobre Infància subscriu:

1. Per afavorir la participació dels infants cal tenir en compte el que Adela Cortina (1999:109) anomena el “compromiso dialógico” segons el qual la forma més racional d'organitzar la convivència –i per analogia la participació– és la comunicació i el diàleg. Una comunicació i participació sèria requereix que siguin els mateixos interessats –en aquest cas els infants– els que expressin les seves necessitats i interessos. Per això, cal facilitar nous espais de participació lliure i propis dels infants que permetin un veritable diàleg i comunicació entre els infants de totes les edats i també entre aquests i els adults. És a partir de l'observació i l'estudi dels espais on els infants s'organitzen espontàniament que es podran anar configurant aquests espais. Els programes i projectes en els que intervenen persones de diverses generacions contribueixen a aquesta intercomunicació on els infants hi són cada vegada més presents.

2. Els adults han de ser capaços de tolerar que els infants tinguin els seus propis espais sense sentir-se qüestionats. El fer conscients als adults que els infants tenen dret a la seva pròpia intimitat farà que els infants siguin més visibles, més respectats i més considerats com a ciutadans de ple dret. Això implica una obertura de ment en què els adults es deixin sorprendre pels infants i siguin capaços de descobrir que si tenen mitjans els infants poden aportar moltes coses. Aquest nou posicionament dels adults requereix que els adults reconeguin que hi ha coses que no poden fer i que els infants o adolescents poden fer millor que ells i en tot cas, que s'accepti que tenen capacitat de fer, de decidir i d'executar. Cal deixar que els infants prenguin la iniciativa i no impregnar-los contínuament de les expectatives adultes perquè aleshores fan allò que els adults esperen.
3. Calen polítiques públiques afavoridores de l'atenció dels infants per part de la família i de la disposició del temps necessari per fer-ho. Darrerament s'han realitzat diversos estudis i legislació que tendeixen a afavorir-ho però és imprescindible que a aquesta obertura d'espais de dedicació a la família hi contribueixin tots els estaments socials, incloent-hi especialment les empreses que han de fer propi el convenciment que tenint una millor cura dels infants i tenint-los presents com a tals, però també com a futurs adults, es contribueix a una millora del capital humà en general.
4. És important anar clarificant el mateix concepte de participació de la infància perquè se'l relacioni amb el diàleg, l'escolta activa i que incorpori tant els aspectes relacionats amb els drets com amb les responsabilitats. Això comporta que els espais de participació ho són mentre es preguntin als infants sobre com veuen les coses i què en pensen fent-los raonar i expressar els sentiments que els desperta la pròpia participació tot fugint de propostes proteccionistes i paternalistes que només "fan veure" que els infants hi participen.
5. Els mitjans de comunicació poden tenir un paper molt important en difondre una cultura positiva sobre els infants fent-los visibles en els espais on hi són presents. Els mitjans de comunicació han contribuït –i encara contribueixen– a donar una imatge de la infància violenta (en aquells episodis en què infants han agredit seriosament a d'altres infants i/o adults), d'una infància maltractada i víctima de les guerres (que també és important per sensibilitzar a la població sobre aquest fet) però encara han fet poc per afavorir una imatge de la vessant més participativa dels infants. És mitjançant aquests mitjans de comunicació que es pot fer una difusió continuada dels drets dels infants, tant els de protecció, com els de provisió, com els de participació.
6. Els mitjans de comunicació també han de facilitar espais propis on els infants s'expressin. Ja existeixen en aquest sentit diverses emissores locals on tenen reservats espais que porten infants, també s'han fet programes de televisió on hi intervenen infants i es publiquen revistes i premsa infantil. Aquests són espais que s'han de promoure sempre que siguin veritables i on es tingui el respecte a l'infant que es mereix i no siguin formes camuflades d'afavoriment del consum.

7. Encara que es van donant cada vegada més iniciatives, tant per part dels poders públics com els privats, adreçades a què els infants puguin fer arribar la seva veu i siguin considerats en diversos àmbits com el disseny d'espais públics o algunes iniciatives socials, és imprescindible que les administracions, en els seus diversos nivells, assumeixin realment que els infants han de ser considerats en totes les seves polítiques públiques. Els governs locals especialment, en ésser més propers a la ciutadania han de vetllar especialment per això. La configuració d'una xarxa de consells municipals d'infants i de joves a l'estil dels existents a diversos països, especialment a França, seria d'especial interès per anar implementant en els governs municipals la visió dels infants així com per a la constitució d'un veritable treball en xarxa.
8. Cal cercar i investigar noves metodologies per afavorir i facilitar la participació real dels infants. També és important que es facin recerques sobre l'impacte que han tingut, tant per els propis infants com per a la societat en general, les diverses experiències on els infants han estat contemplats i on han tingut oportunitat d'expressar-se. Els moviments actuals que reivindiquen i afavoreixen la incorporació de sistemes de participació democràtica més participativa i deliberativa han de tenir en compte especialment que s'ha de comptar amb la inclusió de tots els ciutadans més joves.
9. És important que s'analitzi i investigui sobre la possibilitat de creació i configuració d'associacions d'infants contemplada com un dels drets d'aquests en totes les normatives de diferent nivell (convenció, constitució, lleis autonòmiques...) ja que aquestes no són molt habituals en la nostra realitat, mentre que existeixen en altres països on els infants tenen més necessitats de defensar els seus drets més primaris, com és el cas de les associacions i xarxes creades sobre el treball infantil, on aquests defensen el seu dret a treballar sempre que sigui en condicions. En qualsevol cas és d'interès esbrinar quina és la veritable dificultat que hi ha per a la creació d'associacions d'infants i quins són els obstacles per fer-ho. També cal que s'aclareixi quin és el paper real dels nois i noies encara menors d'edat que formen part d'associacions i entitats conjuntament amb adults i es procuri que tinguin exactament les mateixes oportunitats que els socis adults.
10. S'ha d'afavorir la posada en marxa d'iniciatives de divulgació dels drets dels infants i d'experiències de participació d'aquests perquè aquestes siguin conegudes per la població en general i contribueixin a tenir en compte que els infants existeixen com a subjectes actius. Les iniciatives de desenvolupament comunitari en les quals hi participin activament els infants, així com específicament projectes d'investigació-acció-participació amb infants, contribuiran de forma clara a aquesta major presència dels infants en qualsevol àmbit social. La difusió d'aquestes iniciatives contribuiran a veure els infants com a col·lectivitat.

Abril 2006

Informació i debat sobre la proposta de la constitució del defensor dels drets dels infants al Parlament de Catalunya i del projecte sobre formació en temes de drets dels infants, de la Comissió d'Infància de Justícia i Pau.

Reflexió sobre les bases per al Projecte de Llei d'infància de Catalunya (primera aproximació a les línies directrius). A càrrec del Sr. Jordi Cots, membre del Comitè d'Experts del Projecte de Llei.

A continuació es recullen les reflexions i propostes que el grup de treball sobre Infància va realitzar sobre la nova Llei d'infància, fetes a la sessió de treball del mes de novembre de 2005 i a la del mes d'abril de 2006. En aquesta darrera reunió es va comptar amb l'assistència del Sr. Jordi Cots, membre del Comitè d'Experts del Projecte de Llei.

Propostes:

- Les bases per a la nova Llei no contemplen suficientment la funció del “tractament”, i la seva especificitat dins del nivell de l'atenció primària. En aquest sentit s'explica que, per exemple, quan hi ha indicis d'una situació de risc social en un infant o adolescent, sovint el rep el treballador/a social i/o de l'educador/a social i aquest el deriva a l'EAIA, però entre aquests diferents nivells d'atenció (primària i especialitzada) es troben a faltar l'existència de més recursos a l'atenció primària, els quals permetrien complementar l'atenció que s'està duent a terme. Sobre aquesta qüestió s'apunta que, a més de crear nous serveis, es veu convenient reforçar els ja existents, com per exemple els centres oberts.
- Tot i que hom entén que per a l'atorgament d'un servei, prestació, etc. calgui una sèrie de comprovacions, de vegades el marc protocol·lari d'aquests fa que l'infant i l'adolescent no se'n puguin beneficiar. Es demana que en el procediment administratiu i tècnic de l'Administració es tingui en compte el “Principi de flexibilitat” sempre que aquest repercuteixi en benefici de l'infant i de l'adolescent.
- Es demana que la nova Llei expliciti una clara jerarquia dels diferents agents que formen part de la xarxa d'atenció a la infància, així com les corresponents competències d'informació en l'atenció a un infant, amb la finalitat que es garanteixi que la informació necessària estigui a l'abast de tothom que intervé en un infant. En aquest sentit s'ha de garantir la protecció de dades sense que això posi en perill els interessos de l'infant i l'adolescent. Es manifesta que el ministeri fiscal del menor no ha de trobar cap inconvenient a l'hora d'aconseguir qualsevol dada procedent d'altres àmbits.
- Quan s'atén l'infant i l'adolescent des de diferents àmbits de les administracions, es veu necessari, pel bé de l'infant i l'adolescent, que s'assigni un gestor únic del cas, i que s'expliciti el/la professional referent.
- En casos de maltractaments a menors, quan aquests són sotmesos a una declaració judicial, sovint es produeixen situacions d'angoixa, por, ansietat, etc. en el moment en què el menor ha de comptar amb la presència del seu maltractador. Es demana que la Llei prevegi diverses formes de dur a terme aquestes compareixences, com per exemple la utilització de videoconferències, etc. Es demana que sobretot el ministeri fiscal compti, sempre que sigui necessari, amb l'orientació d'experts en infància per a la implementació d'aquestes alternatives de compareixences.

- En els casos on el jutge finalment declara la innocència a un presumpte maltractador, es demana que s'estableixi algun tipus de seguiment de la corresponent família amb la finalitat de garantir el bon desenvolupament de l'infant.
- Sobre la qüestió de la guarda i la tutela del menor, es manifesten certs interrogants sobre aquells casos dels pares que no tenen la tutela del seu fill/a i sí la guarda del mateix. Es considera que si es declara el desemparament de l'infant és perquè la situació és d'extrema gravetat i que en conseqüència no procedeix que l'infant resti a casa seva.
- Es demana que es promoguin mecanismes i instruments de sensibilització adreçats a la població en general perquè es puguin denunciar presumptes casos de risc social a la infància i a l'adolescència.
- Al grup de treball sobre Infància li preocupa el tema dels "límits (posar límits)" en l'educació dels infants i els adolescents. Es manifesta que avui sovint hi ha dificultat per part de les famílies i educadors en com es duu a terme aquest objectiu. Es proposa fomentar accions formatives adreçades a les famílies i educadors en general per sensibilitzar i ensenyar estratègies en l'àmbit de l'educació i els límits que l'infant i l'adolescent ha d'assumir. Donada la situació actual de les noves famílies i els canvis socials existents, es veu necessari que s'ofereixi una xarxa de centres d'informació, orientació i assessorament a les famílies.
- Es demana al Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya que informi al grup de treball sobre Infància sobre el procés participatiu endegat per a l'elaboració de la nova Llei d'infància de Catalunya.
- Un cop aprovada la nova Llei d'infància es proposa al Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya que presenti i expliqui al grup de treball sobre Infància el corresponent pressupost i finançament que la nova Llei disposarà. En aquest sentit, es demana que la nova Llei nomeni i especifiqui a les diferents administracions públiques, implicades en l'atenció i la protecció de la infància i l'adolescència, quines han de ser les prioritats econòmiques adreçades a les polítiques per a la infància i l'adolescència. També es manifesta que malgrat l'actual conjuntura política de canvis polítics i celebracions d'eleccions, això no paralitzi el procés endegat per tirar endavant aquest projecte legislatiu.

Maig 2006

Presentació del Programa municipal per a la infància i l'adolescència. A càrrec de:

- Sra. Carme Busquets i Asensio, cap dels Serveis d'Atenció Especialitzada
- Sra. Carmina Català i Galofré, tècnica de la coordinació EAIA - DGAIA
- Sra. Anna Montolio i Fornons, tècnica en promoció d'infància de la Direcció de Benestar Social, del Sector de Serveis Personals de l'Ajuntament de Barcelona.

Es presenta el procés d'elaboració del Programa i les idees marc que el contextualitzen i se situa el cronograma de les diferents fases del mateix. També s'explica de quina manera es treballaran les diferents accions que inclou el Programa: moltes d'elles ja s'estan realitzant; algunes altres seran objectes de programes pilot; també n'hi ha que ja s'estan duent a terme, però es reordenaran, i finalment n'hi ha que són iniciatives noves.

El Programa, però, no està tancat, encara queda treball per fer, tant de la part dels diferents equips tècnics que intervenen, com també des del grup de treball sobre Infància.

Els membres del grup expressen la seva satisfacció, perquè observen que el Programa recull moltes de les propostes que al llarg del temps han manifestat des del Consell Municipal de Benestar Social.

Propostes:

- Es comunica que una de les virtuts del Programa és que aconsegueix aglutinar accions que des de diferents àmbits ja es duen a terme. S'espera que, quan el Programa s'aprovi per part del Plenari Municipal, hi hagi un vincle fort amb els agents socials que treballen per a la infància a Barcelona per dur a terme la seva implementació, amb la finalitat de poder compartir amb l'experiència dels mateixos.
- Es demana a l'Ajuntament de Barcelona que vetlli perquè el Programa municipal per a la infància i l'adolescència sigui un programa transversal, i que aquest no sigui una iniciativa només de la Direcció de Benestar Social. En aquest sentit, se sol·licita que es promoguin –en cas de la seva inexistència– els corresponents mecanismes i instruments de coordinació, participació i de foment de la transversalitat entre els diferents sectors de l'organització executiva de l'Ajuntament i de la interxarxa existent –xarxa d'infància territorial– en el teixit social de Barcelona.
- En aquest sentit, si es potencia el treball en xarxa d'infància territorial, el Programa hauria de poder especificar el nombre de persones responsables de l'acció, objectiu, etc. També es demana informació sobre com s'estructurarà tot el treball en xarxa i es manifesta la importància que això es visualitzi.
- Cal posar molta èmfasi en la creació i el desplegament de l'òrgan que coordinarà i articularà les accions municipals per a la infància i l'adolescència, tal com està contemplat en el Programa.
- Es manifesta la importància del criteri de “la prioritització” que ha d'anar associat al desplegament del programa. Cal pensar una estratègia per poder incidir en allò que és bàsic i fonamental, i això hauria de significar que a l'hora de planificar i de pressupostar es manifestin les accions i/o objectius prioritàries i irrenunciabls.
- Es demana que el Programa reforci la presència dels àmbits següents: esports, espectacles i cultura popular, la qualitat a l'escola, la participació dins l'àmbit escolar i els consells escolars municipals, l'educació sexual, l'educació sobre el consum, i el PEC. Pel que fa a les accions referides a les ludoteques i casals infantils, es manifesta que s'hauria de tenir en compte l'experiència i les aportacions del moviment d'Educació en el Lleure.
- Es considera molt important el com s'anomenen els programes, plans, projectes, etc. En aquest sentit se celebra que aquest programa estigui pensat “per a” la infància i l'adolescència, ja que així es visualitzen aquests sectors de la població. Però la infància i l'adolescència és quelcom més que els aspectes educatius. Cal no oblidar que els infants i els adolescents són ciutadans i que poden fer moltes aportacions en un programa destinat a ells i a la societat en general. És per això que es demana que el nom del programa inclogui el concepte de Programa “amb” la infància i l'adolescència.
- Sobre el tema de l'exclusió, i en concret a l'objectiu 4.17, es manifesta que s'hauria d'indicar infància immigrada, ja que es considera important que la presència d'aquesta realitat estigui ben present. Val a dir que s'observa que en l'objectiu 4.14 sí que es recull l'esmentada idea.
- Es manifesta la poca presència d'accions en el programa que tinguin a veure amb com els mitjans de comunicació recullen la veu de la infància i en fan un bon tractament comunicatiu. Això es considera molt rellevant ja que la infància i l'adolescència són manipulables. En el cas de la publicitat es demana que hi hagi mecanismes i instruments eficaços que garan-

teixin un tractament correcte de la infància i l'adolescència. Es posa èmfasi en què els infants siguin els protagonistes reals de la veu de la infància.

- El grup de treball sobre Infància demana que el proper curs 2006-2007 la Direcció de Benestar Social presenti el pressupost corresponent al Programa municipal per a la infància i l'adolescència, i en concret el previst per a l'any 2007.

Juny 2006

Es presenten i es consensuen les propostes del curs 2005-2006 del grup.

El grup de treball sobre Infància manifesta la seva preocupació per les disfuncions existents a la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència, pel que fa al bon funcionament del circuit d'atenció, a les respostes als casos d'urgències, a les baixes del personal, etc. Es demana fer arribar aquesta preocupació a la Sra. Carolina Homar, la nova directora general de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència, així com fer-li arribar la invitació perquè assisteixi al grup d'Infància al començament del proper curs 2006 / 2007 amb la finalitat de poder compartir aquestes inquietuds.

Grup de treball sobre POBRESA

Composició del grup

Coordinador

Sr. Albert Recio i Andreu, expert

Secretaria tècnica

Sra. Pilar Solanes i Salse, secretària

Sr. Carles Gil i Miquel, secretari adjunt

Participants

Representants de les entitats membres del Consell

Sr. Pep Aixalà i Farràs, Grup Municipal ERC

Sra. Ruth Arcarons i Rabadà, Consell de la Joventut de Barcelona

Sra. Montserrat Catarineu i Pérez, Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona

Sr. Josep Espinàs i Xivillé, Unió de Jubilats i Pensionistes de la UGT

Sra. Anna Gudiol i Corominas, Justícia i Pau

Sra. Laia Herrera, Consell de la Joventut de Barcelona

Sra. Vanessa Martí, Creu Roja a Barcelona

Sra. Rosa Romeu i Tarragona, Grup Municipal PSC

Tècnics i tècniques municipals

Sra. Pilar Fransitorra i Brase, Direcció de Dona i Drets Civils, Sector de Serveis Personals

Sr. Joan Recasens i Albadalejo, Direcció de Joventut, Sector de Serveis Personals

Sra. Marina Sánchez i Casanovas, Direcció de Benestar Social, Sector de Serveis Personals

Representants d'altres entitats

Sra. Núria Andreu i Freixes, Filles de la Caritat

Sra. Eulàlia Badia, Fundació Formació i Treball

Sr. Joan Bertran i Nadal, Bona Voluntat en Acció

Sra. Cecília Bosch i Nuri, Fundació Escó

Sr. Miquel Coll d'Alemany, Acció Solidària Contra l'Atur

Sra. Patrícia Conde i Teijeiro, Institut de Reinserció Social

Sra. Elvira Durán i Costell, Associació CÍVIC Iniciatives Socials i Ocupació

Sra. Consol Farré i Anguera, Associació Catòlica Internacional de Serveis a la Joventut Femenina

Sra. Maria Furriol i Teixidó, Consell Nacional de Dones d'Espanya

Sra. Glòria Heranz, Direcció General Economia Cooperativa, Social i d'Autoocupació, Generalitat de Catalunya

Sr. Jordi Ibáñez, Bona Voluntat en Acció

Sr. Víctor López i González, Coordinadora Catalana d'Empreses d'Inserció (ACEI)

Sra. Cristina López i Sausor, Barcelona Activa, S. A.

Sra. Imma López i Torres, Associació Catòlica Internacional de Serveis a la Joventut Femenina

Sra. Fina Llugany, Fundació Trini Jove

Sr. Josep Maria Modol, Federació Catalana de Voluntariat Social

Sra. Anna Montoro i Romero, AIRES
Sr. Ramon Noró i Camats, Fundació Arrels
Sra. Encarna Roldan, Fundació Formació i Treball
Sra. Mireia Roura i Miralbell, Fundació Formació i Treball
Sra. Maria Torras, Fundació Engrunes
Sra. Pilar Villagrasa i Salvador, Institut de Reinserció Social
Sr. Francisco Villarrasa i Romero, Fundació Engrunes

Invitats i invitades per a temes específics

Sra. Francesca Ferrari, adjunta a la directora de l'Associació Catòlica Internacional de Serveis a la Joventut Femenina
Sra. M. Glòria Figuerola i Anguera, gerent del Sector de Serveis Personals
Im. Sr. Ricard Gomà i Carmona, regidor de Benestar Social i president del Consell Municipal de Benestar Social
Sra. Carme Laorden, directora de l'Associació Catòlica Internacional de Serveis a la Joventut Femenina
Sra. Elena Mas i Viale, Divisió Serveis Personals, districte Sants-Montjuïc
Sr. Andres Naya, redactor en cap de la Veu del Carrer, Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona
Sra. Celina Pereda, directora de la Sala Consum Higiènic de Bilbao
Sra. Carmen Roldán, periodista de la Secció Societat dels Serveis Informatius de TV3
Sr. Eduard Sala, director de l'Obra Social Santa Lluïsa de Marillac

* * *

Aquest curs 2005-2006 l'activitat del grup ha estat dedicada a l'anàlisi dels imaginaris socials que afecten la pobresa. La raó de triar aquest tema ha estat la constatació de les reaccions de rebuig que han aparegut en diversos barris de la ciutat enfront d'equipaments orientats a donar serveis a situacions i col·lectius socials relacionats amb situacions de pobresa i exclusió. Aquestes respostes tenen el perill de bloquejar la posada en funcionament d'equipaments i polítiques útils per combatre la pobresa i l'exclusió. Per això s'ha considerat que seria útil esbrinar per què es donen aquests processos i, sobretot, veure quines iniciatives es poden desenvolupar per facilitar el desenvolupament de les polítiques d'atenció als col·lectius desfavorits als diversos barris i districtes de la ciutat.

Activitats realitzades

La primera sessió, que va tenir lloc el 25 d'octubre de 2005, va estar dedicada a acordar el tema de treball per a aquest curs. L'acord de triar el tema dels imaginaris va ser general en constatar la proliferació de situacions (moviments de rebuig a les sales de consum controlat de drogues, a menjadors socials, a centres d'atenció de sense sostre) que s'anaven produint en diferents punts de la ciutat. També per l'experiència d'algunes de les entitats participants de la importància de les activitats de comunicació com una eina de treball per fer visible el tema i atraure recursos i esforços socials per a les polítiques i accions orientades a combatre'l.

La segona sessió, el 15 de novembre de 2005, va comptar amb la presència de l'Im. Sr. Ricard Gomà, regidor de Benestar Social, i va estar dedicada a presentar el seguiment del Pla municipal per a la inclusió social i l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva. Es van posar de mani-

fest els principals avenços en aquesta tasca, com és la posada en marxa del Consorci de Serveis Socials de Barcelona, el Pla de 50 equipaments de serveis socials i de 23 habitatges d'inclusió, així com els avenços en la gestació de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva. En el debat posterior es va posar de manifest, d'una part, la satisfacció per aquestes noves iniciatives, però de l'altra es va criticar la incongruència d'algunes manifestacions de responsables municipals que podien conduir a una certa "criminalització" de l'exclusió. Per això es va fer palesa la importància del tema triat per orientar les accions.

La tercera sessió, el 19 de desembre de 2005, va comptar amb la participació de Celina Pereda, directora de la Sala de Consum Higienic de Bilbao. La seva exposició va estar centrada a explicar els problemes i les polítiques d'implantació d'una sala de consum controlat de drogues al centre de Bilbao. També va donar informacions valuoses sobre els problemes apareguts al centre de pernoctació HONTXA. Mentre que aquest segon va afrontar una radical oposició dels veïns, amb concentracions diàries per impedir l'entrada d'usuaris, la Sala de Consum Higienic ha estat una experiència més tranquil·la, però no exempta d'expressions de rebuig.

D'aquesta experiència es destacarien alguns trets importants: a) el fet que el nucli promotor del centre estigués format per un col·lectiu amb llarga experiència professional i una forta implantació i prestigi a la societat local; b) la creació d'un comitè d'obertura amb participació de totes les entitats presents a la zona, que va permetre un diàleg previ a la posada en marxa útil per eliminar mal entesos i avançar-se als problemes, i c) l'atenció continuada amb els problemes que es puguin generar en l'entorn.

La quarta sessió, el 19 de gener de 2006, va comptar amb la presència d'Andrés Naya, redactor en cap de la revista La Veu del Carrer (editada per la FAVB) i amb una llarga experiència en el moviment veïnal de la ciutat. La seva intervenció tenia com a objectiu esbrinar com es veien aquests equipaments en els moviments veïnals i quina percepció es tenia de les respostes socials. De la seva intervenció destaquen les qüestions següents:

- Constatació de comportaments menys solidaris per part de molts veïns i veïnes que els porten a rebutjar determinats equipaments considerant que el problema no els afecta, que té un impacte negatiu per al valor del seu habitatge, o per mera desconfiança enfront dels polítics. Considera que alguns discursos públics que criminalitzen la pobresa o presenten la immigració com un problema reforcen algunes d'aquestes actituds.
- Sovint el secretisme i manca de participació a l'hora d'implantar un nou equipament s'utilitzen com a coartada pels moviments opositors. Quan no es troben raons de fons per oposar-se a la seva implantació aquests aspectes formals es converteixen en la justificació del rebuig.
- L'actitud dels polítics anima de vegades aquestes respostes, ja que per evitar pèrdues de popularitat practiquen un discurs contradictori que és utilitzat com a justificació del rebuig.
- Sovint la concentració d'equipaments en determinades zones, els dèficits pendents d'altres equipaments i l'absència de plans generals reforça aquests comportaments i la sensació de territori marginat que és a la base d'aquestes respostes.

La cinquena sessió, el 9 de febrer de 2006, va comptar amb la participació d'Eduard Sala, de l'Obra Social Santa Lluïsa de Marillac. La seva intervenció va estar centrada a explicar els diferents projectes de l'Obra i la seva relació amb l'entorn, especialment al barri de la Barceloneta. De la seva rica exposició destaquen alguns trets importants:

- La importància de consolidar-se com una entitat arrelada al barri, per generar una corrent d'acceptació social que minimitza les reaccions de rebuig.
- La rellevància de les accions de portes obertes i les activitats orientades a incrementar la relació amb l'entorn per afavorir la normalització social.
- El paper del voluntariat en la difusió de l'aspecte positiu de la seva participació.
- Els problemes que pot generar un equipament d'una dimensió excessiva.

La sisena sessió, el 16 de març de 2006, es va centrar en la intervenció de la Sra. Carme Laorden de l'Associació Catòlica Internacional de Serveis a la Joventut, que va presentar l'experiència de la Casa de la Jove (ubicada a l'Eixample), així com del Centre d'Acollida Juvenil Sota el Bosc, del Peu del Funicular. Es tracta de dues experiències que han experimentat importants problemes de rebuig. Especialment en el cas de la Casa de la Jove, una institució amb més de cinquanta anys de vida, que els darrers anys ha tingut problemes creixents de relació amb el veïnat que finalment han culminat en la decisió de traslladar-se fora de Barcelona.

Els problemes han estat associats tant a un canvi dels col·lectius atesos –sobretot l'acolliment de dones magrebines que pateixen un greu problema d'estereotips negatius– com un canvi en el veïnat i el desenvolupament d'una forta cultura especulativa i individualista. Més que problemes reals han predominat actituds de rebuig, que també s'han manifestat en la negativa de lloguer de nous espais per part dels propietaris. La forta implicació del Govern local en la nova implantació ha facilitat l'arribada a una altra localitat.

La principal experiència d'aquesta intervenció es concentra en dues qüestions:

- La importància que tenen alguns estereotips negatius que afecten determinats col·lectius en la generació de respostes negatives de l'entorn.
- La importància de comptar amb un teixit social de suport que minimitzi aquests impactes.

La setena sessió, 20 d'abril de 2006, va comptar amb la participació de la Sra. Carme Roldan, subcap de la Secció de Societat dels Serveis Informatius de TV3. La seva participació estava orientada a situar el paper dels mitjans en la conformació de l'imaginari col·lectiu. La seva intervenció va estar centrada en l'experiència del mitjà televisiu. D'aquesta intervenció es pot destacar:

- Les condicions que cada mitjà imposa en el tractament dels problemes. En concret el mitjà televisiu imposa una reducció i concisió del tractament i dona gran importància al tractament de la imatge.
- La importància de lligar les experiències individuals amb les qüestions més generals, mostrant que l'exclusió és el resultat de processos als quals estan exposats sectors més amplis de la societat.

La vuitena reunió, l'1 de juny de 2006, ha estat dedicada al debat col·lectiu d'aquestes conclusions i a l'elaboració de les corresponents propostes.

Finalment, va tenir lloc una reunió extraordinària, el 29 de juny de 2006, on l'Im. Sr. Ricard Gomà, regidor de Benestar Social i president del Consell Municipal de Benestar Social, i la Sra. M. Glòria Figuerola i Anguera, gerent del Sector de Serveis Personals de l'Ajuntament de Barcelona, van presentar el Programa municipal d'atenció social a persones sense sostre, i el procediment de gestió d'informes socials per a la substitució de sancions de l'ordenança de Convivència.

Conclusions i propostes

Les diverses experiències avaluades han servit per mostrar la complexitat del fenomen. Molts factors tendeixen a generar processos socials que potencialment poden bloquejar les propostes d'acció contra la pobresa i l'exclusió i en particular la implantació d'equipaments. Però mostren també que es poden dur a terme actuacions que ajuden a mitigar aquestes resistències i a convertir els equipaments i les polítiques en veritables motors de transformació social. La mateixa complexitat comporta la necessitat d'intervenir en diverses direccions.

1. Sobre la planificació d'equipaments

- Necessitat d'una planificació clara i transparent, integrada en la planificació general de les activitats i inclosa en processos participatius

Aquest procés està orientat a mostrar que es tracta d'equipaments necessaris, que no s'imposen a determinades àrees de la ciutat ni es duen a terme en detriment d'altres equipaments, sinó que formen part de la mateixa xarxa bàsica que la resta.

- No concentrats en uns pocs barris o àmbits, disseminats pel conjunt de la ciutat

Es tracta d'evitar que uns determinats barris tinguin la percepció que concentren aquells equipaments que altres no volen i també que tots tenen el deure de desenvolupar equipaments i activitats per a la inserció.

- Planificar equipaments d'una dimensió adequada, evitant la construcció d'hiperequipaments que poden generar concentracions humanes que puguin desenvolupar sensibilitats indesitjables
- Amb un disseny arquitectònic adequat
- Orientat a minimitzar impactes indesitjables i dignificant la seva funció.

2. Sobre el procés d'implantació d'equipaments

- Projectat i argumentat amb un suport tècnic important

Orientat a anticipar possibles objeccions amb bona informació científica i d'experiències locals i foranes. Obert a discutir les preguntes i objeccions de veïns i veïnes aportant dades i arguments.

- Generant un debat previ amb el teixit associatiu dels barris

Mostrant que es tracta de propostes raonables, entenent les pors i dubtes que es puguin plantejar, obrint possibilitats de modular els projectes.

- Constituïnt comitès d'obertura, formats per entitats del teixit local, tècnics i Administració, que serveixin per promocionar el projecte i a la vegada serveixin d'espai de debat i recollida de propostes de millora

Es tracta d'involucrar el màxim d'agents dels barris en la posada en marxa del servei com a espai de debat dels problemes que es poden plantejar i de canalització i mediació amb el barri. Es tracta de desenvolupar una experiència que permeti detectar i avançar en la resolució de possibles conflictes i ajudi a l'èxit de la posada en funcionament. La seva composició ha de decidir-se en cada cas en funció del context on es planteja l'equipament, però se suggereix la participació tant d'entitats veïnals, com de personal tècnic i representants de l'Administració.

- Desenvolupant un adequat procés informatiu a l'entorn

Orientat a donar informació adequada, desfer malentesos, situar-lo en el context del barri, etc.

En tot aquest procés és bàsica la implicació del teixit social local, que és el que pot fer una tasca capil·lar de promoció de l'equipament. Però l'actuació de l'Administració és imprescindible en aspectes com:

- el suport material a les accions dels "comitès d'obertura"
- el suport institucional i el compromís en aquestes polítiques, ja que sovint hem experimentat que les ambigüitats de les institucions locals fomenten, potser involuntàriament, les reticències i pors dels veïns.

3. Sobre el funcionament dels equipaments d'inclusió

Una instal·lació amb èxit no garanteix la manca de problemes. Algunes de les experiències analitzades mostren com aquests poden aparèixer fins i tot en equipaments consolidats, quan canvien les condicions de l'entorn o del mateix equipament. No hi ha regles infal·libles, però sí alguns suggeriments raonables.

- Una dotació adequada del personal dels equipaments, que inclogui una tasca de relació amb l'entorn

Els equips de treball dels equipaments han de considerar com una tasca la seva relació amb el barri, tant per detectar problemes de relació i buscar-hi solucions, com per generar una dinàmica de cooperació, informació i interacció. No es pot demanar que es dugui a terme aquest tipus de feina, que sovint requereix molt temps i esforços, si els professionals dels centres estan saturats de feina o no tenen les habilitats adequades. Per això cal que les tasques de comunicació i animació social es considerin una part integral dels equips d'aquest tipus d'equipament.

- Desenvolupar una política de portes obertes i d'interrelació amb l'entorn

Cada equipament és diferent, inclou col·lectius i dinàmiques diverses. Però en tots els casos es poden dissenyar i dur a terme pràctiques de relació amb l'entorn que ajudin al coneixement real del seu funcionament, generin dinàmiques de relació positiva entre els col·lectius atesos i la resta del veïnat, esvaeixin por i incrementin empaties. Les experiències que hem discutit mostren que no es tracta d'una tasca impossible. En algunes situacions el desenvolupament d'una xarxa de voluntaris esdevé també una important via per canalitzar aquesta dinàmica.

No es tracta només de minimitzar el rebuig, sinó fonamentalment d'engegar formes de funcionament que ajudin que aquests equipaments es transformin en peces importants de veritables processos d'inclusió social.

4. Sobre el discurs polític, els mitjans de comunicació i els imaginaris

Les respostes que tenen els ciutadans estan influïdes per elements molts diversos, sovint difícils de determinar. Però és evident que algun d'aquests elements té alguna cosa a veure amb el discurs que fan les persones i institucions que tenen més presència social, que actuen com a conformatadors d'opinió i també en aquest camp cal fer algunes recomanacions:

- La lluita per una ciutat inclusiva demana una actitud coherent per part dels responsables institucionals, de l'Ajuntament en primer lloc. Això suposa la necessitat d'incloure mesures de lluita contra els elements estructurals que generen pobresa i exclusió, com un discurs públic que faci entenedora aquesta lògica. Cal evitar barrejar problemes d'origen divers per evitar que es confongui l'exclusió i la pobresa amb altres fenòmens, que sovint comporten la criminalització de determinats col·lectius (immigrants, etc.). Cal que el discurs oficial sigui clar en presentar els equipaments com polítiques per resoldre problemes i no com a font de conflictes. Només si els ciutadans noten coherència i claredat en les posicions oficials es podrà evitar que vegin la implantació d'aquests equipaments com una imposició feta des de la doble moral.
- Cal que el discurs públic mostri que les causes que provoquen la pobresa i l'exclusió són en primer lloc un efecte dels perills inherents al nostre model social. Un risc al qual tothom en certa manera està exposat i que cal combatre amb mesures preventives i paliatives alhora.

- Es tracta sobretot de fer patent que les mesures contra la pobresa i l'exclusió no es limiten a resoldre la situació d'un petit sector de la societat sinó que té com a objectiu generar una veritable xarxa de seguretat enfront dels problemes generats en mil espais de la vida quotidiana. De la mateixa manera que ens cal un sistema sanitari per atendre els problemes de salut, cal un conjunt de polítiques i equipaments orientat a evitar i a pal·liar, quan ja és inevitable, el risc d'exclusió.
- Cal també que les polítiques d'equipaments vagin de la mà de polítiques molt decidides de lluita contra la pobresa i l'exclusió social. La prioritat és que aquestes situacions vagin desapareixent.
- Cal que els mitjans de comunicació siguin curosos en el tractament d'aquests temes, que defugin del sensacionalisme i que afavoreixin el coneixement i la reflexió sobre aquestes qüestions, entenent que cada mitjà té les seves característiques i limitacions per dur a terme aquesta tasca.
- Cal també que el teixit social treballi en aquesta direcció. Que abans de protagonitzar respostes de rebuig, realitzi una tasca d'informació i de reflexió. Que s'esforci per generar una cultura solidària que treballi per a la inclusió. En aquest sentit es considera important la creació de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva i es demana que el conjunt del teixit social barceloní es comprometi a engegar activitats en aquesta direcció.

Grup de treball sobre SALUT

Composició del grup

Coordinador

Sr. Andreu Segura i Benedicto, expert

Secretaria tècnica

Sra. Pilar Solanes i Salse, secretària

Sr. Carles Gil i Miquel, secretari adjunt

Participants

Representants de les entitats membres del Consell

Sra. Anna Àlvarez i Morillas, Fundació Viure i Conviure, Caixa de Catalunya

Sr. Roger Bujons i Tomàs, Consell de la Joventut de Barcelona

Sr. Bernat Escudero, Avalot – Joves UGT de Catalunya

Sra. Rebeca Espasa i Valera, Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya

Sra. Susanna Florido, Avalot – Joves UGT de Catalunya

Sra. M. Antònia Fort i Marrugat, CCOO

Sra. Marcel·la Güell i Cid, Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona

Sra. Clara Muñoz i Cirici, Consell de la Joventut de Barcelona

Sra. M. José Ortiz i Sánchez, Grup Municipal PP

Sra. Maria Antònia Sambeat i Domènech, Col·legi Oficial de Metges de Barcelona

Sr. Vicens Tarrats, CCOO

Sra. Anna Varderí i Casas, Federació Catalana de Voluntariat Social

Sr. Joan Ramon Villalbí i Hereter, expert

Tècnics i tècniques municipals

Sr. Antoni Barbarà i Molina, Regidoria de Salut Pública

Sra. Pilar Fransitorra i Brase, Direcció de Dones i Drets Civils, Sector Serveis Personals

Sra. Mercè González i Esteve, Direcció de Joventut, Sector Serveis Personals

Sr. Joan Guix i Oliver, Agència de Salut Pública de Barcelona

Sra. Isabel Ribas i Seix, Agència Salut Pública de Barcelona

Representants d'altres entitats

Sra. M. Dolors Bascompte i Bonvehí, Coordinadora d'Usuaris de la Sanitat

Sra. Cristina Carlota, Fundació Lliga Catalana d'Ajuda Oncològica (Oncolliga)

Sra. M. Lluïsa de Càceres, Fundació Lliga Catalana d'Ajuda Oncològica (Oncolliga)

Sr. Josep Clusa i Matinero, Fundació Congrés Català de Salut Mental

Sra. Montserrat Domingo, GrupPersona

Sr. Benito Durán i Sancho, Lliga Reumatològica Catalana

Sra. Lluïsa Jambert i Boté, Coordinadora d'Usuaris de la Sanitat

Sra. Esther Jordà i Sampietro, Consorci Sanitari Barcelona, Direcció Planificació, Compra i Avaluació

Sra. M. Rosa Lunas i Masnou, Associació Catalana Familiars, Usuaris, Col·laboradors Geriàtrics

Sra. Maribel Pérez i López, Actua

Sra. Llum Polo i Sangüesa, Àmbit Prevenció / Comitè 1r de Desembre- Plataforma Unitària ONG Sida de Catalunya
Sr. Joan Rafael Rabasco López, Col·legi d'Advocats de Barcelona
Sra. Rosa Ros i Rahola, Centre Jove d'Anticoncepció i Sexualitat
Sa. Carme Sabater i Sánchez, Coordinadora d'Usuaris de la Sanitat
Sr. Jorge Saz i Berges, Projecte del Noms SIDA
Sra. Anna Maria Solanes i Guasch, GrupPersona
Sra. Núria Terribas, Institut Borja de Bioètica, Universitat Ramon Llull
Sra. Adela Torras, Grup de Dol, Associació de Voluntaris per a Malalts Estables
Sra. Anna Varderi i Casas, Federació Catalana del Voluntariat Social

Invitats i invitades per a temes específics

Im. Sr. Ricard Gomà i Carmona, regidor ponent de Benestar Social i President del Consell Municipal de Benestar Social
Im. Sr. Ignasi Fina i Sanglas, regidor ponent de Salut Pública
Sra. Carmina Català i Galofrè, Direcció de Benestar Social - Ajuntament Barcelona
Sra. Dra. Imma Cortés i Franch, Agència de Salut Pública de Barcelona
Sr. Dr. Lluís Feduchi, Psiquiatre, psicoanalista i supervisor de la Fundació Hospital Sant Pere Claver
Sra. Anna Garcia i Altés, Agència Salut Pública de Barcelona
Sra. Elena Mas i Viale, Divisió Serveis Personals, districte Sants-Montjuïc
Sra. Dra. Eulàlia Navarro, directora de la Unitat de Crisi per a Adolescents de Sant Boi de Llobregat
Sr. Dr. Josep Lluís Segú, Farmacèutic, Institut Català de Serveis Mèdics
Sr. Dr. Josep Toro, professor emèrit de Medicina de la Universitat de Barcelona, i consultor del Servei de Psiquiatria Infantil de l'Hospital Clínic de Barcelona
Sr. Josep M. Villena Segura, DIOMIRA

* * *

Durant el curs 2005-2006 el grup de Salut del Consell ha dut a terme set sessions de treball, una de les quals ha estat conjuntament amb el grup de Drogodependències. S'ha comptat amb la col·laboració de deu persones expertes convidades. La mitjana d'assistència a les sessions ha estat de 14 persones.

A la **primera sessió**, celebrada el mes de novembre del 2005, es va presentar l'**informe sobre l'estat de salut de la ciutat elaborat per l'Agència de Salut Pública de Barcelona**. Es va constatar la millora dels problemes de salut objecte de monitorització, bàsicament la sida, la tuberculosi, els accidents de trànsit i els accidents laborals mortals, així com l'estabilització de la utilització de les urgències hospitalàries i l'augment de les urgències extrahospitalàries. La presentació la va fer la Sra. Anna García i Altés. A continuació es van configurar els continguts del programa regular del curs.

La **segona sessió** es va celebrar conjuntament amb el grup de Drogodependències, atenent les recomanacions del recent informe d'avaluació sobre el Consell Municipal de Benestar Social, i de forma monogràfica es va dedicar a la **situació del centre d'atenció i seguiment de la Vall d'Hebron** que inclou la prestació del servei de venopunció higiènica.

Les persones convidades expertes van ser:

- Sr. Joan Colom, director de la Direcció General de Drogodependències i Sida (Generalitat Catalunya)
- Sr. Joan Guix, gerent de l'Agència de Salut Pública de Barcelona

- I es va comptar amb l'assistència de la Ima. Sra. Elsa Blasco, regidora del Grup Municipal ICV-EUiA

Les consideracions més rellevants foren, per una banda, les relacionades amb la tendència de la població a refusar la instal·lació de serveis d'interès comunitari que puguin comportar alguns inconvenients (el fenomen conegut com NIMBY) i la conveniència de promoure actituds responsables i, per l'altra, l'anàlisi de la informació facilitada als veïns i veïnes que, si bé sembla quantitativament adequada, des del punt de vista de la consistència i dels criteris de participació, és susceptible de millora apreciable.

Les recomanacions són:

- Millorar la comunicació entre l'Administració municipal i els agents socials quant als programes de recursos i serveis d'atenció a les persones, sobretot des del punt de vista qualitatiu, de forma que els interlocutors municipals proporcionin sempre la mateixa informació a la ciutadania i que ho facin extremant la consistència de les dades i dels criteris de participació.
- Contextualitzar qualsevol iniciativa d'equipaments o de serveis personals, sobretot les que poden comportar ni que sigui temporalment eventuais incomoditats o altres inconvenients, de manera que es presentin a la ciutadania i al teixit social de la ciutat en el mapa d'equipaments, amb els calendaris previstos d'instal·lació, i amb els criteris explícits de prioritat que considerin les necessitats de les persones usuàries i les dels agents socials al territori per posar-los en marxa.
- Utilitzar intensivament els mètodes i les experiències de treball comunitari que es duen a terme als diversos barris de la ciutat com a espais clau d'interlocució per a la posada en marxa dels nous equipaments. Establir mecanismes explícits de seguiment i avaluació dels processos de desenvolupament de les noves instal·lacions i equipaments.

La **tercera i quarta sessions** es van dedicar als **problemes de salut de l'adolescència**, com a continuació dels treballs del curs anterior. En la primera es va abordar l'adolescència com a etapa del cicle vital i les seves característiques, sobretot en relació amb la violència juvenil, i en la segona els problemes de salut mental i la resposta del sistema sanitari.

Les persones expertes convidades van ser:

- Dr. Lluís Feduchi, psiquiatre, psicoanalista i supervisor de la Fundació Hospital Sant Pere Claver
- Dra. Eulàlia Navarro, directora de la Unitat de Crisi per a Adolescents de Sant Boi de Llobregat
- Dr. Josep Toro, professor emèrit de Medicina de la Universitat de Barcelona, i consultor del Servei de Psiquiatria Infantil de l'Hospital Clínic de Barcelona

Entre les consideracions més rellevants cal esmentar:

- La importància del coneixement de les característiques de l'adolescència com a etapa del cicle vital i la conveniència que aquest coneixement sigui socialitzat en l'àmbit familiar, escolar i sanitari. Molts dels comportaments dels adolescents tenen a veure amb la inseguretat i

la tendència a provar de trobar els límits i les referències. La dependència econòmica conjuntament amb la promoció del consumisme generen tensions. L'escolarització obligatòria fins als setze anys, amb independència de les aptituds i de la voluntat d'estudiar, conjuntament amb la prohibició de treballar abans dels setze anys comporta efectes adversos greus en una part dels adolescents. L'assumpció gradual de responsabilitats de tota mena –incloses les econòmiques– és cabdal per facilitar el trànsit a l'edat adulta. Bona part dels trastorns del comportament no són percebuts pels adolescents com alteracions o malalties. En general, davant les demandes d'atenció sanitària –sobretot dels serveis de salut mental– hi ha problemes familiars o dels pares mateixos. La fragmentació del sistema sanitari limita les possibilitats de proporcionar atenció adequada, especialment en l'àmbit de la salut mental. L'heterogeneïtat dels abordatges i dels procediments dels serveis de salut mental juvenil dificulta l'atenció adequada.

Les recomanacions del grup són:

- Promoure accions formatives adreçades als pares i mares, mestres i també als sanitaris quant a les característiques de l'adolescència en general i als problemes del comportament en particular.
- Fomentar la creació de centres d'informació, orientació i assessorament per a les famílies i la població en general que no es limitin a les famílies afectades.
- Per tal de facilitar la detecció precoç dels trastorns mentals i de comportament dels adolescents cal una perspectiva multidisciplinària que integri els entorns més propers a l'adolescent: la família i l'escola, amb els serveis sanitaris: els pediatres i els metges de família. Convé, doncs, un enfocament comunitari des dels serveis sanitaris.
- Els serveis de la xarxa de salut mental haurien d'incrementar la seva accessibilitat als adolescents i apropar-los als llocs freqüentats pels adolescents. L'escola pot ser un d'aquests espais per a l'atansament. Els centres de salut mental haurien de dur a terme polítiques de portes obertes.
- Els programes de prevenció i de promoció de la salut adreçats als nens i als joves s'haurien de dissenyar conjuntament i dur-se a terme de forma coordinada.
- L'aparició precoç de la menarquia hauria de ser objecte de supervisió directa per part dels serveis sanitaris (els pediatres generals) per tal de prevenir els eventuais problemes associats a l'avançament de la menarquia.
- Promoure estratègies de comunicació que facilitin el vincle de la veu dels joves i el grup de Salut del Consell, amb la finalitat de conèixer el punt de vista dels joves sobre com perceben el que els ofereix el Sistema de Salut, detectar-ne les mancances, i recollir-ne les seves propostes. El curs vinent es podria celebrar una sessió del grup de Salut en la qual es convidés al Consell de la Joventut de Barcelona perquè presentés la seva experiència, i així es facilitaria el coneixement mutu d'aquests dos espais de participació.

La **cinquena sessió** es va dedicar a la **utilització dels medicaments**. L'expert convidat fou el Sr. Josep Lluís Segú, farmacèutic comunitari.

Entre les consideracions més rellevants es destaca l'increment de la producció, la distribució i el consum de medicaments que, juntament amb l'augment de l'eficàcia, comporta paral·lelament l'aparició dels anomenats problemes relacionats amb els medicaments (PRM) que són una de les causes importants de problemes de salut i de demanda d'atenció sanitària. Una notable proporció dels motius de consulta en els serveis d'urgències hospitalaris està associada als PRM. Aquests problemes no es limiten al consum inadequat, sinó que també abasten la falta de prescripció i sobretot de compliment de les pautes prescrites.

Encara que han disminuït considerablement els medicaments que hi ha al mercat sense proves suficients d'eficàcia, romanen els problemes d'indicació adequada de les prescripcions. Malgrat que l'arsenal terapèutic s'ha desenvolupat amb una gran intensitat en els últims temps, l'expectativa que els medicaments poden solucionar tots els problemes de salut i fins i tot els factors de risc i els determinants és irracional.

En el cas de les persones grans que són les que consumeixen més medicaments s'hi afegeixen els problemes de la polimediació amb les eventuais interaccions entre medicaments i també amb els aliments. Les condicions de vida de moltes persones grans que viuen soles o amb parelles amb condicions similars dificulta el control adequat de l'administració. Els assajos clínics per comprovar l'eficàcia dels fàrmacs no inclouen les persones grans ni tampoc l'administració conjunta de medicaments de forma que bona part de la informació disponible sobre l'eficàcia i la seguretat dels medicaments és incerta per a aquest grup de població.

Les recomanacions són:

- Cal fomentar iniciatives i programes de prevenció primària dels PRM adreçats a la població i als professionals dels serveis sanitaris per tal d'aconseguir expectatives raonables quant al consum de medicaments que no són béns de consum equiparables a d'altres béns de consum i que només poden proporcionar beneficis en el cas que estigui indicada la seva prescripció (els medicaments no serveixen per a tot i sovint cal assegurar-se mitjançant una espera vigilant de la seva necessitat).
- Convé incentivar adequadament els professionals dels serveis sanitaris per tal que duguin a terme una prescripció raonada, amb indicacions explícites i una valoració positiva de la necessitat, que faciliti la selecció del fàrmac més adient (el que maximitza els beneficis i minimitza els riscos), que sigui prudent i crítica amb les novetats i que impliqui activament els pacients, mitjançant una informació apropiada i l'adequació de les pautes de dosificació.
- Els farmacèutics així com els professionals d'infermeria poden jugar un paper rellevant per aconseguir una utilització més adequada dels medicaments. Això no obstant, el sistema actual de finançament públic dels medicaments suposa una limitació per a la implicació activa dels farmacèutics, malgrat que, en general, aquests professionals tenen un interès objectiu en actuar com agents de salut atès que és aquesta dedicació la que els legitima davant la població. Tots els professionals sanitaris han de col·laborar en la detecció i el control dels PRM.

La **sisena sessió** es va dedicar als **problemes de salut laboral**. L'experta convidada fou la Dra. Imma Cortés, de la Unitat de Salut Laboral de l'Agència de Salut Pública de Barcelona.

Les consideracions més rellevants han estat la constatació de l'existència d'un subsistema dedicat a la salut laboral que no forma part del sistema nacional de salut amb les interferències que comporta; i després, els canvis en el sector productiu que fan que bona part dels plantejaments tradicionals dels dispositius i programes de prevenció i control dels problemes de salut laboral no resultin adequats per manca d'adaptació, atesa la preponderància del sector econòmic dels serveis i la feminització de la força de treball sense que la societat s'hagi adaptat.

Les recomanacions són:

- Propiciar un debat públic sobre les inconsistències que provoca la persistència del sistema de les mútues laborals, independent del sistema nacional de salut.
- Fomentar el desenvolupament de la salut laboral com a part integrant del sistema sanitari públic de manera que els professionals sanitaris disposin d'informació, coneixements i habilitats adequades per a la detecció, la prevenció i el control dels problemes de salut originats en l'àmbit laboral.
- Promoure els entorns laborals saludables de forma que el treball pugui actuar com a determinant positiu de la salut dels treballadors. Afavorir els climes laborals adequats.
- Desenvolupar i adaptar els dispositius i serveis de salut laboral a les condicions predominants de les ocupacions actuals, particularment els riscos psicosocials, els treballs monòtons i la manca d'implicació dels treballadors.
- Tenir en compte l'especificitat dels accidents laborals in itinere en el control i la planificació de les polítiques de salut laboral.
- Actuar per optimitzar les condicions contractuals de caràcter temporal i reduir la precarietat laboral que està associada amb la presentació de problemes i a l'exposició a riscos per a la salut.
- Accentuar les mesures per a l'acompliment de la normativa de prevenció de riscos laborals vigent.

Finalment la **darrera sessió** es va dedicar a l'**elaboració conjunta de les recomanacions i propostes presents**, les quals s'han de fer arribar al Plenari del Consell per a la seva aprovació, i també seran el material per a la consideració dels temes a treballar pel proper curs 2006-2007. Per altra banda, en aquesta darrera sessió es va rebre la informació i es va reflexionar sobre el programa de la II Jornada de Salut Pública, organitzada per la Regidoria de Salut Pública, i que tindrà lloc el proper 17 d'octubre de 2006.

INSTITUT MUNICIPAL DE PERSONES AMB DISCAPACITAT

Comissions de participació

El Consell de Benestar Social recull les propostes que presenta l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMD), tot reconeixent a aquest organisme autònom municipal la seva funció de promotor de la participació ciutadana d'aquest sector de ciutadans i ciutadanes de Barcelona.

L'IMD, a més de la seva activitat de promoció i suport d'actuacions per a la igualtat d'oportunitats de les persones amb discapacitat i de prestació de serveis, també promou comissions de participació per temàtiques específiques d'interès per al sector de persones amb discapacitat.

L'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMD)

És un organisme autònom de l'Ajuntament de Barcelona, creat l'any 1989 a partir de la fusió del Patronat Municipal de Disminuïts Físics i del de Disminuïts Psíquics. Té com a missió impulsar i facilitar polítiques municipals per l'accessibilitat, entesa en un sentit ampli, d'accés de les persones amb qualsevol tipus de discapacitat a les activitats, serveis, espais i en definitiva a la vida de la ciutat, i per tant, no solament com a possibilitat de desplaçament, sinó també com a possibilitat d'accedir-hi i de gaudir-ne com a part del conjunt de la ciutadania.

Les comissions de participació de temàtiques específiques

Estan presidides per un/una representant de les persones amb discapacitat del Consell Rector de l'IMD, la coordinació i secretaria recau en un tècnic de l'IMD i hi formen part entitats i associacions de persones amb discapacitat de la ciutat i tècnics especialistes en el tema concret de cada comissió. Els objectius de les comissions són proporcionar i rebre informació, elaborar i presentar propostes, debats, campanyes, etc. i, en qualsevol cas, informar de les activitats de l'IMD.

Actualment existeixen 4 comissions presidides per: Educació, Sra. Carme Riu i Pascual; Informació i Comunicació, Sra. Fanny Llorens i Albiñana; Transport, Sr. Benito Duran i Sancho, i Urbanisme, Sra. Ma José Vázquez i Arias.

La coordinació i secretaria són a càrrec de les Srs. Fidència Foz i Júlia Torrado i el Sr. Guillermo Hurtado, de l'IMD.

Entitats participants

Comissió d'Educació: Associació Dones no Estàndards, Federació d'Entitats Col·laboradores amb el Minusvàlid ECOM, Federació Catalana Pro Persones amb Retard Mental APPS, Fundació Catalana Síndrome de Down, Associació Catalana pro Persones Sordcegues APSOCECAT, Associació Nacional per Problemes de Creixement CRECER, Federació Catalana de Pares de Nens Sords i SordCecs FECAPANSISC i Associació Catalana per a la Promoció de les Persones Sordes ACAPPS.

Comissió d'Informació i Comunicació: Associació Catalana per a la Promoció de les Persones Sordes ACAPPS, Organización Nacional de Ciegos Españoles ONCE, Associació Catalana de Cecs ACC, Associació Catalana per a la Integració del Cec ACIC, Federació de Sords de Catalunya FESOCA, Asociación de Implantes Cocleares de España AICE, Federació Catalana de Pares de Nens Sords i SordCecs FECAPANSISC, Casal de Sords de Barcelona, Associació de Paràlisi Cerebral ASPACE, Associació Catalana pro Persones Sordcegues APSOCECAT.

Comissió de Transports: FAVB, Vocalies de Persones amb Discapacitat de l'AAVV de Sant Martí, d'Horta, Barceloneta, Porta, Gran Via-Perú/Espronceda, l'Esquerra de l'Eixample i de Sants-Monjuïc, Minusvàlids Associats pel Transport Adaptat de Barcelona MATA, Fundació Privada AMIBA, Fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids FRATER, Associació Nacional per Problemes de Creixement CRECER, Associació Catalana de Cecs ACC, Federació d'Entitats Col·laboradores amb el Minusvàlid ECOM, Lliga Reumatològica, Associació Enfermetats Neuromusculars de Catalunya ASEM, Associació Catalana per a la Promoció de les Persones Sordes ACAPPS, Organización Nacional de Ciegos Españoles ONCE, Associació Catalana per a la Integració del Cec ACIC, Dones no Estàndards, Front de Solidaritat amb els Disminuïts Físics, Associació Catalana La Ilar de l'Esclerosi Múltiple i Associació de Disminuïts de Sants-Montjuïc.

Comissió d'Urbanisme: FAVB, Vocalies de Persones amb Discapacitat de l'AAVV de Sant Martí, Porta, l'Esquerra l'Eixample, d'Horta, Sud-oest del Besòs, Gran Via-Perú/Espronceda, i Barceloneta, Front de Solidaritat amb els Disminuïts Físics, Federació d'Entitats Col·laboradores amb el Minusvàlid ECOM, Associació Enfermetats Neuromusculars de Catalunya ASEM, Minusvàlids Associats pel Transport Adaptat de Barcelona MATA, Organización Nacional de Ciegos Españoles ONCE, Associació Nacional per Problemes de Creixement CRECER, Lliga Reumatològica Catalana, Dones no Estàndards, Fraternitat Cristiana de Malalts i Minusvàlids FRATER, Associació Catalana La Ilar de l'Esclerosi Múltiple, Associació Catalana de Cecs ACC, Associació Catalana per a la Promoció de les Persones Sordes ACCAPS.

Tècnics i tècniques de serveis i departaments de diferents administracions

- Rosa M. Bellés de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona
- Antoni Rodríguez, CREDAC Pere Barnils
- Pedro Barbeito, Secretari tècnic del Grup de Treball per a la Millora de l'Accessibilitat, Ajuntament de Barcelona
- Ignasi Gustems i Mateo, Cap de la Secció d'Accessibilitat de l'Àrea d'Infraestructures de la Diputació de Barcelona
- Albert Piqué, Responsable de política social de Transports Municipals de Barcelona.

Invitats/des per a temes específics

- Montserrat Borràs, del Consell Assessor de la Gent Gran
- Jordi Colom i Anna Esteve, de Barcelona TV
- Josep Martí, de Barcelona Informació
- Serena Rabinad i Teresa Pallisa, de l'IMD
- Circe Serra, de la Fundació BCN Digital
- Santi Pares, Direcció d'Emergències de la Generalitat de Catalunya
- Joan Carsi, director tècnic Tramvia Metropolità, S.A.
- Anna Vinyals, del Departament de Comunicació de Tramvia Metropolità, S.A.
- Francesc González, director de material mòbil de TMB
- Montserrat Rivero, de l'Institut Municipal de Parcs i Jardins

Principals temes tractats i propostes

Educació

La Comissió d'Educació reflexiona sobre l'oferta educativa de la ciutat per als alumnes amb necessitats educatives especials derivades d'una discapacitat.

Es constata la necessitat de proporcionar més recursos tècnics i materials per eliminar les barres que poden impedir la participació normalitzada de l'alumne amb discapacitat a l'entorn escolar ordinari.

Cal vetllar per la promoció acadèmica dels alumnes amb discapacitat, la formació postobligatòria i les sortides al món laboral.

D'altra banda, s'ha d'impulsar de manera decidida l'oferta d'activitats i espais de lleure per a infants i joves amb discapacitat al llarg de tot l'any.

Les propostes són:

- Potenciar la creació i consolidació de les comissions d'atenció a la diversitat, amb l'elaboració i aplicació d'un pla d'acollida per als alumnes amb discapacitat integrats a l'escola ordinària.
- Vetllar per la promoció acadèmica dels alumnes amb discapacitat i la seva inserció al món laboral.
- Ampliar a altres districtes de la ciutat el projecte d'informació i suport a famílies d'alumnes amb discapacitat integrats en l'escola ordinària -Espai Trobada-.

Informació i comunicació

S'ha analitzat i valorat positivament la col·laboració entre l'IMD i el Consorci de Biblioteques de Barcelona, pel que fa a la millora de l'accessibilitat dels equipaments, els serveis i les activitats que ofereixen als ciutadans i ciutadanes, destacant especialment la incorporació de propostes de millora de l'accessibilitat en totes les biblioteques de nova construcció. Com a actuacions destacades en les biblioteques que ja estan en funcionament es valora la dotació de les aules multimèdia amb material tiflotècnic per a l'accés de les persones amb discapacitat visual.

S'han manifestat les dificultats que troben les persones amb discapacitat auditiva per utilitzar els serveis d'urgències que es comuniquen únicament per via telefònica, com ara els serveis sanitaris –hospitals i ambulatoris– i de seguretat ciutadana –policia i bombers–, i es planteja la necessitat de disposar de sistemes alternatius accessibles per a aquest col·lectiu, com ara fax, sms i correu electrònic.

S'ha fet la presentació de la web municipal B-accessible i s'ha demanat la col·laboració i la participació de les entitats d'aquesta comissió per fer proves d'usabilitat.

S'ha fet també la presentació d'un estudi de les mesures que caldria incorporar als caixers automàtics de les entitats bancàries per ser accessibles a persones amb qualsevol discapacitat. Es demana a la comissió que faci propostes.

Es valora positivament que en la programació del Festival d'Estiu GREC, s'incorporin mesures d'accessibilitat de cara a una millor comprensió de les obres per a les persones amb discapacitat auditiva o visual, com ara la subtitulació i l'audiodescripció. Malgrat tot, es considera que en futures edicions caldria contemplar algunes millores, com ara que les persones amb discapacitat puguin seure juntament amb els seus acompanyants, una millor ubicació a la sala de les persones sordes i la millora dels aparells d'audiodescripció.

Es valora l'inici de la incorporació de mesures d'accessibilitat al canal municipal Barcelona Televisió, que aquest any 2006 ha començat a emetre alguns espais amb subtítols i amb intèrpret de la llengua de signes. Aquesta era una demanda que les persones amb discapacitat auditiva feia, des de molts anys enrera, a l'IMD.

Les propostes són:

- Que els serveis públics avancin amb la implantació de mesures alternatives a la comunicació oral, que afavoreixin la participació i/o millor atenció de les persones amb discapacitat auditiva.
- Que s'incrementi l'emissió de programes subtitulats i amb llengua de signes a Barcelona Televisió i que es vetlli per a la seva difusió. Iniciar programes amb audiodescripció per a les persones cegues.
- Que s'agiliti l'edició de la guia de bus en braille, atès que ja fa temps que es va acordar la seva edició.
- Que l'Ajuntament de Barcelona doni suport a la demanda que les persones cegues puguin votar amb paperetes editades en braille, com a garantia del secret en el vot.

Transports

La Comissió de Transports treballa per potenciar l'accés de les persones amb discapacitat al sistema públic de transport ordinari i fomentar el seu ús.

A finals d'aquest any, la flota d'autobusos de la ciutat serà accessible per a persones amb mobilitat reduïda. Ara, cal vetllar pel correcte funcionament i manteniment de les rampes d'accés, l'adaptació de les parades i el seu entorn per facilitar l'embarcament, i fomentar el respecte dels passatgers vers la reserva d'espai que els vehicles disposen per a cadires de rodes.

Els membres de la Comissió han participat en diferents visites a TMB per provar les innovacions tècniques i fer aportacions de millora als tècnics responsables.

Dintre de les mesures de millora de l'accessibilitat a la xarxa de metro i FFGG, preocupen les dificultats que tenen els usuaris de cadira de rodes a l'hora d'embarcar en el comboi, degut a l'excessiva separació vertical i horitzontal –l'anomenat GAP– del vagó respecte de l'andana. S'ha manifestat la disconformitat amb el nou logotip –cadira amb acompanyant– de senyalització de l'accessibilitat a les estacions dotades amb ascensor del metro.

D'altra banda, s'ha treballat per millorar el Servei Públic de Transport Especial, servei complementari per quan no hi ha transport públic regular adaptat. Amb aquest propòsit s'ha elaborat una enquesta de satisfacció entre els usuaris, publicat un fullet informatiu i redactat una nova normativa d'ús. La gestió del servei de demandes millorarà amb la utilització d'un nou aplicatiu informàtic.

Les propostes són:

- Avançar en l'accessibilitat comunicativa amb la implantació de mitjans acústics i visuals en tots els materials i serveis d'informació de que disposen vehicles, parades i instal·lacions.
- Urgir a les administracions responsables a trobar una solució a la qüestió del GAP, ja que mentre no s'aconsegueixi l'eliminació de l'esglaó entre el vagó i l'andana del metro, malgrat disposi d'ascensors per accedir a l'andana, no serà accessible per a per persones usuàries de cadira de rodes.

Urbanisme

La Comissió d'Urbanisme treballa per tal que totes les persones, independentment de les seves capacitats, puguin accedir de forma autònoma a qualsevol entorn urbanístic o arquitectònic de la ciutat.

Aquest any, el Pla d'accessibilitat haurà complert amb l'objectiu de fer accessible la via pública. Ara cal vetllar per assolir els objectius establerts en relació amb l'adaptació dels elements arquitectònics i infraestructures dels edificis municipals d'ús públic que encara resten per ser accessibles.

Caldria vetllar per la instal·lació d'itineraris alternatius adaptats al llarg del temps que duren les obres a les vies i espais públics. Amb aquesta voluntat, cal destacar l'elaboració del "Manual de Bastides" a càrrec del grup de treball per a la Millora de l'Accessibilitat, iniciativa que vol fomentar i millorar l'accessibilitat.

S'ha fet el seguiment de les obres de cobertura de la Gran Via, de remodelació de l'Avinguda de Roma i del projecte de Les Arenes. Altres projectes urbanístics importants, com ara la urbanització de les Casernes de Sant Andreu i el nou Barri de la Marina, també tenen un seguiment en el si de la Comissió. També es fa el seguiment de la reforma del Codi d'Accessibilitat de Catalunya.

Cal destacar la campanya "Comerç accessible, comerç obert a tothom", engegada dins de l'Any del Comerç, per tal de promoure, assessorar i subvencionar actuacions dirigides a millorar l'accessibilitat de les botigues i establiments comercials.

Una altra actuació a destacar ha estat la inauguració de l'Àrea de jocs infantils accessibles al Parc de la Ciutadella, primera del seguit d'àrees de joc que es construiran a tots els districtes de la ciutat.

Destaquem la creació de la "Càtedra d'accessibilitat, arquitectura, disseny i tecnologia per a tothom" per la UPC, fet que suposa un pas endavant en la integració de l'accessibilitat a la vida quotidiana.

Les propostes són:

- Que les administracions implicades donin un impuls definitiu a la modificació del Codi d'Accessibilitat de Catalunya.
- Que l'Ajuntament garanteixi l'aplicació de la normativa vigent d'accessibilitat a les actuacions i obres de titularitat municipal, així com a l'hora d'atorgar llicències d'obertura, obres i ocupació de la via pública.

Propostes generals del Consell Municipal de Benestar Social

Com a resultat de la **Trobada d'Intercanvi entre els Grups de Treball del Consell Municipal de Benestar Social**, que es va celebrar el 4 de juliol de 2006, es va recollir la síntesi dels temes més rellevants de la reflexió que es va dur a terme, se'n van assenyalar alguns per treballar-los a curt termini, així com algunes propostes de metodologia per al funcionament dels Grups de Treball i el CMBS.

Temes més rellevants

Atesa la diversitat temàtica dels diferents grups de treball, el llistat de temes més rellevants que s'han treballat al llarg d'aquest curs són molt diversos, però es poden englobar en les temàtiques següents:

- **Planificació dels equipaments:** augment d'equipaments d'inclusió social, necessitat de punts d'informació, relació de l'equipament amb l'entorn (veïns, rebuig i conflictes, etc.)
- **Mitjans de comunicació:** impacte, distorsió de les notícies, etc.
- **Pobresa:** el Pla Municipal per a la Inclusió Social, l'imaginari de la pobresa per part de la ciutadania, etc.
- **Dona:** la solitud i les dones grans, seguiment aplicació de les recomanacions del grup del treball el CMBS, sistema laboral, el no reconeixement de malalties laborals.
- **Adolescents:** l'adolescència i el civisme, els valors de la responsabilitat, etc.
- **Salut:** el consum de medicaments (excessos, posicionament dels metges, etc.), la salut i la comunitat, salut i dona, etc.
- **Família:** el Pla Municipal per a les Famílies, les noves famílies, etc.

Temes d'interès per abordar-los en un futur

Informació i seguiment

- El Pla municipal d'Inclusió social
- El Pla Jove
- Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència
- Serveis i programes per a la població general
- La Carta Municipal

Temes transversals

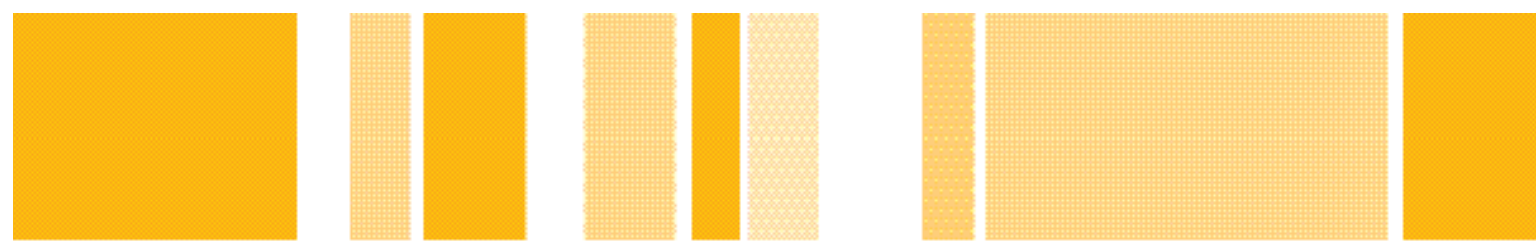
- Els nous usos dels temps
- Els Serveis de Mediació com a recursos per gestionar el conflicte
- Els mitjans de comunicació i el tractament dels temes socials
- El voluntariat
- La dimensió territorial dels serveis, els equipaments, els conflictes en l'espai públic, etc.

Temes de debat i reflexió

- Responsabilitat social de diferents col·lectius: dels mitjans de comunicació, com aconseguir la seva implicació en el CMBS, però també responsabilitat social de la ciutadania en general. Necessitat de buscar estratègies per la implicació de la ciutadans en la resolució dels problemes de la comunitat.
- Instruments d'informació i eines de participació per la gent gran
- La universalitat dels serveis
- El Consell Municipal de Benestar Social: l'abast i la visibilitat de les funcions del Consell com a plataforma facilitadora de la coordinació entre institucions, entitats i associacions. Fer seguiment de la influència que té el Consell en les lleis i les institucions.
- La transmissió d'informació a la ciutadania, sobre els serveis, els equipaments i els drets i deures dels ciutadans.

Propostes de metodologia per al funcionament dels Grups de Treball i el Consell

- Trobades conjuntes de tots els grups de treball, un o dos cops l'any, per abordar transversalment temes concrets, com per exemple: La dimensió comunitària dels equipaments o Comunicació. Tractament mediàtic. També es proposen trobades a inici del curs, per compartir els temes de treball del nou curs i buscar sinergies i col·laboracions entre els grups.
- Compartir els temes i programacions dels grups (via mail, etc.)
- Treballar un mateix tema entre diversos grups, cadascun tractant la seva especificitat i fer trobades per posar en comú.
- Establir més canals per fer el seguiment de les propostes dels grups de treball i del Consell.
- Difondre les programacions dels grups de treball.

ANNEXOS

ANNEX 1

AVALUACIÓ DEL CONSELL MUNICIPAL DE BENESTAR SOCIAL

ANNEX 2

JORNADA SOBRE ELS FETS
VIOLENTS A ALGUNES CIUTATS
FRANCESES LA TARDOR
DEL 2005
(6 DE FEBRER DE 2006)

ANNEX 3

SIGNATURA DE L'ACORD PER
UNA BARCELONA INCLUSIVA
(5 D'ABRIL DE 2006)

ANNEX 4

TROBADA D'INTERCANVI
DELS GRUPS DE TREBALL DEL
CONSELL MUNICIPAL
DE BENESTAR SOCIAL
(4 DE JULIOL DE 2006)

ANNEX 5

II JORNADA DE PARTICIPACIÓ
EN SALUT PÚBLICA
(17 D'OCTUBRE DE 2006)

ANNEX 6

ACTA DE LA REUNIÓ
DE DELIBERACIÓ DEL JURAT
DELS PREMIS DEL
CONSELL MUNICIPAL
DE BENESTAR SOCIAL

ANNEX 7

BASES PER
ALS PREMIS DEL CONSELL
MUNICIPAL DE BENESTAR
SOCIAL ALS MITJANS DE
COMUNICACIÓ 2006

ANNEX 8

NORMES REGULADORES DEL CONSELL MUNICIPAL DE BENESTAR SOCIAL

Normes reguladores aprovades de forma definitiva pel Consell Plenari de l'Ajuntament de Barcelona el 16 de setembre de 1988 amb les modificacions aprovades pel Consell Plenari de l'Ajuntament de Barcelona el 7 de desembre de 1988.

Capítol I. Disposicions generals

Article 1r

1. El Consell Municipal de Benestar Social és un òrgan de participació sectorial, creat de conformitat amb el que preveuen els articles 12 de les Normes Reguladores de la Participació Ciutadana, i 59 i 60 de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya.
2. Aquest Consell es crea amb la voluntat de l'Ajuntament de contribuir, en l'àmbit de Benestar Social, al compliment del mandat de l'art. 9.2. de la Constitució Espanyola, que atribueix als poders públics l'obligació de promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en els quals s'integra siguin reals i efectives, de remoure els obstacles que n'impedeixin o en dificultin la plenitud, i de facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social.

Article 2n

El Consell Municipal que es crea és l'òrgan consultiu i de participació de l'àmbit de Benestar Social en totes les qüestions referents a les seves competències, i en ell s'integraran els Presidents dels altres Consells sectorials de les diferents àrees de l'àmbit.

Article 3r

El Consell Municipal del Benestar Social té per objecte:

- a) Estudiar i emetre informes sobre els temes que consideri d'interès per a l'àmbit de Benestar Social.
- b) Potenciar la coordinació entre les Institucions que actuen en el camp del Benestar Social.
- c) Concertar actuacions amb les entitats que treballen en el camp del Benestar Social a la Ciutat.
- d) Analitzar críticament la situació que en el marc del Benestar es generi a la Ciutat, així com les actuacions que s'hi duen a terme.
- e) Promocionar iniciatives relacionades amb els estudis i anàlisis derivats de les situacions estudiades.
- f) Informació, debat i difusió de les qüestions relatives a la qualitat de vida de la Ciutat.

Article 4t

1. Atesa l'amplitud del Benestar Social, el Consell iniciarà la seva actuació en aquells camps en els quals no existeixin, en l'actualitat, unes vies de participació estables. Tanmateix, el Consell procurarà articular les actuacions ja iniciades.
2. Des del Consell es fomentarà l'enfortiment de la societat civil barcelonina i en particular el seu moviment associatiu en totes les seves manifestacions de progrés, consolidant la nova relació entre l'Ajuntament i els moviments socials.

Article 5è

Els camps on el Consell iniciarà la seva actuació seran:

- a) La promoció del Benestar Social entre els ciutadans més grans de 65 anys.
- b) Desenvolupament de mesures perquè les dones s'integrin a la població activa i a tots els àmbits de la vida social.
- c) Aprofitar la introducció de noves tecnologies en la societat, per tal que els ciutadans en siguin usuaris actius, formant-se així com a persones i adquirint un paper protagonista en la societat.
- d) Aprofundiment de l'acció sobre el medi ambient i la seva relació amb el conjunt del Benestar Social i en particular amb el desenvolupament econòmic.
- e) Orientació de les actuacions cap a una política superadora de la nova pobresa urbana.
- f) Orientació de la política cultural envers el reequilibri territorial del desenvolupament urbà, per tal de revitalitzar les zones culturalment deprimides, incentivar i donar suport a la cultura viva i facilitar el treball dels creadors i la seva difusió.
- g) Creació d'un espai comú a les entitats que treballen en el desenvolupament de les tasques d'ajut als refugiats i, en general, als estrangers que arriben a Barcelona.
- h) Aprofundiment de la coordinació dels diferents àmbits d'actuació implicats en la promoció de polítiques de prevenció de la delinqüència.
- i) Canalització i suport de les propostes sectorials elaborades pels Consells o Patronats Municipals, l'activitat dels quals tingui per objecte la participació ciutadana, l'atenció als disminuïts físics o psíquics, l'educació, la joventut i els esports, sense que aquesta enumeració tingui caràcter limitatiu.
- j) Promoció i suport de les accions voluntàries dels ciutadans en el conjunt de la Ciutat.

Capítol II. Organització i funcionament

Article 6è

El Consell podrà funcionar en Plenari o a través d'una Comisió Permanent.

Article 7è

1. Integren el Plenari del Consell Municipal de Benestar Social:

- a) L'Alcalde i els Tinents d'Alcalde i Regidors que l'Alcalde designi fins un nombre de 10 que representaran proporcionalment els grups polítics de la Corporació.
- b) Representació dels Consells Sectorials Municipals i/o de Participació.
- c) Representació d'entitats socials fins un nombre de 5.
- d) Representació de les associacions empresarials i gremials, i de les centrals sindicals fins un nombre de 8.
- e) Representació de l'àmbit universitari i professional fins un nombre de 10.
- f) Representació de l'Obra Social de les caixes fins un nombre de 3.
- g) Representació de la Judicatura i Fiscalia fins un nombre de 3.
- h) Les OTG, amb un representant.
- i) L'Arquebisbat de Barcelona, amb un representant.
- j) Experts i persones de reconegut prestigi en l'àmbit d'activitat del Consell fins un nombre de 10.

2. Per resolució del seu President els membres del Consell es podran ampliar amb la representació de més entitats i persones de prestigi reconegut.

Article 8è

La Presidència del Consell correspon a l'Alcalde de Barcelona, i la Vicepresidència al Tinent d'Alcalde o Regidor que designi el President. El Secretari del Consell ho serà al mateix temps tant del Plenari com de la Comissió Permanent.

Article 9è

El Consell aprovarà per al seu funcionament un Reglament intern.

Article 10è

1. La Comissió Permanent estarà integrada pel President i per 18 membres més designats per ell mateix entre els que integren el Consell, d'acord amb les següents proporcions:
 - a) 4 membres de l'Ajuntament.
 - b) 3 de les entitats socials.
 - c) 3 representants de l'àmbit universitari i professional.
 - d) 4 representants de les centrals sindicals i associacions empresarials.
 - e) 1 representant de les caixes d'estalvis.
 - f) 3 membres del grup d'experts
2. El Vicepresident del Consell podrà presidir la Comissió Permanent per delegació del President.

Article 11è

El Consell disposarà d'una Secretaria Tècnica, amb les funcions pròpies d'un òrgan auxiliar de suport tècnic i administratiu.

ANNEX 9

COMPOSICIÓ DEL CONSELL MUNICIPAL DE BENESTAR SOCIAL

Article 7è de les Normes Reguladores

President

Jordi Hereu i Boher
Alcalde de Barcelona

President delegat

Ricard Gomà i Carmona
Regidor ponent de Benestar Social

Vicepresident/a

(a designar)

Secretaria

Pilar Solanes i Salse
Secretària

Elena Mas i Viale
Secretària adjunta

Membres representants de la Corporació Municipal

Pere Alcober i Solanas
Regidor del Grup Municipal PSC

Assumpta Escarp i Gibert
Regidora del Grup Municipal PSC

Sara Jaurieta i Guarner
Regidora del Grup Municipal PSC

Immaculada Moraleda i Pérez
Regidora del Grup Municipal PSC

Elsa Blasco i Riera
Regidora del Grup Municipal ICV-EUiA

Pilar Vallugera i Balañà
Regidora del Grup Municipal ERC

Maite Fandos i Payà
Regidora del Grup Municipal CiU

Joaquim Forn i Chiariello
Regidor del Grup Municipal CiU

M. Àngels Esteller Ruedas
Regidora del Grup Municipal PP

Carina Mejias Sánchez
Regidora del Grup Municipal PP

Representants dels consells sectorials municipals i/o de participació

Manuel Colón i Soler

Vicepresident del Consell Municipal d'Immigració de Barcelona

Fabià Mohedano i Morales

President del Consell de Joventut de Barcelona

Josep Muñoz i Puerta

Representant del Consell Assessor de la Gent Gran

M. Lluïsa Oliveda i Puig

Representant del Consell de les Dones de Barcelona

Josep Ximénez i Juan

Vicepresident del Consell Municipal del Poble Gitano de Barcelona

Representants d'entitats socials

Francesc Borrell i Mas

President de la Fundació Família i Benestar Social

David Campillo i Romeu

President territorial de Barcelona ciutat de la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya

Eva Fernández i Lamelas

Presidenta de la Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona

Josep Marquès i Baró

President de Creu Roja a Barcelona

Arcadi Oliveras i Boadella

President de Justícia i Pau

Oriol Pujol i Humet

Director-gerent de la Fundació Pere Tarrés

Jordi Roglà de Leuw

Director de Càritas Diocesana de Barcelona

Joan Soler i Martí

Secretari de l'Associació per a les Nacions Unides a Espanya

M. Assumpció Vilà i Planas

Presidenta de la Federació Catalana de Voluntariat Social

Representants de les associacions empresarials i gremials i de les centrals sindicals

Aureli Barrera i Membrives

Representant de CCOO

Carme Simarro i López

Representant de la UGT

José Miguel Beneroso Pérez

Representant del Foment del Treball Nacional

Mireia Franch i Gallés

Representant de la Confederació de Cooperatives de Catalunya

Pere Llorens i Lorente

Representant del Consell de Gremis de Comerç, Serveis i Turisme de Barcelona

(a designar)

Representant de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona

Representants de l'àmbit universitari i professional

Rosa M. Carrasco i Azemar

Representant del Consell Social de la Universitat de Barcelona

Rosa Cullell i Muniesa

Presidenta del Consell Social de la Universitat Autònoma de Barcelona

Enric Guitón i Ribelles

Representant del Consell Social de la Universitat Politècnica de Catalunya

Mercè Sala i Schnorkowski

Presidenta del Consell Social de la Universitat Pompeu Fabra

Miquel Bruguera i Cortada

President del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona

Josep M. Huertas Claveria

Degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya

Jordi Conejos i Sancho

Degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya

Mariona Creus i Virgili

Presidenta del Col·legi Oficial d'Infermeria de Barcelona

Sílvia Giménez i Salinas

Degana de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona

Antoni Lladen i Carratalà

Degà del Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya

Anna Parés i Rifà

Degana del Col·legi de Doctors i Llicenciats en Ciències Polítiques i Sociologia de Catalunya

M. Pilar Puig i Giner

Presidenta del Col·legi Oficial de Treball Social i Assistents Socials de Catalunya

Maite Ruf i Almirall

Representant del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

(a designar)

Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya

Representants de l'obra social de les caixes d'estalvi

Narcís Serra i Serra

President de Caixa Catalunya

Josep Vilarasau i Salat

President de la Fundació "la Caixa"

Representants de la Judicatura i Fiscalia

Maria Dolores Balibrea Pérez

Magistrada de l'Audiència Provincial de Barcelona

Neus Pujal i Sánchez

Fiscal del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

Maria Sanahuja i Buenaventura

Jutgessa degana de Barcelona

Servei d'Ocupació de Catalunya

Francesc Castellana i Aregall

Director del Servei d'Ocupació de Catalunya

Arquebisbat de Barcelona

Sra. Àngels Cardona i Cardona

Membre de Càritas Diocesana de Barcelona

Experts i expertes

Ismael Blanco i Fillola

Daniel Cando i Cando

Gemma Calvet i Barot

Jose Fernández i Barrera

Joan Guix i Oliver

Rafael Manzanera i López

Pilar Mercadé i Nubiola

Josep Miró i Gelabert

Teresa Montagut i Antolí

Mercè Pérez i Salanova

Antoni Petrus i Rotger

Albert Recio i Andreu

Josep Ribera i Pinyol

Neus Roca Cortés

Andreu Segura i Benedicto

Víctor Soler i Sala

Teresa Torns i Martín

Carme Trilla i Ballart

Joan Ramon Villalbí i Hereter